

यर्मियाया सफू म्हसीका

ई.पू. न्हयगूगु शताब्दीया लिपांगु इलय् यर्मिया अगमवक्तां थःगु ज्या शुरू याःगु खः। थःगु ताहाकःगु सेवाकाइया इलय् वं परमेश्वरया प्रजायात इमिसं याःगु मूर्ति पुजा व पापया कारणं इमिके वइगु विपत्तिया बारे ख्याचवः ब्यूगु खः। वं थःगु थुपि अगमवाणी पूर्वंगु सी न्ह्यः हे स्वये खन – यरूशलेम बेबिलोनया जुजु नबूकदनेसरया अधीनय् जुगु, शहर व देगः भज्यंक नाश जुगु व यहदाया जुजु व यक्व मेपि मनूतय्त ज्वनाः बेबिलोनय् यंकूगु। लिपतय् मनूत व इमि सन्तानत बेबिलोनं लिहां वइतिनि अले देशय् हाकनं मनूत चवनीतिनि धकाः वं न्हापा हे धाःगु खः।

यर्मियाया सफूयात थुपि भागय् ब्वथले फु –

१. यर्मियायात सःतूगु
२. योशियाह, यहोयाकीम, यहोयाकीन व सिदकियाह जुजुया पालय् परमेश्वरं यहदा देश व अनयापि जुजुतय्त ब्यूगु बुखेंत।
३. यर्मियाया छयाजे बारूकं चवःगु लुमन्तिया खें, अले यर्मियाया अगमवाणीत व वयागु जीवनया थीथी मू घटनात।
४. थीथी परदेशी जातितयगु बारे परमप्रभुया बुखेंत
५. यरूशलेम बूगु व बेबिलोनय् ज्वनाः यंकूगु घटनाया बारे इतिहासय् तनातःगु खें।

यर्मिया नुगः क्यातुम्ह मनू खः, वं थः जातिया मनूतय्त तसकं माया याइगु। अले इमित सजॉयया खें न्यंकेगु वयात तसकं हे मंमदु। अय्त्नं अगमवक्ता जुगु कारणं थःके वःगु कष्टया बारे वं थःगु नुगः क्वतुंका धाइगु खः। परमेश्वरया वचन वयागु नुगलय् मि थें खः, वं उकियात दुने तयातये फइ मखु।

थ्व सफूया गुलिखय् तःधंगु खेंवःनं यर्मियाया कष्टया दिं लिपाया मेगु छगू न्हगु दिया बारे धाइ। व दिं परमेश्वरं थः प्रजानापं न्हगु बाचा चिनादी। व बाचा धाःसा छुं नं स्यनामि मदय्कं हे इमिसं मानय् याइ, छायाधाःसा व बाचा इमिगु नुगलय् च्वइगु जुइ (३१:३१-३४)।

धलः पौ

परमप्रभुं यर्मियायात ल्ययादीगु १:१-१९

प्यम्ह जुजुपिनिगु पालय् याःगु अगमवाणी २:१-२५:३८

यर्मियाया जीवनया घटनात २६:१-४५:५
जाति जातिया बारे या:गु अगमवाणी ४६:१-५१:६४
यस्शलेम पतन जूगु ५२:१-३४

यर्मिया

1 बेन्यामीन लागाया अनातोत शहरय् च्वंम्ह छम्ह पुजाहारी हिल्कियाहया काय् यर्मियायागु वचन थ्व खः।

2 अमोनया काय् यहूदायाम्ह जुजु योशियाहं राज्य यानाच्चंगु झिंस्वंगूगु दँ दुबलय् परमप्रभुया वचन वयाथाय् वःगु खः।*

3 योशियाहया काय् यहोयाकीम जुजु जुयाच्चंबलय् परमप्रभुया वचन वयाथाय् हाकनं वल। अनंलि परमप्रभुया वचन यहूदायाम्ह जुजु योशियाहया काय् सिदकियाहं राज्य यानाच्चंगु झिंछगूगु दँया न्याला दुबलय् तक, यस्शलेमयापि मनूतय्त ज्वना: देशं पिने मयंकुतले वया हे च्वन।*

परमप्रभुं यर्मियायात ल्ययादीगु व न्हापांगु दर्शन

4 परमप्रभुयागु थ्व वचन जिथाय् वल,

5 “जिं छन्त छिमि मांया प्वाथय् दय्के न्ह्यः हे म्हस्यू।

छ बुइ न्ह्यः हे जिं छन्त अलग याना।

जिं छन्त जाति जातितय्त अगमवाणी न्यंकेत ल्यया।”

6 जिं धया, “स्वयादिसँ परमप्रभु परमेश्वर, जि ला नवाये नं मसः, जि ला मचा हे तिनि।”

7 तर परमप्रभुं जितः धयादिल, “ ‘जि ला मचा हे तिनि’ धका: धाये मते, तर जिं छन्त सुयाथाय् छवये अन छ वने हे मा:। जिं छन्त छु छु उजं बी, छं व इमित कने हे मा:।

8 इपिं खना: छ ग्याये मते, छाया:सा छन्त रक्षा यायेत जि छनापं दइ। जि परमप्रभु न्ववानागु दु।”

9 अनंलि परमप्रभुं ल्हा: ताहाक याना: जिगु म्हुतुसि थियादिल, अले धयादिल, “स्व, जिं थःगु वचन छंगु म्हुतुइ तयाबियागु दु।

10 स्व, थौं जिं छन्त जाति जाति व राज्य राज्यया अधिकार बी, इमित लेहें थनेगु व स्यंकेगु, नाश यायेगु व वांछवयेगु, दय्केगु व पीगु अधिकार छन्त बी।”

* 1:2 १:२ २ राज २२:३-२३:२७; २ इति ३४:८-३५:१९ * 1:3 १:३ २ राज २३:२६-२४:७; २ राज

२३:१८-२५:२१; २ इति ३६:५-८; ११:२१

* 1:3 १:२-३ थ्व ई ६२७ बि.सि.निसँ ५८६ बि.सि. तक खः

निगू दर्शन

11 परमप्रभुयागु थ्व वचन जिथाय् वल, “अय् यर्मिया छं छु खना?”

जिं धया, “मस्य् बरांया छपु कचा खना।”

12 परमप्रभुं जितः धयादिल, “छं खःगु हे खन, छायाःसा जिगु वचन पूर्वंगु स्वयेत जि स्वयाच्चवनागु[†] दु।”

13 परमप्रभुयागु थ्व वचन जिथाय् हाकनं वल, “मेमेगु छु छु खना लय्?”

जिं धया, “जिं उत्तरपाखें भवसुलाच्चंगु लः दासि वयाच्चंगु देखुनातःगु छगः थल खना।”

14 वय्कलं जितः धयादिल, “थ्व देशय् च्वंपिं सकसिथाय् उत्तरपाखें विपत्ति वइ।

15 छायाःसा जिं थःमहं हे उत्तर पाखेया देश देशयापि फुक्क मनूतय्त सःतेत्यनागु दु।”

“इमि जुजुपिन्सं थथःगु सिंहासन यरूशलेमया ध्वाखा ध्वाखाय्,
पःखाःया छचाःखेरं व यहदाया फुक्क शहरया छचाःखेरं तइ। इमिसं थुकिया
पःखाःत व यहदाया मेमेगु शहरय् हमला याइ।

परमप्रभुं धयादी।

16 जिं थः प्रजायात सजॉय बी,

छायाःसा इमिसं पाप याःगु दु,

जितः त्वःतूगु दु, मेमेपिं घःतय्गु निंतिं धुपाँय् च्याकूगु दु,

अले थःमहं दयकूगु घःतय्त भागि याःगु दु।

17 “यर्मिया तयार जु! जिं छन्त उजं बियागु फुक्क खँ वनाः इमित धयाब्यु।
आः इपिं खनाः ग्याये मते! मखुसा जिं छन्त इमिगु न्ह्यःने ग्याये मायकाबी।

18 अय् यर्मिया, न्यौ! थ्व देशयापिं फुक्क यहदाया जुजु, भारदार, पुजाहारी व
मनूत छंगु विरोधय् दनी। तर थौं इमिगु सामना यायेगु शक्ति जिं छन्त बी। छचाःखेरं
पःखाः दुगु शहर थें, नैयागु थां व कँयया पःखाः थें जिं छन्त बल्लाकाबी।

19 इपिं छलिसें ल्वाः वइ, तर इमिसं छन्त त्याके फइ मखु, छायाःसा छन्त
रक्षा यायेत जि छलिसें दइ,”

जि परमप्रभु न्भवानागु दु।

[†] 1:12 १:१२ थ्व हिब्रू खँवः नवाइबलय हिब्रूभाषाया “बरां सिमा” थें च्वं

2

परमेश्वरं इस्राएलयात वास्ता यानादीगु

1 परमप्रभुयागु थ्व वचन जिथाय् वल,

2 “छं वनाः यरूशलेमय् च्वंपि सकसितं थ्व खबर न्यंकि,

“परमप्रभुं थथे धयादी, ‘छं ल्याय्म्हबलय्यागु भक्ति,
“ भम्चा थें छं जितः माया याःगु जि लुमंसे वः।

मरूभूमिइ, पुसा म्हाःगु थासय् छ जिगु ल्यूल्यू जुइगु।

3 उबलय्, इस्राएल परमप्रभुया निति पवित्र खः,

व वय्कःया सन्तानत मध्ये न्हापांम्ह खः।

वय्कःया मनूतय्त मभिं याःपि फुक्क दोषी ठहरय् जुल,
अले इमिके विपत्ति वल।’ ”

परमप्रभुं धयादी।

इस्राएलया पुर्खातय्गु पाप

4 हे याकूबया घराना, इस्राएलया घराना,
परमप्रभुया वचन न्यँ।

5 परमप्रभुं थथे धयादी,

“छिमि पुर्खातय्सं जिके छु दोष खन?

छुकिं यानाः इपि जिपाखें तापात?

इमिसं ज्यालगे मजूपि मूर्तित पुजा यात,

अले थः हे ज्यालगे मजुल।

6 इमिसं थुलि तक नं मधाः,

‘इतीत मिश्र देश च्वय् हयादीम्ह अले मरूभूमिइ, गंगु जमिन व न्हसिकाप दुगु,

लः मदुगु सुनानं पलाः मतःगु,

सुं नं मच्चनीगु तसकं खिउँगु देशया दथुं

ब्वना हयादीम्ह परमप्रभु गन दी?’

7 जिं छिमित यक्व सइगु भिंगु बूँ दुगु देशय् अन्न बाली

व मेमेगु भिंगु नसा नयेमा धकाः हया।

तर वये धुंकाः छिमिसं जिगु

श्व देशयात अशुद्ध यात, अले जिगु सर्वययात घच्चाइपुगु यानादिल।
 8 ‘परमप्रभु गन दी?’ धकाः पुजाहारीतय्सं मन्यं।
 व्यवस्था स्यनीपिन्सं नं जितः म्हमसील।
 शासकतय्सं नं जिलिसें विद्रोह यात,
 अगमवक्तातय्सं बालघःया नामय् अगमवाणी ल्हात
 अले ज्यालगे मजूपि मूर्तितयत्त पुजा यात।

परमेश्वरया मनूतयगु पाप

9 “उकिं जिं हाकनं छिमित पाः याये,
 अले छिमि छय्पिन्त नं पाः याये”

परमप्रभुं धयादी।

10 “पच्छिमपाखे पारि साइप्रसय् वनाः प्यखेरं स्व,
 वा पुर्बपाखे केदार देशय् दूत छवयाः बांलाक स्व,
 थज्याःगु ज्या अन गुबले जूगु दु ला?

11 मेगु छुं नं जाति थः घःतयत्त
 उपि ईश्वर मखुसां हीगु दु ला?

तर जिमि प्रजां थःगु महिमां जाःम्ह परमेश्वरयात ज्यालगय् मजूपि
 घःतनापं हिल।

12 उकिं हे आकाश, श्व खँय् छिपि अजू चा!
 तसकं ग्यानाः थरथर खा!”

परमप्रभुं धयादी।

13 “छाय्धाःसा जिमि प्रजां निगू पाप याःगु दु,
 जि जीवन बीगु लःया मुहानयात
 इमिसं त्वःतूगु दु।
 अले थःगु निंति लः मच्चनीगु
 प्वाःगंगु त्यांकि दय्कूगु दु।”

इस्त्राएलया अविश्वासया लिच्चः

14 “छु इस्त्राएल च्यः खः ला?
 छु व छँय् बूम्ह दास खः ला?
 छाया वयात लुतय यात लय?

15 सिंहत श्वयेक हाःगु दु,

उपि व पाखे स्वयाः श्वयेक हालाच्चंगु दु।

इमिसं वयागु देशयात भज्यंक नाश याःगु दु।
वयागु शहरत नाश याःगु दु,

अले उपि शहरय् मनूत मदु।

16 अज्ज नोप* व तहपनेशयापि मनूत वयाः

छिमिगु छ्यांया मुकुटयात तछ्याना ब्यूगु दु।

17 परमप्रभु छिमि परमेश्वरं छन्त लैय् यंकूसां हे

वयात त्वःतूगुलि छं थ्व खँ थःके हःगु मखु ला?

18 नील खुसिया† लः त्वनेत छाया मिश्र देशय् वनेगु?

यूफ्रेटिस खुसिया लः त्वनेत छाया अशशूर देशय् वनेगु?

19 छंगु थःगु हे मभिंगु ज्यां छन्त सजॉय बी

अले छं जितः त्वःतूगुलि छं थःत हे दोष बी।

छं जि परमप्रभु थः परमेश्वरयात त्वःतूगु

व जिगु भय छंके मदुगु छगू मभिंगु व म्हाइपूगु खँ खः धकाः सीकाति,”

प्रभु, दक्व शक्ति दुम्ह परमप्रभु धयादी।

इस्त्राएलं परमेश्वरयात आराधना यायेगु त्वःतूगु

20 “यक्व न्हापा हे छं थःगु जुवा त्वःथुल,

सिखःयात चप्फुनाबिल,

अले धाल, जिं छिगु सेवा याये मखुत।

धात्थें फुक्क डाँडा डाँडाय्

व फुक्क वाउँगु सिमाया क्वय् व वेश्या थें क्वछुल।

21 थःत तसकं यःगु दाखया कचा थें

भिंगु माचा कयाः छन्त पिनागु खः।

तर स्व, आः छु जुल?

छ छमा ध्वग्गीगु ज्यालगे मजूगु दाखमा जक जूगु दु।

22 छं सोडा वा साबुनं न्हाक्व हे थःत स्यूसां

छंगु अपराधया ख्वः जिगु मिखाया न्ह्यःने दया हे च्वनी,”

परमप्रभु परमेश्वरं धयादी।

23 “जिं थःत अशुद्ध यानागु मदु,

* 2:16 २:१६ नोप थुकिया मेगु नां मेमफिस खः † 2:18 २:१८ नील थ्व खुसिया मेगु नां शिहोर खः

बालघःयात पुजा यानागु मदु धकाः

छं गय् यानाः धाये फुगु?

छं बेसीइ गज्याःगु वेश्याया व्यवहार यात?

अन छं छु यात व बिचाः या।

छ येचाःम्ह ऊँट थें थुखे उखे तसकं ब्वाँय् जुइगु!

24 छ मस्भूमिइ च्वनीम्ह

ज्वःचिनीगु इलय् फसय् नँतुनाजुइम्ह

मिसाम्ह गुंगधा थें खः।

सुनां वयागु येचाःगु पने फइ?

वयात यय्कीपिन्सं वयात माला जुइम्बाः,

छायधाःसा व इमिथाय् ब्वाँय् वइ।

25 छंगु तुति नांगां मजूतले,

अले छंगु कथु मगंतले छ ब्वाँय् वने मते।

अयनं छं धाल, 'थ्व फुक्क म्वाःमदुगु खँ खः!'

जिं विदेशी घःतय्त माया याये, जि इमिगु हे ल्युने वने!'

सजॉय बीमाःम्ह इस्राएल

26 "गथे छम्ह खँ ज्वनीबलय् लज्या चाइ,

अथे हे इस्राएलया घराना,

इमि जुजुपि, हाकिमत,

पुजाहारीत व अगमवत्तात लज्या चाइ।

27 इमिसं सिंयात धाइ, 'छ जिम्ह अबु खः,'

अले ल्वहंयात धाइ, 'छं जितः बुइकूगु खः।'

इमिसं थःगु ख्वाः मखु

थःगु जँन्हुफाः जिपाखे स्वकूगु दु।

अयनं दुःख जुइबलय् इमिसं धाइ,

'वयाः जिमित बचय् यानादिसँ!'

28 तर छिमिसं थःगु निति दयकूपि घःत गन वन?

छिमित दुःख जुइबलय्

इमिसं छिमित बचय् याये फुसा इपि वयेमा।

हे यहदा, छिमि गुलि शहरत दु,

छिमि घःत नं उलि हे दु।

29 “छिमिसं जितः छाया पाः यानागु?
छिपिं सकसिनं जिगु विरोधय् अपराध याःगु दु,”

परमप्रभुं धयादी।

30 “छिमि मनूतयत्त मफतय् जिं सजाँय बिया,
भिकेगु जिगु शिक्षायात इमिसं नाला मका।
क्वाप्प नइम्ह सिंहं थें
छिमि अगमवत्तातयत्त छिमिसं स्याःगु दु।

31 “हे थ्व पुस्तायापि मनूत, परमप्रभुयागु वचनय् ध्यान ब्यु।
“छु जि इस्राएलया लागि मरुभूमि
वा तसकं खिउँगु देश जुल ला?
छाय् जिमि प्रजां थथे धाइगु, ‘जिपिं थःयत्थे वने दु।
आः छिथाय् गुबलें वये मखुत।’

32 छु सुं मिसामचां थःगु तिसा
व सुं भम्चां थःगु समा ज्वलं ल्वःमंके फइ ला?
तर जिमि प्रजां जुग जुगनिसें
जितः ल्वःमंके धुंकल।

33 मतिनामि माला जुइत छ गुलि सः।
छं मभिपिं मिस्तयत्त नं अथे यायेगु स्यंगु दु।

34 छंगु वसतय् स्वजापि
चीमितय्गु हिया दाग दु।
डाँकातय्गु हिया दाग ला मखु।
थ्व फुक्क जुइ धुंकाः नं,

35 छं थथे धाल, ‘जि निर्दोषम्ह खः,
वय्कः जिलिसें तंचायादी मखु।’

तर जिं पाप यानागु मदु धकाः
छं धाःगुलि जिं थःम्हं हे छंगु न्याय याये।

36 न्हगु लँ लित।
छ छाया थुलिमछि थुखे उखे चाःहिलाजुयागु?
गथे अश्शूरपाखें छ आशां घात

अथे हे मिश्रपाखें नं छ आशां घाइ।
 37 अनं नं लज्या चायाः छ छेनय ल्हाः तयाः अथें लिहां वइ।
 छायाःसा छं सुयात सुयात भलसा यात,
 इमित परमप्रभुं इन्कार यानादीगु दु।
 इपिपाखें छन्त ग्वाहालि दइ मखु।

3

अविश्वासी इस्राएल

- 1 “सुं मनुखं थः कलाःयात त्वःतल धाःसा
 अले व मिसा वयाथासं वनाः मेम्ह मिजंया कलाः जुल धाःसा
 छु व मनू हाकनं वयाथाय् लिहांवनी ला?
 छु व देश अशुद्ध मजुइ ला?
 छ छम्ह वेश्या थें यक्वसिथाय् वंगु दु,
 छ छ आः जिथाय् लिहां वयेगु ला?”
- परमप्रभुं धयादी।
- 2 “नांगा डाँडाय् मिखा ब्व।
 उपि मध्ये छं मभिगु ज्या मयाःगु गुगु थाय् दु?
 चाचाःहिलाः जुइम्ह छम्ह मनू मरुभूमिइ च्वनाच्चं थें छं लैय् च्वनाः थः प्रेमीत
 पियाच्चन।
 छं देशयात थःगु व्यभिचार व मभिगु ज्यां अशुद्ध याःगु दु।
- 3 उकिं परमेश्वरं बसन्तया वा वयेगु दिकाब्यूगु दु,
 वा वइ मखु।
 अयनं छंगु ख्वाः वेश्यायागु थें च्वं।
 छ लज्या चाये हे मसः।
- 4 अयनं छं जितः थथे धाइ,
 ‘हे जिम्ह अबु, छि जिम्ह ल्याय्म्हबलय्याम्ह पासा खः।
- 5 छु छि न्ह्याबलें तंचायाच्चनादीगु ला?
 छु छिगु तं न्ह्याबलें दयाच्चनी ला?’
 छं थथे ला धाःगु दु,
 अयनं छं फतले मभिगु ज्या याःगु दु।”

इस्राएल व यहूदा पस्ताय् चायेमाः

6 योशियाह जुजुया पालय् परमप्रभुं जितः धयादिल, “विश्वास यायेबहः मजूमह इस्त्राएलं छु छु यात छु छं खना ला? वं फुक्क ततःजाःगु डाँडाय् व फुक्क वाउँगु सिमाया क्वय् वं व्यभिचार यात।*^{*}

7 थ्व फुक्क ज्या सिधय्के धुंकाः व जिथाय् लिहां वइ धकाः मतिइ तयागु खः। तर व लिहां मवः। अले वया विश्वासघाती केहँ यह्दां थ्व खन।

8 जिं विश्वास यायेबहः मजूमह इस्त्राएलयात वं व्यभिचार याःगुलि त्वःताछ्वयागु खंका नं वया विश्वासघाती केहँ यह्दा मग्यात, तर वं नं वनाः व्यभिचार यात।

9 व लज्या मचाःम्ह व्यभिचारिणी जूगुलि देश नं अशुद्ध जुल। वं ल्वहं व सिंनपं नं व्यभिचार यात।

10 थुलि जूसां नं वया विश्वासघाती केहँ यह्दा दुनुगलंनिसें जिथाय् लिहां मवः। तर ख्यालं जक लिहां वल,”

परमप्रभुं धयादी।

11 परमप्रभुं जितः धयादिल, “विश्वास यायेबहः मजूमह इस्त्राएल, विश्वासघाती यह्दा स्वयाः कम दोषी जूगु दु।

12 उकि छ वनाः उत्तर पाखे थ्व खँ धा,
“हे विश्वास यायेबहः मजूमह इस्त्राएल, छ लिहां वा,
जि छ खनाः तम्वये मखु,
छाय्धाःसा जि दयामाया दुम्ह खः,
जि न्ह्याबलें तंचायाच्चवे मखु,”

परमप्रभुं धयादी।

13 “छं थः परमप्रभु परमेश्वरया विरोधय् विद्रोही जुया,
छं फुक्क वाउँगु सिमाया क्वय् घःतय्त पुजा यानाः
जिगु विरोधय् व्यभिचार याना धकाः स्वीकार जक या,”

परमप्रभुं धयादी।

14 “अय् विश्वास याये बहःमजूपिं मनूत लिहां वा,” परमप्रभुं धयादी,
“छाय्धाःसा जि छिमि मालिक खः। जिं छगू छगू शहरं छम्ह छम्ह व छगू छगू
कुलं निम्ह निम्हयसित सियोनय् हये।

15 अले जिं थःगु मननापं मिलय् जूपिं जवाःत छिमित बी। इमिसं छिमित ज्ञान व बुद्धिं लें क्यनी।

☆ 3:6 ३:६ २ राज २२:१-२३:३०; २ इति ३४:१-३५:२७
या इलय् खः

* 3:6 ३:६ थये याःगु ६४० बि.सि.निसें ६०९ बि.सि.

16 “छिपिं थ्व देशय् यक्व दयाः न्यनावनीबलय् छिमिसं हाकनं गुबलें परमेश्वरया बाचाया सनू धकाः धाइ मखु,” परमप्रभुं धयादी। “छिमिगु नुगलय् उकिया बिचाः वइ मखु, व लुमनी तक नं मखु, अले सनूयात हाकनं दय्के माली मखु।

17 उबलय् यरूशलेमयात ‘परमप्रभुया सिंहासन’ धाइ। अले फुक्क जातित व हे यरूशलेमय् जिगु नांयात इज्जत यायेत मुनेगु याइ। अले इपिं जिराहा जुयाः थःगु मनया मभिंगु खँया ल्यु गुबलें जुइ मखु।

18 अबलय् इस्राएलया मनूत यहदाया मनूतलिसें मिलय् जुइ, इपिं छकलं उत्तरय् च्वंगु देशं लिहां वयाः जिं इमि पुर्खातय् न्ह्याबलेंया निति बियागु देशय् वइ।

इस्राएलं मूर्ति पुजा याःगु

19 “जिं मनमनं धया,
“ हे इस्राएल, जिं छिमित थः मस्त दय्केगु
व छगू सुख हे सुख जुइगु, संसारया दकलय् बांलाःगु देश बीगु बिचाः यानागु
खः।
जिं छिमिसं जितः अब्ब धाइ,
अले जिगु ल्यु जुइगु त्वःती मखु धकाः मतिइ तयागु खः।

20 तर विश्वासघाती कलातं थें
छं जितः ध्वंलात, हे इस्राएलया घराना,”

परमप्रभुं धयादी।

21 नांगा डाँडा डाँडाय् इस्राएलीतय्गु ख्वःसः
व इनाप यानाच्च्वंगु सः ताये दयाच्च्वंगु दु।

छाय्धाःसा इपिं मखुगु लैय् वंगु दु, अले इमिसं थः परमप्रभु परमेश्वरयात
ल्वःमंकूगु दु।

22 “हे विश्वास याये बहःमजूपि मनूत, छिपिं सकलें जिथाय् लिहां वा,
जिं छिमित लाय्काबी, अले जिं छिमित विश्वास यायेबहःपि यानाबी।”

मनूतय्सं लिसः बी, “स्वयादिसँ, जिपिं छिथाय् लिहां वये,
छाय्धाःसा छि परमप्रभु जिमि परमेश्वर खः,

23 डाँडाया मूर्ति पुजा व हल्लाखल्ला धोखा जक खः।

परमप्रभु इी परमेश्वरपाखें जक इस्राएलयात उद्धार दइ।

24 तर इी ल्याय्म्हबलय् निसें हे उपिं मछालापुसे च्वंपिं घःतय्सं

झी पुर्खातयसं कमय् याःगु अर्थात्
 इमि फै-च्चलय्, सा द्रुहं
 व इमि काय् म्हायपिन्त क्वाप्प नयाबिल।
 25 झीपिं थःगु लज्यां ग्वतुलेनु।
 झीगु हेलां झीत त्वपुइमा।
 थः परमप्रभु परमेश्वरया विरोधय् झीसं
 व झी पुर्खातयसं पाप याना वयाच्चनागु दु,
 थःगु ल्याय्म्हबलय्निसें थौं तक झीसं
 थः परमप्रभु परमेश्वरयागु आज्ञा पालन यानागु मदु।”

पस्ताय् चायेगु इनाप

4

1 परमप्रभुं धयादी,
 “हे इस्राएलयापि मनूत, छिपि लिहां वये मास्ति वःसा जिथाय् लिहां वा।
 छिमिसं थःगु घच्चाइपुगु मूर्तिंत जिगु न्ह्यःनं चीकाछवल धाःसा
 अले हाकनं मखुगु लैय् मवन धाःसा,
 2 छिमिसं सत्य, न्याय व खःकथं
 ‘धात्थें परमप्रभु म्वाःम्ह खः’
 धया पाफल धाःसा
 वयकःपाखें जाति जातितय्त आशिष दइ।
 अले इमिसं वयकःयात तःधंकी।”
 3 यहदा व यस्शलेमयापि मनूतय्त परमप्रभुं थथे धयादी,
 “छिमिसं थःगु नुगःया छाःगु बुँ पा।
 कंया दथुइ पुसा हले मते।☆
 4 हे यहदा व यस्शलेमयापि मनूत,
 परमप्रभुया न्ह्यःने थःगु नुगः हिकी।
 मखुसा छिमिसं याःगु मभिंगु ज्यां यानाः जिगु तं मि थें च्यानाः पिहां वइ।
 सुनानं उकियात स्याये फइ मखु।

उत्तरपाखें हमला जुइगु ख्याच्चः

5 “यहदाय् थ्व न्यंकि, यस्शलेमय् थ्व च्वय्कि, ‘देशन्यंक तुरही पु!’

☆ 4:3 ४:३ होशे १०:१२

तःसलं हालाः धा, 'छथाय् मुं!
झीपि छचाःखेरं पःखाः ग्वयातःगु शहरय् बिस्युं वनेनु।'

6 सियोन वनेगु लैय् झण्डा धस्वाकि।
लिमबाकुसे शरण कायेत बिस्युं हूँ।

छाय्धाःसा जिं उत्तरपाखें विपत्ति
व तःधंगु नाश हयेत्यनागु दु।”

7 छम्ह सिंह थःगु गुफां पिहां वःगु दु।
जातितय् नाश याइम्ह पिहां वये धुंकूगु दु।
छिमिगु देशयात नाश यायेत व थःगु थासं पिहां वये धुंकूगु दु।
छिमिगु शहर मनूत मदयाः नाश जुइ।

8 अथे जुयाः भांग्राया वसः फ्यु।
ह्यैय् ह्यैय् ख्व,
छाय्धाःसा परमप्रभु
आः तक नं झीपिं खनाः तंचायाच्चवनादीगु दु।

9 “उबलय् जुजु व नायःतय्गु नुगः क्वतुनी।
पुजाहारीत वातां जुइ, अगमवक्तात अजू चाइ,”

परमप्रभुं धयादी।

10 अले जिं धया, “हाय! परमप्रभु परमेश्वर, छिं छन्त शान्ति दइ धकाः धयाः
यस्शलेमयापिं मनूतय् ध्वंलाःगु दु। छाय्धाःसा जिमिगु गःपतय् तरवार तःगु दु।”

11 उबलय् थुपिं मनूत व यस्शलेमयात थथे धाइ, “मस्भूमिया नांगा डाँडा डाँडां
क्वाःगु फ्यु जिमिं मनूत दुथाय् न्ह्याइ। थ्व अन्नय् दुगु धू व सु पुइकायंकीगु बुलुहं
वइगु फ्यु मखु।

12 तर जिगु आज्ञां तसकं फ्यु वइ। आः जिं इमित सजौयया आज्ञा बी।”

यहूदायात शत्रुतय्सं घेरय् याःगु

13 स्व, व सुपाँय् थें हथासं वयाच्चंगु दु।

वयागु रथ ग्वःफ्यु थें व वयागु सल इमा स्वयाः तसकं ब्वाँय् वनी।

आः गथे याये!

जिपिं नाश जुइ धुंकल।

14 हे यस्शलेम, छ बचय् जुइत थःगु नुगलं मभिंगु खँ सिलाछव।

गुबलय् तक मभिं गु बिचा: छंगु नुगलय् तया तयेगु?

15 दान शहर व एफ्राइमया डाँडा डाँडां खबर हइपिं
मनूतयसं छगू विपत्तिया खबर कनाच्चंगु दु।

16 “ताता:पा:गु देशं शत्रुत वयाच्चंगु दु
धका: यरूशलेमयापिं मनूतयत्
‘व जाति जातितयत् ख्याच्च: बीत इपिं व:गु दु।
थुपि शत्रुत यहदाया शहरया विरोधय् हाली।

17 मनूतयसं कयब पियाच्चंगु थे थुपिं शत्रुतयसं यरूशलेमयात घेरय् याइ
छाय्धा:सा अनयापिं मनूतयसं परमप्रभुयागु विरोधय् विद्रोह या:गु दु, ”
परमप्रभुं धयादी।

18 “हे यहदा, छंगु ज्याखं थ्व खँ छं थ:के हल।
छंगु पापं छंके थ्व दु:खकष्ट ह:गु ख:।
उकिं छंगु नुगलय् सगु दु।”

यर्मिया थ:मनूतयगु निंतिं ख्व:गु

19 जिगु नुग:! जिगु नुग:!
जिगु नुग: स्याना: वाथा वाथा कनाच्चंगु दु।

जि सुम्क च्वने मफु।
जिं तुरहीया स: व लडाइँया स: ता:गु दु।

20 छगू विपत्तिया लिपा मेगु विपत्ति वइ।
छाय्धा:सा देश नाश जुइ धुकूगु दु।

आकाझाकां जिगु पाल नाश जुल,
जि शरण कायेगु थाय् पलखं हे नाश जुल।

21 जिं लडाइँया झण्डा गुबलय् तक स्वयेमाली?
इमिगु तुरहीया स: गुबलय् तक न्यनेमाली?

22 “जिमि प्रजा मूर्ख ख:,
इमिसं जित: म्हमस्यू।
इपिं मभिपिं मस्त ख:।
इमिके दुग्यां मदु।
मभिंगु ज्या यायेत इपिं चलाख

तर भिंगु ज्या याये मसः।”

यर्मियां नाशया दर्शन खंगु

23 जिं पृथ्वीइ स्वया,
थ्व बां मल् अले शून्य।

अले आकाशय् स्वया,
उकी जः मदु।✧

24 जिं पहाड पहाडय् स्वया,
उपि थुरथुर खानाच्चंगु दु, डाँडात न्ह्यःने ल्युने लिगिलिगि सनाच्चंगु दु।

25 जिं स्वया, अन मनूत मन्त,
अले आकाशयापि फुक्क झंगःत ब्वयावने धुंकल।

26 हानं जिं स्वया, परमप्रभुयागु न्ह्यःने
वय्कःयागु तच्चःगु तमं यक्व सइगु बुँ मस्भूमि जूगु
अले शहरत नाश जूगु।

27 परमप्रभुं थथे धयादी, “देश फुक्क झिजांमिजां दनी।
तर उकियात भज्यंक नाश धाःसा याये मखुत।

28 अथे जुयाः पृथ्वी ह्वाँयह्वाँय् ख्वइ।

आकाश खिउँसे च्वनी।
जिं धायेधुन अले जिं थःगु मन हीके मखु।
जिं क्वःछीधुन, जिं थःगु बिचाः हिले मखु।”

29 सल गया वःपिनिगु व धनुष घाना तःपिनिगु सः न्यनाः
फुक्क शहरयापि मनूत बिस्सुं वनी।

गुलि झालय् दुहां वनी, गुलि ल्वहंधिकय् थाहांवनी।
फुक्क शहर सुनसान जुल, अन सुं च्वनी मखु।

30 हे नाश जूम्ह यस्शलेम! छं छु यानाच्चनागु? छाय् छं बांलाःगु वसः फिनागु?
छाय् छं लुँयागु तिसा तियागु?

छाय् थःगु मिखाय् अजः तयागु?
सुयागु निंति मफतय् छं थःत बांलाकागु?
छं प्रेमीपिन्सं छन्त त्वःतूगु दु,

इमिसं छन्त स्यायेत स्वःगु दु।

31 मचाबू ब्यथा जूम्ह मिसायागु थें हाःसः, न्हापांम्ह मचा बुइकूम्ह मिसायागु थें

ख्वःसः जिं ताल।

स्वो स्वो यानाः थःगु ल्हाः फयाः बांलाःम्ह यस्शलेमं

थथे धयाच्चंगु जिं ताल,

“जि बेहोश जुयाच्चंगु दु,

आः जि गथे याये!

इपि जितः स्यायेत वयाच्चंगु दु।”

यस्शलेमयागु पाप

5

1 “यस्शलेमया लैय् लैय् थाहां क्वहां हूँ, प्यखेरं स्व अले बिचाः या!

उकिया चुक चुकय माला स्व,

छं छम्ह जक नं विश्वास यायेबहः जुयाः

ज्या याइम्ह व सत्य मालीम्ह मनु गनं लुइके फत धाःसा

जिं व शहरयात क्षमा यानाबी।

2 अनच्चपिं मनूतय्सं ‘धातथें परमप्रभु म्वाःम्ह खः’ धया पाफःसां

इमिसं मखुगु खँ ल्हानाच्चंगु दु।”

3 हे परमप्रभु, छिगु मिखां सत्य ममाली ला?

छिं इमित कय्कादिल, अय्न् इमि नुगः मछिं मजू,

छिं इमित क्वत्यलादिल, अय्न् इमिसं थःत भिकेगु वास्ता मयाः।

इमिसं थःगु ख्वाःयात ल्वहं स्वयाः छाकल।

अले पस्ताय चायेत मानय् मजू।

4 जिं बिचाः याना, “थुपि सकलें गरीब व मूर्ख खः।

छाय्धाःसा इमिसं परमप्रभुया लें

अथवा थः परमेश्वरया कानून मस्यू।

5 जि हाकिमतय्थाय् वने, अले इमित कने,

छाय्धाःसा इमिसं परमप्रभुया लें व थः परमेश्वरया कानून स्यू।”

तर इपि सकलें मिलय् जुयाः जुवायात त्वथुलाब्यूगु दु,

अले सिखःयात चफ्फुनाब्यूगु दु।

6 उकिं जंगलं छम्ह सिंह वयाः इमित स्यानाबी,
 सुख्खा इलाकां छम्ह गुँखिचा वयाः इमित नाश याइ,
 छम्ह चितुवा इमिगु शहरया लिक्क पियाच्चनी,
 अनं सुं पिहां वःसा वयात कुचा कुचा याइ,
 छायाःसा इपिं तसकं विद्रोही जुल, इमिगु अधर्म यक्व दु।

7 “जिं छिमित छाया क्षमा यायेगु?
 छिमि काय् म्हायपिन्सं जितः त्वःतूगु दु
 अले ईश्वर मखुपिनिगु नामय् पाफःगु दु।
 जिं इमित प्वाः जायक नका,
 अयनं इमिसं व्यभिचार यात, वेश्यातयूगु छँय् ग्वाः ग्वाः वन।
 8 इपिं नयाः प्वाः जाःपि येचाःपि सलत थें च्वं,
 इपिं फुक्क थः जःलाखःलाया कलाःया निति येचाःगु दु।
 9 जिं इमित थज्याःगु ज्याया लागि छाया सज्जौय मबियेगु?
 जिं थज्याःगु जातियात छाया बदला मकायेगु?”

परमप्रभुं धयादी।

10 “वनाः इमिगु दाख्क्यब स्यंकाब्यु, तर भज्यंक नाश याये मते!
 उकिया कचात त्वथुलाः वांछवयाब्यु। छायाःसा थुपिं मनूत परमप्रभुया मनूत
 मखु।

11 इस्राएलया घराना व यहदाया घरानां जितः विश्वासघात यात,”
 परमप्रभुं धयादी।

परमेश्वरं इस्राएलयात त्वःतादीगु

12 इमिसं परमप्रभुया बारे मखुगु खँ धाःगु दु।
 इमिसं धाल, “वय्कलं छुं यानादी मखु। झीत छुं जुइ मखु।
 झीसं गुबलें तरवार व अनिकाल खनी मखु।
 13 अगमवत्तात ला फय् थें जक खः, इमिके वचन मदु।
 उकिं इमिसं धाःगु खँ इमित हे जुइमा!”
 14 अथे जुयाः दक्व शक्ति दुम्ह परमप्रभु परमेश्वरं थथे धयादी,
 “मनूतयसं थज्याःगु खँ धयाच्चंगुलि
 जिं थःम्हं हे थःगु वचन छंगु म्हुतुइ मि,

अले थुपि मनूतयूत भस्म जुइगु सिँ दय्काबी।”

15 परमप्रभुं धयादी,

“हे इस्राएल घराना, स्व,

जिं थःम्हं हे यक्व तापाकं छिमित हमला यायेत छगू जातियात हयाच्चवनागु दु।

थ्व जाति बल्लाःगु व पुलांगु जाति खः।

इमिगु भाय् छिमिसं सी मखु,

इमिसं धाःगु खँ छिमिसं थुइ मखु।

16 इमिगु वाण तयेगु थल चाःगु चिहान थें च्वँ,

उपि सकलें बहादुर सिपाईत खः।

17 इमिसं छिमिगु बाली व नसा क्वाप्प नयाबी,

छिमि काय् म्हायपिन्त क्वाप्प नयाबी,

इमिसं छिमि सा द्रुहं व फै-च्चलय् क्वाप्प नयाबी,

छिमिगु दाख व यःमरिमा क्वाप्प नयाबी।

छिमिसं भलसा याःगु पःखाः ग्वयातःगु शहरत इमिसं तरवारं नाश याइ।”

18 परमप्रभुं धयादी, “अयून् उपि दिनय् जिं छिमित भज्यंक नाश याये मखु।

19 इमिसं ‘झी परमप्रभु परमेश्वरं छाया झीत थथे यानादीगु?’ धकाः
धयाहइबलय्, यर्मिया, छं इमित थथे धा, ‘गथे छिमिसं जितः त्वःताः थःगु हे देशय्
मेपिं घःतय् सेवा यात, अथे हे छिमिसं नं विदेशय् परदेशीतय्गु सेवा याइ।’ ”

थः मनूतयूत परमेश्वरया ख्याच्चः

20 “याकूबया घरानायात थथे धा, यहूदाया मनूतयूत थ्व खँ कँ,

21 हे मूर्ख व बुद्धि मदुपि मनूत, छिपि मिखा दयाः नं मखंपिं, न्हाय्पं दयाः नं मताःपिं,

थ्व खँ न्यौ! ☆

22 छिपिं जिलिसैं ग्याये म्वाः ला?”

परमप्रभुं धयादी।

“छिपिं जिगु न्ह्यःने थरथर खाये म्वाः ला?

जिं फियात समुद्रं पुलावने मफइगु न्ह्याबलें दयाच्चनीगु पंगःया सिमाना यानाबिया।

अले थुकिया लबुत थाहां वःसां उपि त्याइ मखु।

उपि थ्वय्क हाःसां उकियात पुलावने फइ मखु। ☆

23 तर थुपि मनूतयूके जिराहा व विद्रोही मन दु। इमिसं विद्रोह यात अले तापानावन।

- 24 तर इमिसं थःगु नुगलय् थथे धाइ मखु,
 ‘झीसं परमप्रभु झी परमेश्वरया भय कायेनु।
 वयकलं हे वा वइगु इलयया न्हापांगु व लिपांगु वा वय्कादी।
 दैय्दसं अन्न लइगु ई बियादी।’
- 25 छिमिगु मभिंगु ज्यां यानाः थुपिं खँयात तापाक तःगु दु।
 छिमिगु पापं यानाः छिमित थ्व भिंगु खं तापाकाब्यूगु दु।
- 26 “जिमि मनूतय् दथुइ मभिंपिं मनूत च्वनाच्चंगु दु। इपिं झंगःपन्छित लायेत जाः
 ह्लाच्चपिं मनूत थें पियाच्चनी तर इमिसं मनूतय् लायेत थःगु जाः
 ह्लाच्चंगु दु।
- 27 गथे पंजः शिकारीं झंगःतय्सं जाइ,
 अथे हे इमिगु छैनं छलं जाःगु दु।
 उकिं इपिं तःमि व बल्लाःपिं जूगु दु।
- 28 इपिं यक्व नयाः ल्हंगु दु।
 इमिसं मभिंगु ज्या यायेगु गुबले त्वःती मखु।
 इमिसं मांबौ मदुपिनिगु हक लाका काइ,
 मगाःमचाःपिनिगु न्याय याइ मखु।
- 29 थुकिया लागि छु जिं थुमित सजौंय मबियेगु ला?
 छु जिं थज्याःगु जातियाके बदला मकायेगु ला?

परमप्रभुं धयादी।

- 30 “थ्व देशय् ग्यानापुसे च्वंगु व घच्चाइपुसे च्वंगु ज्या जुयाच्चंगु दु।
- 31 अगमवक्तातय्सं मखुगु अगमवाणी यानाच्चंगु दु,
 पुजाहारीतय्सं इमिगु थःगु हे अधिकारं शासन यानाच्चंगु दु,
 जिमि मनूतय्सं थथे जुइगु हे यय्की।
 तर लिपतय् छिमिसं छु यायेगु?”

6

शत्रुतय्सं यरूशलेम शहरयात घेरय् याःगु

- 1 “हे बेन्यामीन कुलयापिं मनूत, बचय् जुइत बिस्सुं हूँ!

यरूशलेम शहरं बिस्युं हूँ!
 तको शहरय् तुरही पु!
 बेथहक्केरेमय् झण्डा धस्वाकि!
 छायाःसा उत्तरपाखें विपत्ति
 व छगू तःधंगु नाश वयाच्चंगु दु।
 2 जिं सियोनया बांलाःम्ह
 व नाइसे च्वम्ह म्हाय्यात नाश यानाबी।
 3 फैजवाःतयसं शहरया छचाःखेरं पाल ग्वयाच्चं थें
 शत्रुत छंगु छचाःखेरं दइ,
 इमिसं नयेत थथःगु सिपाईतयगु लागिं थाय् ल्यइ।”

4 इमिसं धाइ, “वलिसें लडाइँ यायेत तयार जु!
 दै, झीसं बान्हि हमला याये,
 तर आः गथे याये? खिउँसे च्वने धुकल।
 सनिलया किपालु ताहा जुयाच्चंगु दु।
 5 उकिं दै! झीसं चान्हय् हे शहरय् हमला याये नु,
 उकिया किल्ला किल्लायात नाश याये नु।”

6 दक्व शक्ति दुम्ह परमप्रभुं थथे धयादी,
 “यरूशलेमया सिमा पालाः पःखाः लिक्क घेरय् याइगु द्रुम्बचात दय्कि!
 जिं थ्व शहरयात सजॉय बी
 छायाःसा थन अत्याचार हे अत्याचार दु।

7 तुंथिं थःगु लः पिकाःगु थें
 वं थःगु मभिगु ज्याखें पिकाइ।
 अन दुने ल्वायेली व नाशया सः ताये दु,
 वयागु ल्वय् व घाः न्हाबलें जिगु न्ह्यःने दु।

8 हे यरूशलेम, चेतय् जु,
 मखुसा जि छपाखें लिहां वने,
 अले जिं छंगु देश झिजांमिजां यानाबी,
 अन सुं मनूत च्वनी मखु।”

विद्रोही इस्राएल

9 दक्व शक्ति दुम्ह परमप्रभुं थथे धयादी,
 “इमिसं इस्त्राएलया बचय् जूपिन्त दाखमां त्वःताथकुगु दाख खाःगु थें छुं हे मल्यंक
 खाइ।
 दाख मुनीम्हय्सिन थें थःगु ल्हाः हाकनं उकिया कचाय् ति।”

10 जिं सुयात धायेगु व सुयात ख्याच्चः बियेगु?
 जिगु खँ सुनां न्यनी?
 इमिगु न्हाय्पं बन्द जूगु दु।
 इमिसं न्यने मफु।
 परमप्रभुया वचनयात इमिसं कुंखिनीगु,
 इमि व न्यने हे मयः।
 11 तर जि परमप्रभुया तमं जाःगु दु,
 अले जिं थुकियात पनातये मफु।

“थुकियात लँय् दुपिं मस्तय्थाय्
 व ल्याय्म्हपिं मनूत मुनाच्चंथाय् प्वंकाब्यु!
 छाय्धाःसा कलाः भाःतपिं सकसितं ज्वनाः यंकीगु जुइ।
 बाज्यःवंपिं व ज्याथपिं तकं बचय् जुइ मखु।
 12 जिं थःगु ल्हाः थ्व देशय् च्वंपिनिगु विरोधय् ल्हनेबलय्
 इमिगु छँ, बूँ व मिस्त फुक्क मेपिनिगु जुइ,”

परमप्रभुं धयादी।☆

13 “दक्कलय् चिधंम्हनिसें दक्कलय् तःधंम्ह तक फुक्कं लोभी जूगु दु।
 अगमवत्तात व पुजाहारीत सकसिनं ध्वंलायेगु ज्या याइगु।
 14 जि प्रजाया घालय् इमिसं तच्चःगु घाः मखु थें यानाः
 पट्टी चिनाब्युगु दु।
 शान्ति ला द हे मदुसां
 इमिसं ‘शान्ति, शान्ति’ धाइगु।
 15 छु इपिं थःगु घच्चाइपुगु ज्या याये धुंकाः लज्या चाल ला?
 मखु, इपिं भचा नं लज्या चाःगु मदु
 छाय्धाःसा इपिं लज्या चाये हे मसः।

उकिं मेपि पतन जूपिनापं इपि नं पतन जुइ।
जिं इमित सजाँय बीबलय् इपि नाश जुइ”

परमप्रभुं धयादी।

यहदां परमप्रभुया लँयात त्वःतूगु

16 परमप्रभुं थथे धयादी,

“प्यकालैय् दनाः स्व!

पुलांगु लँ गन दु धकाः न्यै!

भिंगु लँयागु बारे न्यै, व लँय् हुँ!

अले छिमिगु मन याउँसे च्वनी।

तर इमिसं धाल, ‘जिपि व लँय् वने मखु।’☆

17 जिं थथे धयाः छिमिगु लागि पालेत तया,

‘तुरहीया सः बांलाक न्यै।’

तर छिमिसं धाल, ‘जिमिसं न्यने मखु।’

18 उकिं हे जाति जातियापि मनूत, न्यै!

हे साक्षीत,

इमित छु जुइ व स्व!

19 हे पृथ्वी न्यै, स्व!

जिं थुपि मनूतयथाय विपत्ति हये,

गुगु इमिगु थःगु हे बिचाःया लिच्चः खः।

इमिसं जिगु वचनय् ध्यान मब्बू।

अले जिगु व्यवस्थायात इमिसं त्वःतल।

20 जितः शेबां हःगु गुँगू

व तसकं तापाकं हःगु नस्वाःगु तिकथि छाया माल?

छिमिगु होमबलि जिं काये मखु।

छिमिगु बलिदानं जि लयताये मखु।”

21 उकिं परमप्रभुं थथे धयादी,

“जिं थःमंहं हे थुपि मनूतयगु लँय् लुफि हाइगु पंगःत तयाबी।

बौ व काय्पि उकी लुफि हाइ।

अले जःलाखःलात व पासापि नाश जुइ।”

उत्तरपाखें हमला

22 परमप्रभुं थथे धयादी,

“स्व, उत्तरय् ला:गु देशं

छगू सेना वयाच्चंगु दु,

पृथ्वीया तापा:गु थासं

छगू बल्ला:गु जाति लडाईया लागिं तयार जुयाच्चंगु दु।

23 इमिसं धनु व भाला घानात:गु दु।

इपिं नुग: छा:पिं ख:,

अले इमिके दयामाया धयागु मदु।

इपिं सल गया वइबलय् इमिगु स: समुद्रयागु गर्जन थें च्वं।

हे बांला:म्ह यरूशलेम, छन्त हमला यायेत इपिं लडाईया लागिं

इव:लिक मनूत व: थें वइ।”

24 थ्व खँ न्यनेवं

जिमिगु ल्हा: याग्लाप्याग्ला जुल।

जिमित तसकं कष्ट जुल।

जिपिं मचाबू ब्यथा जूम्ह मिसा थें जुल।

25 बुँइ वने मते,

लँय नं वने मते!

छाय्धा:सा शत्रु तरवार ज्वना: च्वनाच्चंगु दु।

प्यखें आतंक हे आतंक दु।

26 हे जिमि मनूत, भांग्राया वस: फिना: नउलय् ग्वारा ग्वारा तु।

याक: काय्या लागि ख्वय् थें हे ह्यँय्ह्यँय् ख्व।

छाय्धा:सा नाश याइम्ह

झीथाय् आकाझाकां वइ।

27 “हे यर्मिया, इमिगु चाला जाँचय् यायेत

व इपिं गथे च्वं स्वयेत

जिं छन्त धातुयात जाँचय् याइम्ह

व इमित नायके मानिगु कचिगु धातु थें दय्का।

28 इपिं सकलें जिराहा व विद्रोही ख:।

इमिसं मेपिनिगु बारे मखुगु खँ ल्हाना: जुइगु।

इपि सकलें स्यने धुंकल।

इपि कैय व नैं थें छाः।

29 मि हाना हाना च्याकेत तसकं स्वांपूगु दु,

म्ह मिइ भस्म जुल,

गालय् याइम्हयसिनं मफतय् गालय् यात,

छाय्धाःसा मभिंपि मनूतय् पित छवःगु मदुनि।

30 इमित खतं नःगु वहः धाइ।

छाय्धाःसा जि परमप्रभुं इमित त्वःतागु दु।”

7

यर्मियां देगलय् नवाःगु

1 परमप्रभुपाखें यर्मियायाथाय् वःगु वचन थ्व हे खः,

2 “परमप्रभुया देगःया मू लुखाय् दनाः थ्व खँ न्यंकि,

“ “परमप्रभुया आराधना यायेत थ्व मू लुखां दुहां वःपि छिपिं यहदायापि सकलें मनूत, परमप्रभुया वचन न्यँ।

3 दक्व शक्ति दुम्ह परमप्रभु, इस्राएलयाम्ह परमेश्वरं थथे धयादी – छिमिगु पहःचहः व ज्या भिकि, अले जि छिमित थ्व थासय् च्वनेबी।

4 मखुगु खँय् भलसा कयाः थथे धाये मते “थ्व हे परमप्रभुया देगः खः, परमप्रभुया देगः खः, परमप्रभुया देगः खः!”

5 छिमिसं धाथें हे थःगु पहःचहः व ज्या भिकल, छिमिसं छम्हयसिनं मेम्हयसित बांलाःगु व्यवहार यात धाःसा,

6 छिमिसं विदेशी, मां बौ मदुपि व भाःत मदुपि मिस्तयत् क्वमत्यल धाःसा वा थ्व थासय् दोष मदुपिन्त मस्यात धाःसा अले थःत स्यंकीपि मेपि घःतय् पुजा यायेगु त्वःतल धाःसा,

7 जिं छिमित थ्व थासय्, छिमि पुर्खातय् न्हाबलेंया लागि च्वनेत बियागु थ्व देशय् च्वनेबी।

8 “ ‘स्व! छिमिसं थःत छुं फाइदा मदइगु मखुगु खँय् भलसा कयाच्वंगु दु।

9 छिमिसं खुइगु, स्याइगु, व्यभिचार याइगु, अदालतय् मखुगु साक्षी बीगु, बालघःया लागि धुपाँय् थनीगु अले थःपिन्सं न्हापा म्हमस्यूपिं घःतय् पुजा यानाजुइगु।

10 अनंलि जिगु नां दुगु देगल्य वया: जिगु न्ह्यःने दना: थथे धाइगु, “जिपिं बचय् जूगु दु।” अले हानं थ्व हे घच्चाइपुगु ज्या याइगु?

11 छु छिमिसं जिगु देगःयात खूँ दाखूँतय्गु छँ धका: च्वना ला? छिमिसं छु यानाच्चंगु दु, जिं स्यु, ☆

परमप्रभुं धयादी।

12 “ ‘आ: जिं दकलय् न्हापा थःगु नां च्वनीगु थाय् दय्कागु शीलोय्* हूँ! अले जिं थः प्रजा इस्राएलं मभिंगु ज्या या:गुलि व थाय् यात छु याना: अन वना: स्व।’ ☆

13 परमप्रभुं धयादी, ‘छिमिसं थ्व फुक्क ज्या यानाच्चंबलय् जिं छिपिलिसें तःक्व: हे न्ववाना, अय्न् छिमिसं वास्ता मया। जिं छिमित सःता, अय्न् छिमिसं लिसः हे मब्यु।

14 उकिं जिगु नां दुगु देगः, गुकी छिमिसं भलसा का:गु दु, गुगु जिं छिमित व छिमि पुर्खातयत् बियागु खः, थ्व थाय् यात आ: जिं शीलोयात यानागु थें याये।

15 जिं छिमि थःथितिपिं इस्राएल्या मनूतयत् पितिनाछवयागु थें छिमित जिगु न्ह्यःनं पितिनाछवये।’ ”

मनूतय्सं आज्ञा पालन मया:गु

16 “उकिं, यर्मिया, छं थ्व प्रजाया निति प्रार्थना याये मते। थुमिगु निति इनाप नं याये मते। छाया:सा जिं छंगु प्रार्थना न्यने मखु।

17 यहूदाया शहर शहरय् व यरूशलेमया गल्लि गल्लिइ इमिसं छु यानाच्चंगु दु, छु छं मखं ला?

18 काय् म्हाय्पिन्सं सिं मुनीगु, बौपिन्सं मि च्याकीगु अले स्वर्गयाम्ह रानी धाइम्ह घःमय् जुया निति मरि छइत मिस्तय्सं छुचुं न्हाइगु। मेपिं घःतयत् त्वँसाबलि छाना: जित: तंचाय्कीगु। ☆

19 छु इमिसं जित: हे हाय्काच्चंगु खः ला?” परमप्रभुं धयादी। “मखु, तर इमिसं थःत हे लज्या चाय्केत थःत हे स्यंकाच्चंगु, मदु ला?”

20 उकिं परमप्रभु परमेश्वरं धयादी, “थ्व थासय् जिं जिगु तं प्वंकाबी। मनू व पशु, ख्यलय् च्वंगु सिमा व बुँया बाली प्वंकाबी। जिगु तं मि थें च्यानाच्चनी, सुनानं उकियात क्वलाके फइ मखु।”

☆ 7:11 ७:११ मती २१:१३; मर्क ११:१७; लूक १९:४६

* 7:12 ७:१२ परमप्रभुं इस्राएलतयत् मिश्र पित

हये धुंका: इमिसं कनान देश त्याकुबलय् नापलायेगु पाल थ्व शहरय् थापं या:गु खः। उकिं थ्व छगू पवित्र शहर खः तर मनूतय्गु पापं याना: थ्व शहर नाश जुल। ☆ 7:12 ७:१२-१४ यहे १८:१; भज ७८:६०; यर २६:६

☆ 7:18 ७:१८ यर ४४:१७-१९

21 दक्व शक्ति दुम्ह परमप्रभु, इस्राएलयाम्ह परमेश्वरं थये धयादी, “थःगु बलिदानतनापं होमबलि नं छा! अले ला धाःसा थःपिन्सं हे न!

22 छायाधाःसा गुखुन्हु जि छिमि पुर्खातयूत मिश्र देशं पित हया, उखुन्हु जिं इमित होमबलि व बलिया बारे छुं मधया, इमित आज्ञा नं मबिया।

23 तर जिं इमित थ्व आज्ञा बियागु खः, ‘जिगु खँ न्यँ, अले जि छिमि परमेश्वर जुये, छिपिं जिमि प्रजा जुइ, जिं धाःथें फुक्क यात धाःसा छिमित भि जुइ।’

24 “तर इमिसं जिगु खँ मन्यं, उकी ध्यान मब्यू। उकिया पलेसा इमिसं थःगु जिराहा व मभिंगु इच्छा कथं ज्या याना जुल। इपिं लिज्यात, न्ह्यमज्याः।

25 छिमि पुर्खातयसं मिश्र त्वःतूबलय् निसें थौं तक, न्हियान्हिथं जिं जिम्ह दास अगमवत्तातयूत छिमिथाय् छवयाहयाच्चनागु दु।

26 अयनं इमिसं जिगु खँ मन्यं, ध्यान मब्यू। इपिं जिराहा जुल। इमिसं थः पुर्खातयसं स्वयाः अप्वः मभिंगु ज्या यात।

27 “उकिं थ्व फुक्क खँ छं इमित धाःसां इमिसं छंगु खँ न्यनी मखु। छं इमित सःतसां इमिसं छन्त लिसः बी मखु।

28 अथे जूगुलिं छं इमित धा, परमप्रभु थः परमेश्वरया आज्ञा पालन मयाःगु व वय्कलं स्यनातःगु खँयात नालामकाःगु जाति थ्व हे खः। सत्य नाश जूगु दु, थ्व इमिगु म्हुतुं तापाःगु दु।

29 “ ‘थःगु सँ खानाः वांछव्याब्यु, नांगा डाँडा डाँडाय वनाः ख्व! छायाधाःसा परमप्रभुं तंचायाः थ्व पुस्तायात इन्कार यानाः त्वःतादीगु दु।’ ”

हत्याया ब्यासि

30 “यहूदायापि मनूतयसं जिगु मिखाय् मभिंगु ज्या याःगु दु, परमप्रभुं धयादी। जितः तसकं मयःगु मूर्तिं इमिसं जिगु नां दुगु देगलय् तयातःगु दु अले देगःयात अशुद्ध यानाब्यगु दु।

31 इमिसं थः काय्मह्याय्पिं मेपिं घःतय्गु नितिं मिइ भोग बीत हिन्नोमया ब्यासिइ दुगु तोपेतय्† पुजा यायेगुथाय् दय्कूगु दु। जिं अथे यायेगु आज्ञा बियागु मखु, अज्याःगु खँ जिं मतिइ नं तयागु मदु।☆

† 7:31 ७:३१ तोपेत धाःगु थाय् यरूशलेमया दच्छिनय् च्वंगु हिन्नोम ब्यासीयागु छगूथाय् खः। थन इस्राएलीतयसं मखुम्ह घः मोलेखयात पुजा यायेत थः मस्त मिइ बलि बीगु खः। ☆ 7:31 ७:३१ लेवी १८:२१; २ राज २३:१०; यर ३२:३५

32 उकिं होश या, परमप्रभुं धयादी, थज्याःगु ई वइ, गबले उकियात तोपेत वा हिन्मोमया ब्यासि धाइ मखु। तर मनू स्याइगु ब्यासि धाइ। अन मनूतयसं सीपिन्त मेगु सीम्ह थुनेगु थाय् मदुतले थुनी।

33 थ्व प्रजाया सीम्हत आकाशया झंगःत व पृथ्वीयापि पशुतय् नयेगु नसा जुइ। इमित ख्यानाछवइपिं सुं हे दइ मखु।

34 जिं यहदाया शहर व यरूशलेमया गल्लि गल्लिइ न्ह्यगु सः व लसताया सः, भम्चा व जिलाजंया सः मदय्काबी। छायाःसा देश झिजामिजां दनी।”☆

8

1 परमप्रभुं धयादी, “अबलय् शत्रुतयसं यहदाया जुजुपि, हाकिमत, पुजाहारीत, अगमवत्तात व यरूशलेमय् च्वंपि मनूतयगु क्वेय् इमिगु चिहानं लिकाइ।

2 मनूतयसं माया यानाः सेवा याःगु, सल्लाह काःगु व पुजा याःगु सूर्य, तिमिला व आकाशया नगुतयगु न्ह्यःने उपि क्वेय्त् ब्वइ। मुनाः चिहानय् थुनीगु पलेसा उपि क्वेय् बैय् साः थें लानाच्चनी।

3 जिं थ्व मभिंगु जातियापि म्वानाच्चंपि मनूतयत् पितिनाः गन गन छवये अन अन इमिसं म्वायेगु स्वयाः सीगु यय्की।”

दक्व शक्ति दुम्ह परमप्रभुं धयादी।

पाप व सजौय

4 “यर्मिया इमित धा, ‘परमप्रभुं थथे धयादी –

“ ‘मनूत बैय् दइबलय् छु इपिं हाकनं मदनी ला?

सुं मनू फस्वया वंसा, छु व लिहां मवइ ला?

5 अथे खःसा थुपि यरूशलेमयापि मनूत छाया परमेश्वरयात त्वःताः फस्वयावन?

इमिसं मूर्ति पुजा याना हे च्वंगु दु। इमिसं जिथाय् लिहां वये महां धाल।

6 जिं ध्यान बियाः खँ न्यनागु दु,

तर इमिसं खःगु खँ ल्हाः हे मल्हाः,

सुनान “थ्व जिं छु यानागु” धयाः थःगु मभिंगु ज्याया निंति पश्चाताप मयाः।

लडाईलय् वंम्ह सल थें सकलें थथःगु लैय् ब्वावनाच्चंगु दु।

7 आकाशय् सलांत्याः झंगलं ला छें लिहां वनेगु ई स्यू।

सुकुभन्तु, इखुंचा व सारसं थः मेथाय् च्ववनेगु ई स्यू।

तर जिमि प्रजां परमप्रभुयागु विधि मस्यू।

8 “ छिमिसं गथे याना: धाये फइ, “जिपिं बुद्धिमान खः,
अले परमप्रभुयागु व्यवस्था जिमिके दु?”

तर स्व, शास्त्रीतयूगु फताहा कलमं
उकियात फताहा दय्कूगु दु।

9 बुद्धि दुपिं मछालेमाली,
इमिगु नुगः क्वतुनी, अले इमित ज्वनी।

इमिसं परमप्रभुया वचनयात त्वःतूगु दु,
इमिके गज्याःगु बुद्धि दु?

10 छायाःसा जिं इमि कलाःपिं मेपिं मनूतयूत
व इमिगु बुँ न्हपिं मालिकतयूत बी।

दक्कलय् चिधंम्हंनिसें दक्कलय् तःधंम्ह तक फुक्कं लोभी जूगु दु।
अगमवत्तात व पुजाहारीत सकसिनं ध्वंलायेगु ज्या याइगु।

11 जि प्रजाया घालय् इमिसं तच्चःगु घाः मखु थें यानाः
पट्टी चिनाब्यूगु दु।

शान्ति ला द हे मदुसां
इमिसं “शान्ति, शान्ति” धाइगु।

12 छु इपिं थःगु घच्चाइपुगु ज्या याये धुंकाः लज्या चाल ला?
मखु, इपिं भचा नं लज्या चाःगु मदु
छायाःसा इपिं लज्या चाये हे मसः।

उकिं मेपिं पतन जूपिनापं इपिं नं पतन जुइ।
जिं इमित सजॉय बीबलय् इपिं नाश जुइ

13 “ जिं इमिगु बाली यंके।
दाखमाय् दाख दइ मखु।

यःमरिमाय् यःमरिया फल दइ मखु।
अले उमिगु हः सुकुगनी।

जिं इमित बियागु नं
इमिपाखें लाका काइ।’ ”

परमप्रभुं धयादी।

14 यहदाया मनूतयसं थथे धाइ, झीपिं थन छाया सुम्क च्वंच्वनागु?

छथाय् मुनेनु।

झीपिं छचाःखेरं पःखाः ग्वयातःगु शहरय् दुहां वनेनु,

अले अन नाश जुयेनु।

छाय्धाःसा परमप्रभु झी परमेश्वरं झी नाश जुइ धकाः धयादीगु दु।

अले त्वनेत झीत बिख दुगु लः बियादीगु दु।

छाय्धाःसा झीसं वय्कःया विरोधय् पाप यानागु दु।

15 झीसं शान्तिया आस यानागु खः,

अय्नुं छुं भिंगु खँ मवः,

लाय्काबीगु ईया आस यानागु खः

अय्नुं आतंक जक दु।

16 शत्रुतय् सलतय्गु स्वाँ स्वाँ याःगु सः दानपाखें ताये दयाच्वंगु दु।

इमि बल्लाःपिं सलत हाःगु सः न्यनाः देशयापिं सकलें मनूत थरथर खात।

इपिं देशयात अले अन दुगु फुक्क खँयात नाश यायेत वःगु दु।

शहर व अन च्वंपिन्त।

17 “स्व! जिं थःम्हं हे छिमिथाय् बिख दुपि सर्पत छवयाहये,

अज्याःपिं सर्पतय् कःघाये फइ मखु।

अले इमिसं छिमित न्याइ”

परमप्रभुं धयादी।

थःमनूतयगु निंति यर्मिया ख्वःगु

18 हे जितः दुःखबलय् सान्त्वना ब्यूपिं,

जिगु नुगः दुने कमजोर जुयावंगु दु।

19 ध्यान बियाः न्यौ!

तापाःगु देशं जिमि मनूत ख्वयाच्वंगु सः ताये दयाच्वंगु दु।

“छु परमप्रभु सियोनय् मदी ला?

छु आः अन जुजु मदी ला?”

“इमिसं छाया जितः थःगु मूर्तितपाखें

व ज्यालगे मज्जु विदेशी मूर्तितपाखें तंचायेकूगु?”

20 “छव लयेगु ई फइधुंकल।
तान्वःला सिधयधुंकल।
अयनं झीगु उद्धार जूगु मखुनि।”

21 जिमि मनूतयत् घाःपाः याःगु खनाः जि थः हे घाःपाः जूगु दु।
जि ह्वाँयह्वाँय् ख्वये, जिगु नुगः क्वतुंगु दु।

22 छु गिलादय्* मलहम मदु ला?
छु अन सुं वैघ मदु ला?
जिमि मनूत छाया मलंगु लय्?

9

1 जिगु छयं बुँगाःचा
व जिगु मिखा ख्वबिया मुहान जूगु जूसा,
स्याःपि जिमि मनूतय्गु नितिं
जि चान्हि ख्वयाच्वनेगु।
2 जिके मरुभूमिइ लँजुवाःत च्वनीगु छगूथाय् दुगु जूसा,
जि थः मनूतयत् त्वःताः तापाक च्वंवेनेगु।
छाय्धाःसा इपिं सकलें व्यभिचारी खः,
विश्वासघातीतय्गु पुचः।

पाप व सजौय

3 “इमिसं मखुगु खँ ल्हायेत
थःपिनिगु मेयात धनुष थें बेक्वयेकीगु।
इमिगु देशय् सत्य मखु,
बेइमानी हे बेइमानी दु।
इमिसं मभिगु ज्या याना जुइ,
इमिसं जितः म्हमस्यु,”

परमप्रभुं धयादी।

4 “थः पासापिपाखें होशियार जुयाच्वै।

* **8:22** ८:२२ गिलाद वासः दय्केत छ्यलीगु सिमासामाया लागिं नांजाःगु यर्दन खुसिया पुर्बय् लाःगु छगू
लागा।

थः दाजुकिजापिन्त तकं पत्याः याये मते।
 छायाःसा फुक्क दाजुकिजापि झंगःलाइपि खः,
 पासापि सकसिनं बदनाम यायेत मखुगु खँ ल्हाना जुइ।
 5 पासां थः पासायात झंगः लानाजुइगु,
 सुनानं खःगु खँ मल्हाः।
 इमिसं थःगु मेचां न्ह्याबले मखुगु खँ ल्हानाजुइगु।
 इपि पाप यायां त्यानुचाये धुंकल।
 6 छु धोखाया दथुइ च्वनाच्वंगु दु।
 धोखां यानाः हे इमिसं जितः म्हसीकेत इन्कार याःगु दु,”

परमप्रभुं धयादी।

7 उकि दक्व शक्ति दुम्ह परमप्रभुं थथे धयादी,
 “स्व! जिं थःम्हं हे इमित धातुयात थें शुद्ध याये अले जाँचय् याये।
 जिमि प्रजां मभिगु ज्या याःगु दु।
 उकि जिं इमित मेगु छु यायेगु?
 8 इमिसं मखुगु खँ ल्हाइगु।
 सकसिनं थःगु म्हुतुं ला थः जःलाखःलानापं नाइक खँ ल्हाइगु,
 नुगलं धाःसा मभिगु जाः ग्वयाच्वनी।
 9 छु! जिं थ्व खँया लागि इमित सजाँय मबियेगु ला?
 छु! जिं थज्याःगु जातियाके बदला मकायेगु ला?”

10 जिं धया— जि पहाडतय्गु लागि ख्वये,
 जि मस्भूमिइ दुगु घाँयख्यःया निति ख्वये,
 छायाःसा व गने धुंकल।
 सुं नं अनं यात्रा याइ मखु।
 अन सा द्रुहं मन्त।
 पशुत व झंगःत बिस्सुं वने धुंकल।

11 परमप्रभुं धयादी, “जिं यस्शलेमयात नाश यानाः
 ध्वंचात च्वनीगु नाशया द्रुं दयकाबी,
 यहदाया शहरतय्त झिजांमिजां दंगुथाय् यानाबी।

अन सुं नं च्वने फइ मखु।”

12 थ्व थुइके फुम्ह बुद्धि दुम्ह मनू सु दु? थ्व खँ मेपिन्त कँ धका: परमेश्वरं थुकिया बारे सुयात स्यनादिल? छाया थ्व देश नाश जुया: सुं नं वये वने मफइगु मस्भूमि थें जुल?

13 परमप्रभुं धयादिल, “छाया:सा इमिसं जिं इमिगु न्ह्यःने तयाबियागु जिगु व्यवस्थायात त्वःतल। इमिसं जिगु खँ न्यंगु मदु अले इपिं जिगु व्यवस्थाकथं जूगु मदु।

14 उकिया पलेसा इपिं जिराहा जुया: इमि पुर्खातय्सं स्यं थें बालघःया ल्यूल् यू वंगु दु।”

15 उकिं दक्व शक्ति दुम्ह परमप्रभु, इस्राएलया परमेश्वरं थथे धयादी, “स्व, जिं थःम्हं हे जिमि प्रजायात नयेत खायुगु नसा व त्वनेत बिख बी।

16 इमिसं वा इमि पुर्खातय्सं म्हमस्यूपिं जातितयगु दथुइ जिं इमित छ्यालब्याल यानाबी। अले इमित नाश मयातले तरवार ज्वना: जिं इमित लिनाच्चने।”

यरूशलेमया मनूत ग्वाहालिया निंति ख्वःगु

17 दक्व शक्ति दुम्ह परमप्रभुं थथे धयादी,
“छु जुयाच्चंगु दु, बिचा: या!

अले नुगःपा दादां ख्वइपिं मिस्तयूत सःति!

इपिं मध्ये दकलय् ख्वयेसःपिन्त सःतके छ्व।

18 इपिं याकनं वयेमा,

झीगु मिखां ख्वःबि पिहां वय्क

अले झीगु मिखासं ख्वःबि स्वः स्वः वय्क

झीगु निंति नुगःपा दादां ख्वये मा।

19 सियोनयापिं ख्वयाच्चंगु सः ताये दयाच्चंगु दु,

‘जिपिं गय् याना: नाश जुल।

जिमित तसकं बेइज्जत याःगु दु,

जिमिसं थःगु देश त्वःते हे माः,

छाया:सा इमिसं जिमिगु छँ नाश यानाब्यूगु दु।’ ”

20 हे मिस्त, परमप्रभुया थ्व वचन न्यँ,

वय्कःया वचन ध्यान बिचा: न्यँ!

थः म्हायपिन्त ख्वयेगु स्यँ,

छम्हयसिनं मेम्हयसित विलापया म्ये स्यँ!

21 छायाधाःसा लैय् लैय् काय् म्हायपिन्त नाश यायेत

व चुक चुकय ल्याय्म्हपिन्त नाश यायेत

मृत्यु झीगु झ्यालं, झीगु किल्लाया दुने दुहां वःगु दु।

22 छं थथे धा, “परमप्रभुं थथे धयादी,

“ ‘मनूतयगु सीम्ह बुँइ साः थें,

छव लइपिन्सं त्वःताः थकूगु अन्नया दं थें लानाच्चनी,

उकियात मुनीपिं सुं नं दइ मखु।’ ”

23 परमप्रभुं थथे धयादी,

“बुद्धि दुपिन्सं थःगु बुद्धियागु खँय् तःधंछुइ मते,

बल्लाःपिन्सं थःगु बलयागु खँय् तःधंछुइ मते,

तःमितय्सं थःगु धनयागु खँय् तःधंछुइ मते!

24 तर सुयां तःधंछुइ मास्ति वःसा,

वं जितः म्हमस्यगु व थूगु खँय् तःधंछुइमाः।

पृथ्वीइ सदां दयाच्चनीगु दयामाया, न्याय व धार्मिकतायागु ज्या याइम्ह परमप्रभु जि हे खः।

छायाधाःसा थ्व खँय् हे जि लय्ताः,”☆

परमप्रभुं धयादी।

25 परमप्रभुं थथे धयादी, “छगू ई वयाच्चंगु दु उबलय् जिं म्हय् जक चिं तःपिं

आत्माय् धाःसा चिं मतःपिं सकलें मनूतय्त सजॉय बी।

26 थुपिं मनूत मिश्रीत, एदोमीत, अम्मोनीत, मोआबीत, मस्भूमिइ ताताःपाःगु थासय् च्वपिं मनूत खः। जिं यहूदायापिं मनूतय्त तकं सजॉय बी। थुपिं विदेशी जातितय्के थें इस्राएलया घरानायाके नं चिं मतःगु नुगः दु।”

10

परमेश्वर व मूर्ति

1 अय् इस्राएलया घराना, परमप्रभुं छिमित छु धयादी व न्यँ।

2 परमप्रभुं थथे धयादी,

“मेगु जातियापिनिगु पहःचहः सयकाकाये मते।

आकाशय् थीथी चिं खनाः

इपिं थें थरथर खाये मते।

3 छायाधाःसा जाति जातितयगु थितिकुति ज्यालगय् मजू।

इमिसं गुँइ छमा सिमा पाली,

अले छम्ह कारिगरं उकियात ज्याभलं आकार बी।

4 इमिसं वयात वहः व लुं बांलाकी।

इमिसं वयात मुगः व नकिनं कुतुं मवयेमा धकाः बल्लाक ताइ।

5 इमिगु मूर्ति

तुसिया क्यबय् तयातःम्ह बुँख्याःचा थें

नवाये मफु।

इमित क्वबिया जुइमाः, छायाधाःसा इपिं न्यासि जुइ मफु।

इपिं खनाः ग्याये मते,

इमिसं छिमिगु लुं स्यके फइ मखु, न

इमिसं लुं भिं याये फइ।”

6 हे परमप्रभु, छि थें जाःम्ह मेपिं सुं नं मदु,

छि तःधंम्ह खः।

छिगु नां शक्तिं जाःगु दु।

7 हे जाति जातिया जुजु, सुनां छितः हनाबना मयाइ?

छायाधाःसा छि हनाबना यायेमाःम्ह खः।

जाति जातिया बुद्धि दुपिं

मनूत वा इमि जुजुपि मध्ये

छि थें जाःम्ह सुं नं मदु।☆

8 इपिं फुक्क ग्वाज्यः व मूर्ख खः।

सिया मूर्तिपाखें इमिसं लु सयकाकाये फइ?

9 मुगलं दायातःगु वहःया पाता तशींशं,

लुँ धाःसा उपज देशं हइ।

थ्व कारिगरया ज्या

व लूँकःमिया ल्हाःया ज्या खः।

वयागु वसः वँचुगु व प्याजीगु रंगयागु जुइ।

उपि फुक्क सीप दुपि मनूतयगु ज्या खः।

10 तर परमप्रभु ला सत्य परमेश्वर खः,

वय्कः ला, म्वाःम्ह परमेश्वर व सदायाम्ह जुजु खः।

वय्कः तंचायादीबल्य् पृथ्वी खाइ।

जाति जातितय्सं वय्कःया तं सह याये फइ मखु।

11 “छ इमित थथे धा, ‘थुपि घःतय्सं आकाश व पृथ्वी दय्कूगु मखु। थुपि घःत पृथ्वी व आकाशया क्वयन् नाश जुयावनी।’ ”

12 तर परमेश्वरं हे थःगु शक्तिं

पृथ्वीयात दय्कादिल।

वय्कलं हे संसारयात

थःगु बुद्धिं थापं यानादिल।

अले आकाशयात

थःगु दुग्यानं चक्कंकादिल।

13 वय्कलं न्ववानादीबल्य्

आकाशय् लः थ्वय्क हाली।

पृथ्वीया कुन्चां

वय्कलं सुपाँय् हयादी।

वा वइबल्य्

वय्कलं हाबलासा

त्वय्कादी

अले थःगु धुकुति

फय् वय्कादी।

14 मनूत मूर्ख व ज्ञान मदुपि खः,

मूर्ति दय्कीपिं इमिसं दय्कूगु मूर्तिपाखें

मछालेमाली।

छाय्धाःसा इमिसं दय्कूगु मूर्ति

छगू ध्वखा खः अले

इमिके सासः द हे मदु।

15 उपि ज्यालगय मजूग व न्हीकीगु खँ खः।

उमिगु न्याय जुइबलय् उपि नाश जुइ।

16 याकूबया भाग उपि थें मखु,

वयकः ला फुक्क दयकादीम्ह खः।

अले वयकलं इस्राएलयात थः प्रजा दयकेत ल्ययादीगु दु।

दक्व शक्ति दुम्ह परमप्रभु वयकःया नां खः।

वइतिनिगु नाश

17 अय् घेराय् लाःगु शहरयापि मनूत,

देश त्वःतेत थथःगु सामान प्वःच्यु!

18 छाय्धाःसा परमप्रभुं थथे धयादी,

“थुबलय् जिं थःम्हं हे थ्व देशय् च्वंपिन्त वांछवयाबी।

इमित ज्वनेमा धकाः जिं इमित तःधंगु दुःखय् लाकाबी।”

19 जिगु घाःया निति जितः धिक्कार दु!

जिगु घाः मलनीगु घाः खः।

अयनं जिं थःम्हं थःत धया,

“थ्व ला जिगु ल्वय् खः, थुकियात जिं सह याये हे माः।”

20 जिगु पाल नाश जूगु दु।

उकियागु फुक्क खिपः चबूगु दु।

जि काय्पिं जिथासं वने धुंकल, आः इपिं मन्त।

जिगु पाल ग्वयाबीम्ह

व जि च्वनेगु थाय् दयकाबीम्ह आः सुं मन्त।

21 फैजवाःत मूर्ख जुल,

इमिसं परमप्रभुयात न्यनेकने मयाः,

उकिं इपिं ताःलाइ मखु,

इमि फुक्क फै उखेलाः थुखेलाः जूगु दु।

22 न्यौं छगू खबर वयाच्चंगु दु –

उत्तरया देशं छगू तःधंगु हलचल!

उकिं यहूदाया शहर शहरयात झिजांमिजां यानाः

ध्वंचात च्वनीगु थाय् यानाबी।

यर्मियाया प्रार्थना

- 23 हे परमप्रभु, मनूयागु जीवन वयागु थःगु मखु धकाः जिं स्यू।
मनूतयसं थःगु पलाः थःगु इच्छा कथं तयेगु पायछि मजू।
- 24 हे परमप्रभु, जितः भिंकादिसँ, तर खःगु न्यायनं जक,
तंम्वयाः मखु,
मखुसा जि नाश जुइ।
- 25 छितः स्वीकार मयाःपिं जाति जातितयके
व छिगु नां मकाइपिं मनूतयके थःगु तं प्वंकादिसँ।
छाय्धाःसा इमिसं याकूबयात क्वाप्प नःगु दु।
इमिसं वयात क्वाप्प नःगु दु अले वयागु देशयात नाश यानाब्यूगु दु।

11

यह्दां बाचा त्वथूगु

- 1 परमप्रभुपाखें यर्मियायाथाय् वःगु वचन थ्व हे खः –
- 2 “थ्व बाचाया शर्त ध्यान बियाः न्यै! अले यह्दा व यरूशलेमयापिं मनूतयत धा!
- 3 छं इमित धा, परमप्रभु इस्राएलयाम्ह परमेश्वरं थथे धयादी – ‘थ्व बाचाया शर्त मानय् मयाइपिं मनूतयत सराः लायेमा।
- 4 नैया भट्टी थें च्वंगु मिश्र देशं पितहयाबलय् जिं छिमि पुर्खातय्त थथे धयागु खः, जिगु खँ न्यै, जिं छिमित धयागु फुक्क खँ मानय् या। अले छिपिं जिम्ह प्रजा जुइ, जि छिमि परमेश्वर जुये।
- 5 दुरु व कस्ति बाः वयाच्चंगु देश बी धकाः जिं छिमि तापाःबाज्यापिलिसें पाफयागु जिं पूरा याये फयेमा धकाः जिं थथे धयागु खः।’ छिपिं आः व हे देशय् च्वनाच्चंगु दु।”

अले जिं लिसः बिया, “हे परमप्रभु, आमेन, अथे हे जुइमा।”

- 6 परमप्रभुं जितः धयादिल, “यह्दाया फुक्क शहर व यरूशलेमया गल्लि गल्लिइ वनाः थथे धाधां थ्व फुक्क वचन न्यंकि— छिमिसं थ्व बाचाया शर्त ध्यान बियाः न्यै, अले उकियात पालन या!

- 7 जिं छिमि पुर्खातय्त मिश्र देशं पित हयागु दिननिसें थौं तक इमित मदिक्क बारम्बार ‘जिगु उजं पालन या’ धकाः ख्याच्चः बियावयाच्चनागु दु।

8 तर इमिसं ध्यान बियाः मन्यं वा जिगु खँय् न्हायपं मब्बू। इमिसं थःगु जिराहा व मभिंगु इच्छा कथं ज्या याना जुल। जिं इमित व बाचा पूरा यायेगु आज्ञा बियागु खः तर इमिसं अथे मयाः। उकिं व बाचाय् च्वयातःगु फुक्क सराः जिं इमिके हया।”☆

9 अनंलि परमप्रभुं जितः धयादिल, “यह्दा व यस्शलेमयापि मनूतय्सं जिगु विरोधय् जाः ग्वयाच्वंगु दु।

10 जिं धयागु खँ मन्यपि इमि तापाःबाज्यापिन्सं थें पाप यानाः इमिसं मेपि घःत पुजा याःगु दु अले इमिगु ल्यू वंगु दु। इस्राएल व यह्दाया मनूतय्सं जिं इमि तापाःबाज्यापिलिसें चिनागु बाचायात त्वथूगु दु।

11 उकिं परमप्रभुं थथे धयादी, ‘स्व! जिं थम्हं हे इमिथाय् इपि बचय् जुइ मफय्क विपत्ति हये। अले इमिसं जितः सःतूसां जिं लिसः बी मखु।

12 अले यह्दा व यस्शलेमयापि मनूतय्सं थःपिन्सं बलि छाःम्ह घःतय्त सःती। तर विपत्तिया इलय् उपि घःतय्सं इमित बचय् याये फइ मखु।

13 हे यह्दा, छिमिगु गुलि शहरत दु, उलि हे छिमि घःत नं दु। यस्शलेमय् गल्लि गल्लि दु, मछालापुसे च्वंम्ह बालघःया लागि छिमिसं धुपाँय् च्याकीगु वेदीत नं उलि हे दय्कूगु दु।’

14 “अथे जुयाः थ्व जातिया लागि प्रार्थना याये मते! थुपिं मनूतयगु पंलिनाः बिन्ति याये मते! छायाधाःसा इमिगु दुःखया इलय् इमिसं याःगु प्रार्थना जिं न्यने मखु।

15 “जिम्ह प्रियया जिगु देगलय् छु ज्या दु?

वं ला यक्वनापं याये मत्यःगु ज्या याःगु दु।

छु भाकल व बलिदानया लां छिमिगु सजौंययात तापाक तये फइ ला?

छिमिसं मभिंगु ज्या याइबलय् छिपिं लय्ताइ।”

16 छगू इलय् परमप्रभुं छिमित भिंगु फल दुगु वाउँगु जैतूनया सिमा धकाः नां बियादीगु खः।

तर वाफय्या थ्वःसःनापं वय्कलं उकियात मि नकाबी।

अले उकिया कचात त्वथुलाबी।

17 जि दक्व शक्ति दुम्ह परमप्रभुं, छिमित पिनागु खः, जिं छिमिथाय् विपत्ति हयेगु फैसला यानागु दु। छायाधाःसा इस्राएलया घराना व यह्दाया घरानां मभिंगु ज्या याःगु दु। बालघःया निंति धुपाँय् च्याकाः जितः तंचाय्कूगु दु।

यर्मियायात स्यायेत ग्वःसा ग्वःगु

18 परमप्रभुं हे जितः धयादिल अले जिं सिल। वयक्लं हे इमिसं जिगु विरोधय्
ग्वःगु जाः जितः क्यनादिल।

19 जि ला स्याये यंकेत्यंम्ह छुं मस्यूम्ह चिधिकःम्ह भ्याःचा खः। इमिसं थथे
धयाः जिगु हे विरोधय् जाः ग्वःगु खः धकाः जिं मस्यूगु जुल,
“व सिमायात उकिया फलनापं नाश यायेनु!
उकियात म्वाःपिनिगु थासं पालाः वांछवयाब्बु।
थुकिया नांयात आवंनिसें लुममंकेमा।”

20 तर हे दक्व शक्ति दुम्ह परमप्रभु, छिं खःकथं न्याय यानादी।

छिं मनूतय् नुगः दुवालादी।

छिं इमित बदला कयादीगु जिं स्वये दयेमा,
छायधाःसा छितः हे जिं जिगु मुद्दा लःल्हानागु दु।

21 उकिं परमप्रभुं जितः छन्त स्यायेत स्वःपिं अनातोतया मनूतय्गु बारे धयादी,
इमिसं थथे धाल, “छं परमप्रभुया नां कयाः अगमवाणी ल्हाये मते, मखुसा छ जिमिगु
ल्हातं सी।”

22 उकिं दक्व शक्ति दुम्ह परमप्रभुं इमिगु बारे थथे धयादी, “जिं थःम्हं हे इमित
सजॉय बी, इमि ल्याय्म्हपिं तरवारं व इमि काय्म्ह्याय्पिं नये मखनाः सी।

23 इपिं सुं नं बचय् जुइ मखु। छायधाःसा इमिगु सजॉयया दैय् जिं अनातोतया
मनूतय्के विपत्ति हये।”

12

यर्मियाया बिन्ति

1 हे परमप्रभु, जिं छिथाय् मुद्दा हइबलय्
छिं न्ह्याबलें जितः न्याय बियादीगु दु।

अयनं जितः छिनापं छिगु इन्साफया बारे खँ ल्हाये मास्ति वः।

दुष्टत छाय् अपायस्सकं जियावःगु?

मभिपिं मनूत छाय् याउँक म्वानाच्चंगु?

2 छिं इमित पिनादिल, इमिसं हा नं काःगु दु,

इपिं थाहां वइ अले फल नं बी।

इमिगु म्हुतुइ छिगु नां ला दु,

तर इमिगु मन छिपाखें तापाः।

3 तर हे परमप्रभु, छिं ला जितः म्हस्यू।

छिं जितः खं, छिं जिगु मनयात जाँचय् यानादी।

स्यायेत यंकीपिं फैतयत् थें इमित साला यंकादिसैं!

स्याइगु दिया लागि इमित अलग तयादिसैं!

4 देशय् गुबलय् तक वा मवयाच्चनीगु?

ख्यलय् च्वंगु घाँय् गुबलय् तक गनाः सुकूचिना च्वनीगु?

देशय् च्वपिं मनूतय्सं याःगु मभिंगु ज्याया कारणं

पशुत व झंगःत फुक्क नाश जुइ धुंकल।

छाय्धाःसा मनूतय्सं

“झीत छु जुइ, वय्कलं खनी मखु” धयाच्चंगु दु।

परमेश्वरया लिसः

5 “मनूतलिसैं ब्वाय् वनाः हे छ त्यानुचाल धाःसा

छ गथे यानाः सलतनापं ब्वाय् वने फइ?

छ सुरक्षित थासय् हे क्वदल धाःसा

यर्दन लिक्कया झालय् छं छु यायेगु?

6 छिमि दाजुकिजापिं, छंगु थःगु हे परिवारं हे छन्त झंगःलाःगु दु।

इपिं छंगु विरोधय् तःसलं हाला वयाच्चंगु दु।

इमिसं छलिसैं नाइक खँल्हासां

छं इमित पत्याः याये मते!

7 “जिं जिमि मनूत इस्राएलयात त्वःताबी।

जिगु सर्बय जिं वांछवयाबी।

जितः यःमहय्सित

जिं वया शत्रुतय्गु ल्हातय् बी।

8 जि थः मनूत जिगु लागिं गुँयाम्ह सिंह थें जूगु दु।

इपिं जितः स्वयाः गर्जय् जूगु दु, उकिं जितः इपिं मयः।

9 छु जिगु सर्बय जिगु लागि

शिकारी झंगःतय्सं घेरय् यानातःम्ह फुतिफुति दुम्ह शिकारी झंगः थें जूगु मदु

ला?

हँ, ख्यलय् च्वपिं फुक्क पशुतय् मुंकि।

अले वयात नयेत सःताः हजि!

10 यक्व फैजवाःतयस् जिगु दाखया क्यबयात स्यंकाब्यूगु दु।

इमिसं जिगु बुँयात न्हुतुन्हगु दु,

इमिसं जिगु न्ह्याइपुगु बुँयात मस्भूमि थेँ

छुं नं मसइगु थाय् यानाब्यूगु दु।

11 इमिसं थुकियात ज्याख्यलय् मजूगु जमिन दय्काब्यूगु दु।

व जिगु न्ह्याःने गंगु व झिजामिजां दंगुथाय् जूगु दु।

देशया फुक्क थाय् मस्भूमिइ जूगु दु,

सुनां उकियागु वास्ता मयाः।

12 मस्भूमियागु फुक्क नांगा डाँडाय् नाश याइपिं थाहां वःगु दु।

परमप्रभुयागु तरवारं देशयागु छगू कुन्चानिसें मेगु कुन्चा तक नाश याइ,

अले सुं नं सुरक्षित जुइ मखु।

13 इमिसं छव हल, तर कं बुल।

इमिसं दुःख सियाः ज्या यात,

तर इमित छुं फाइदा मदु।

जि तसकं तंम्वयागुलि इमिगु बाली मदुगु जुयाः इपिं मछाले माल।”

इस्त्राएलया जःलाखःला देशतय्त परमप्रभुया बुखँ

14 परमप्रभुं थथे धयादी, “जि थः प्रजा इस्त्राएलयात अधिकार यायेत बियागु देश कब्जा याःपिं जिम्ह दुष्ट जःलाखःलातय्त जिं थम्हं हे सिमायात थेँ लिनाकयाः इमिगु देशं पितिनाछवये। यहूदाया घरानायात नं जिं इमिगु दथुं लिनाकाये।

15 तर इमित जिं लिनाकाये धुंकाः हाकनं जि लिहां वये अले इपिं सकसितं दया याये। जिं इमित इमि पुर्खाया देशय् लित हये।

16 इमिसं न्हापा जि प्रजायात बालघःया नामं पाफयेगु स्यं थेँ ‘धातथें परमप्रभु म्वाःम्ह खः’ धयाः जिगु नां कयाः पाफयाः जिगु प्रजाया पहःचहः धातथें हे बांलाक सयेकाकाल धाःसा इमित जि प्रजाया दथुइ थाय् बी।

17 तर गुगु जाति जिगु आज्ञा पालन याइ मखु जिं उगु जातियात लिनाकयाः नाश याये।”

परमप्रभुं धयादी।

13

सुतिया छपु जनी

1 परमप्रभुं जितः थथे धयादिल, “वनाः छपु सुतिया जनी न्या, अले व छंगु जैय् च्यु तर उकियात लखं प्याके मते।”

2 उकिं परमप्रभुं धयादीगु थें जिं छपु सुतिया जनी न्यानाः थःगु जैय् चिना।

3 हाकनं निक्वः खुसी परमप्रभुया थ्व वचन जिथाय् वल,

4 “छं न्याःगु छंगु जैय् च्यू जनी ज्वनाः आः परात खुसिचाय् हूँ, अन ल्वहंधिकय् दुगु कापिचाय् व सुचुकाति।”

5 उकिं परमप्रभुं जितः धयादीगु थें वनाः परात खुसिइ जिं व सुचुकातया।

6 तःन्हु दये धुंकाः परमप्रभुं जितः धयादिल, “दँ, परात खुसिइ हूँ, अले अनं जिं छन्त अन सुचुका तयेत बियागु जनी ज्वनाः वा।”

7 अले जि परात खुसिइ वना, अनं जिं सुचुका तयागु थासं व जनी म्हुयाः लिक्का। जनी ला चने धुंकल, व ज्यालगय् मजुइ धुंकल।

8 अबलय् परमप्रभुया वचन जिथाय् वल –

9 “परमप्रभुं थथे धयादी, ‘थुकथं हे यहदाया घमण्ड व यस्शलेमया तःधंगु घमण्ड नाश यानाबी।

10 थुपि जिगु खँ न्यनी मखुपि व थथःगु नुगलय् जिराहा जुयाः मेपि घःतय्गु सेवा व पुजा याइपि मभिपि मनुत खः। थुपि थ्व ज्यालगय् मजुइधुंकूगु जनी थें जुइ।

11 छायाधाःसा गथे छपु जनी मनूया जैय् क्वातुक्क ची, अथे हे जिं इस्राएल्या फुक्क घराना व यहदाया फुक्क घरानायात जिगु नां, प्रशंसा व हनाबनाया निति जिगु प्रजा जुइत चिनागु दु। तर इमिसं खँ मन्यं, परमप्रभुं धयादी।

छेंगूया म्हिचा

12 “छं इमित धा, ‘परमप्रभु इस्राएल्याम्ह परमेश्वरं थथे धयादी, फुक्क छेंगूया म्हिचा दाखमघं जायेमा।’ अले ‘फुक्क थल दाखमघं जायेमा धकाः जिमिसं मस्यु ला?’ धकाः इमिसं छन्त धाल धाःसा,

13 छं इमित धा, ‘परमप्रभुं थथे धयादी – जिं थःम्हं हे थ्व देशय् च्वंपिं सकसितं, दाऊदया वंशया राजगद्दीइ च्वंपिं जुजुपिं, पुजाहारीत, अगमवक्तात व यस्शलेमय् च्वंपिं सकसितं दाखमघं काय्काबी।

14 अले जिं इमित छम्हयसित मेम्हनापं ल्वाकाबी, अर्थात बौम्हयसित कायम्हलिसें, कायम्हसित बौम्हलिसें, जिं इमित दयामाया याये मखु। दया यानाः इमित नाश जुइगुपाखें बचय् नं याये मखु, ” परमप्रभुं धयादी।

ज्वनायंकीगु ख्याच्चः

15 स्व! ध्यान बियाः न्यँ!

तःधं जुइ मते,

छाय्धाःसा परमप्रभुं थथे धयादीगु दु।

16 वय्कलं तसकं खिउँगु हये न्ह्यः हे,

तसकं खिउँगु डाँडाय् छिपि लुफिहाये न्ह्यः हे

परमप्रभु थः परमेश्वरया प्रशंसा या!

छिमिसं जःया आशा याइ,

तर वय्कलं उकियात खिउँगुलिइ हिलाः तसकं खिउँकादी।

17 तर छिमिसं ध्यान बियाः मन्यन धाःसा

छिपि तःधंछु जूगुलि जि याकःचा ख्वये।

परमप्रभुया बथांयात ज्वना यंकूगु जुयाः जि ह्यँय्ह्यँय् ख्वये,

अले जिगु मिखां ख्वबिया धाः पिहां वइ।

18 जुजु व राजमातायात धा,

“सिंहासनं कुहां वा,

छाय्धाःसा छिमिगु छेनं गौरवं जाःगु मुकुट कुतुं वनी।”

19 यहदाया दच्छिनया शहरया ध्वाखा तिनातःगु दु।

सुनानं उपि ध्वाखात चाय्के फइ मखु।

यहदायापि सकलें मनूतय्त ज्वनाः देशं पिने यंकूगु दु।

20 थःगु मिखा चाय्काः उत्तरपाखें वयाच्चंपिन्त स्व!

छन्त लःल्हाःगु बथां,

बांलाःपिं फैत गन दु?

21 वय्कलं छं थःम्हं हे स्यंपिं छिमि न्हापायापिं पासापिन्त हे

छंगु च्वय्यागु थासय् तयादीबल्य् छं छु धायेगु?

मचा बुइकेत्यंम्ह मिसायात मचाबू ब्यथा जूगु थें छन्त मजुइ ला?

22 छं “जितः थथे छाय् जुल?” धकाः मतिइ तल धाःसा

छंगु पतसि खुगू व छन्त बलात्कार याःगु ला छंगु हे पापं यानाः खः ।

23 छु हब्सीनं थःगु छेंगू व चितुवां थःगु चातः हिले फइ ला?
न छिपि मभि ज्या यायेगु बानी दुपिन्सं भिं याये फइ।

24 “जिं छिमित मरूभूमियागु फसं
ब्वय्कार्यकूगु छ्व थें हलाबी।

25 छंगु ब्व थ्व हे खः,
अर्थात जिगुपाखें छंगु लागि क्वःछिनागु ब्व”

परमप्रभुं धयादी।

“छायधाःसा छं जितः त्वःताः मखुपिं घःतयगु भलसा काःगु दु।

26 उकिं जिं थःमहं हे छंगु लज्या खनेदयेमा धकाः
छंगु पतसि त्वःकाः छंगु ख्वालय् थ्यंकाबी।

27 जिं छ व्यभिचारी जूगु व येचाःगु खनागु दु।

ख्यलय् ख्यलय् व डाँडा डाँडाय्

छं घचाइपुगु मूर्तिंत पुजा याना जूगु जिं खनागु दु।

हे यरूशलेम छन्त धिक्कार!

गुबलय् तक छ अशुद्ध जुयाच्चनेगु?”

14

वा मवःगु, अनिकाल, तरवार

1 वा मवःगु दँया बारे यर्मियायाथाय् वःगु परमप्रभुया वचन थ्व हे खः —

2 “यह्दा ख्वइ,

वया शहरत कमजोर जूगु दु।

इमिसं देशया निति नुगः मछिंकी,

यरूशलेमया ख्वःसः आकाश तक थ्यंगु दु।

3 वया भारदारतय्सं थः च्यःतय्त लः काय्के छवइ।

इपि तुंथिइ वनी, तर इमित लः दइ मखु।

इपि खालिगु लः थल ज्वनाः लिहां वइ।

इमिसं निराश जुयाः

व लज्या चायाः थःगु छ्यं त्वपुइ।

4 देशय् वा मवःगुलि जमिन चिरिबाये धुंकल।

बुँज्या याइपिन्सं नुगः क्वतुंगुलि थःगु छ्यं त्वपुइ।

5 ख्यलय् घाँय् मदुगुलि

मांम्ह चल्लां नं मचा बुइकाः त्वःता वंगु दु।

6 गुँ गधात नांगा डाँडाय् दनाः ध्वंचात थें स्वाँ स्वाँ वय्की।

घाँय् मदुगुलि इमिगु मिखा बुलुसे च्वनी।”

7 जिमिसं यानागु मभिंगु ज्यां जिमिगु विरोधय् साक्षी ब्यूसां हे परमप्रभु,
छिगु नां तःधकेत छुं ज्या यानादिसँ।

जिमिसं तःकः मछि हे छितः त्वःतागु दु।

जिमिसं छिगु विरोधय् पाप यानागु दु।

8 हे इस्राएलया आशा,

दुःखया इलय् वयात उद्धार यानादीम्ह,

श्व देशय् छि छाय् परदेशी थें जुयादियागु?

छाय् छि छचा जक च्वनेत थःगु पाल ग्वइम्ह लँजुवाः थें जुयादियागु?

9 छाय् छि अजू चाःम्ह मनू थें जुयादीयागु?

छाय् बचय् याये मफइम्ह बल मदुम्ह सिपाई थें जुयादियागु?

हे परमप्रभु छि जिपिनापं दी।

जिमित छिकपिनि हे मनूत धाइ,

जिमित त्वःतादी मते!

10 श्व प्रजाया बारे परमप्रभुं थथे धयादी,

“इमित ला चाचाःहिलाः जुइगु तसकं यः।

इमिसं थःगु तुतियात पनी मखु।

उकिं परमप्रभुं इमित नालादी मखु।

आः वयकलं इमिगु अधर्म लुमंकादी

अले इमिगु पापया सजाय् इमित बियादी।”

परमप्रभुं यर्मियायात मनूतयगु निंति प्रार्थना यायेत पनादीगु

11 अले परमप्रभुं जितः धयादिल, “श्व प्रजाया भिंया लागि प्रार्थना याये मते!

12 इपि अपसं च्वंसां जिं इमिगु सः न्यने मखु। इमिसं होमबलि व अन्नबलि
छाःसां जिं व नालाकाये मखु। उकिया पलेसा जिं इमित तरवार, अनिकाल व
महामारी नाश याये।”

13 तर जिं धया, “हाय! परमप्रभु परमेश्वर, अगमवक्तातय्सं इमित ‘छिमिसं तरवार व अनिकाल खनी मखु, जिं छिमित धात्थें थ्व थासय् न्ह्याबलें दयाचवनीगु शान्ति बी धका: धयाचवनी।’ ”

14 अले परमप्रभु जित: धयादिल, “उपि अगमवक्तातय्सं जिगु नामय् फताहा अगमवाणी ल्हानाचवंगु दु। जिं इमित छवयागु मखु वा ल्ययागु मखु वा इपिलिसें नवानागु मदु। इमिसं ला मखुगु दर्शन, अगमवाणी, ज्वरखना, मूर्ति पुजा व धोखाया खँया अगमवाणी ल्हानाचवंगु दु।

15 उकिं, जिगु नामय् अगमवाणी याइपिं अगमवक्तातय्गु बारे जि परमप्रभुं थथे धाये – जिं इमित छवयागु मखु। अयनं इमिसं, ‘थ्व देशयात गुगुं तरवार वा अनिकालं थी मखु,’ धका: धयाचवंगु दु। उपि अगमवक्तात हे तरवार व अनिकालं नाश जुइ।

16 अले अगमवाणी ल्हानाचवंपिं मनूतय्त अनिकाल व तरवारं सीधुंका: यस्सश्लेमया लँय् वांछवइ। इमित व इमि कला:पिन्त वा काय् म्हायपिन्त थुनीपि सुं दइ मखु। जिं इमिके इमित ल्व:गु विपत्तित प्वंकाबी।

17 “आ: हे यर्मिया, छं इमित थ्व वचन धा,
“जिगु मिखां मदिकक चान्हि ख्व:बि पिहां वयाचवनेमा।
छायधा:सा कुमारी म्हाय, जिमि मू वंपिं मनूत तसकं घा:पा: जूगु दु।
इमित त:धंगु घा: जूगु दु।

18 ख्यलय् वनेबलय् जिं लडाईलय् सीपिं मनूतय्गु सीम्ह खनीगु।
शहरय् वनेबलय् जिं अनिकाल जुया: नये मखनाचवंपिं खनीगु।
अगमवक्तात व पुजाहारीत निखल: हे
थ:म्हं म्हमस्यूगु देशय् वंगु दु।’ ”

परमप्रभुयात मनूतय्गु बिन्ति

19 छु! छिं यहदायात त्व:ता हे दियागु ख: ला?
छित्त: सियोन तसकं मय: ला?
जिमित लने हे मफय्क छाय् छिं कय्कादियागु?
जिमिसं शान्तिया आशा याना:
तर छुं नं भिंगु खं मव:।

लनीगु ई पियाचवना: तर आतंक जक दु।

20 हे परमप्रभु, जिमिसं थ:गु मभिगु ज्या
व जिमि तापा:बाज्यापिनिगु अपराध मानय् याये,
जिमिसं धात्थें हे छिगु विरोधय् पाप यानागु दु।

- 21 छिगु नां तःधकेत जिमित हेला यानादी मते।
 छिगु नांजाःगु सिंहासनयात क्वह्यंकादी मते।
 जिपिलिसें चिनादियागु बाचायात लुमंकादिसँ,
 अले उकियात त्वाथुलादी मते।
- 22 जात जातिया घःत मध्ये सुनां वा वय्के फइ?
 अथवा आकाशं थःमहं हे वा वय्के फइ ला?
 हे परमप्रभु, जिमि परमेश्वर, छिं हे वा वय्कादी।
 उकिं जिमित छिगु हे आशा दु,
 छायाःसा थ्व फुक्क यानादीमह छि हे खः।

15

यहदाय् च्वपिनिगु विनाश

- 1 अले परमप्रभुं जितः धयादिल, “मोशा व शमूएल जिगु न्ह्यःने दंसां थ्व जातिपाखे जिगु मन वनी मखु। इमित जिगु न्ह्यःनं पितिनाछव! इमित वनेब्बु! ☆
- 2 अले ‘जिपिं गन वनेगु?’ धकाः इमिसं छन्त न्यन धाःसा छं इमित थथे धा,
 ‘परमप्रभुं थथे धयादी-
 “ ‘सीगु लागि च्वयातःगु दुसा सीत वनेमा,
 तरवारं सीगु च्वयातःगु दुसा तरवारं सीत वनेमा
 अले अनिकालं सीगु च्वयातःगु दुसा अनिकालं सीत
 व ज्वनाः यंकिगु च्वयातःगु दुसा ज्वंकाः वनेमा।’ ” ☆
- 3 परमप्रभुं धयादी, “जिं इमिगु विरोधय् प्यंगूकथंया नाश छवये। स्यायेत तरवार,
 इमिगु सीमह लुतुलुया यंकेत खिचात, नयेत व नाश यायेत झंगःपन्छि व जंगली पशुत।
- 4 हिजकियाया काय् मनश्शें थः यहदायाम्ह जुजु जुयाच्चंबलय् यरूशलेमय् छु
 याःगु खः उकिया लागि जिं इमित पृथ्वीयागु फुक्क देशय् छगू घच्चाइपुगु खँ
 यानाबी। ☆
- 5 “परमप्रभुं धयादी, हे यरूशलेम, सुनां छन्त दया याइ?
 छंगु निंति सु ख्वइ?
 छन्त गथे च्वं धकाः सुनां न्यंवइ?

☆ 15:1 १५:१ प्रस ३२:११-१४; गन्ती १४:१३-१९; १ शमू ७:५-९ ☆ 15:2 १५:२ प्रका १३:१० ☆ 15:4 १५:४ २ राज २१:१-१६; २ इति ३३:१-९

6 छं जितः त्वःतूगु दु,”

परमप्रभुं धयादी।

“छ लिचिला वनाच्चंगु दु।

उकिं जिं थःगु ल्हाः ल्हनाः छन्त नाश याये,
छाय्धाःसा जिगु तंयात सह यायां थाकय् जुल।

7 अले थ्व देशया ध्वाखा ध्वाखाय् जिं इमित हासां हाःथें हाये,
जिं इमि काय् म्हाय्पिन्त लाकाकाये,
जिमि मनूतयसं थःगु मभिगु पहःचहः मत्वःतूगुलि
जिं इमित नाश याये।

8 जिं इमि भाःत मदुपि मिसातयगु ल्याः

समुद्रया फिया ल्याः स्वयाः अप्वः दय्काबी।

जिं इमिगु विरोधय्, ल्याय्महपिनि मांया विरोधय् न्हिनय् नाश याइमह ब्वनाहये।
जिं इमित आकांझाकां संकटय् लाकाबी अले इपांथिपां कंकाबी।

9 न्हय्मह काय् म्हाय्पिनि मां मुख्या जुयाः सी।

न्हिनय् हे वयागु सूर्य बिनावनी।

वयागु बेइज्जत जुइ, अले व लज्याय् लाइ।

इमि तरवारं बचय् जूपिन्त धाःसा

जिं इमि शत्रुतयगु न्ह्यःने तरवारं स्याके बी,”

परमप्रभुं धयादी।

परमप्रभुया न्ह्यःने यर्मियाया उजुर

10 हाय, जिमि मां, छाय् छिं जितः बुइकादिया?

जिलिसें फुक्क देशं ल्वापु व जवाःसवाः याइगु।

जिं न त्याय् बियागु दु, न त्याय् कयागु दु,

अयनं सकसिनं जितः सराः बीगु।

11 परमप्रभुं धयादिल, “हे यर्मिया, धात्थें हे जिं छन्त छंगु भिंया निंति बचय् याये।

धात्थें हे जिं दुःख व संकटया इलय्

छिमि शत्रुतय् छलिसें बिन्ति याकेबी।

12 छु छम्ह मनुखं उत्तरया नँया त्याः

वा कैय्यागु त्याः त्वथुले फइ ला?

- 13 “छिमिगु देशन्यंक जूगु छिमिगु फुक्क पापं याना: छिमिगु धनसम्पत्ति
व छिमिगु धुकूया सामान जिं लुतय् यानाहःगु सामान थें सितिकं इनाबी।
- 14 जिं छिमित छिमिसं म्हमस्यूगु देशय्
छिमि शत्रुतय्गु दास यानाबी।
छाय्धाःसा जिगु तमं छगू मि च्याकी,
गुगु छंगु विरोधय् च्याइ।”
- 15 छिं स्यु, हे परमप्रभु, जितः लुमंकादिसँ,
जितः वास्ता यानादिसँ।
जिगु निति जितः कसाः बीपिन्त बदला कयादिसँ।
छि सह याये फुम्ह खः, जितः यंकादी मते!
छिगु लागिं जिं गुलि ब्वः फये माल! व लुमंकादिसँ।
- 16 छिगु वचन वःबलय् जिं उपि वचन नया।
छिगु वचनं यानाः जितः न्ह्यइपुल,
अले जिगु नुगलय् लसतां भयबिल।
हे दक्व शक्ति दुम्ह परमप्रभु परमेश्वर,
मनूतय्सं जितः छिकपिनि मनू धाइगु।
- 17 मोजमज्जा यानाजुइपिनिगु पुचलय् जि गुबलें मच्चना।
इपिलिसें न्ह्याइपुकेगु ज्या नं याना मजुया।
छिगु ल्हाः जिके दुगुलि जि याकःचा हे च्वना।
छिं जितः तमं जायकादीगु खः।
- 18 जितः छाय् दुःख जुया तुं च्वंगु?
जिगु घाःपाः छाय् तसकं स्याःगु व मलंगु?
छु छि जिगु लागि धोखा बीगु खुसिचा थें
व लः मदुगु मुहान थें खः ला?
- 19 उकिं परमप्रभुं थथे धयादी,
“छ पस्ताय् चाल धाःसा छं जिगु सेवा यायेमा धकाः जिं छन्त हाकनं थापं
याये।
छं माःगु खँ जक ल्हात धाःसा
अले म्वाःमदुगु खँ मल्हात धाःसा,
छ जिगुपाखें खँ ल्हाइम्ह थें जुइ।

थुपि मनूत छन्थाय् लिहां वयेमा
तर छ धा:सा इपि पाखे वने मते।

20 जिं छन्त थ्व प्रजाया निति कँय्यागु बल्ला:गु किल्ला दुगु प:खा: दय्काबी।
इमिसं छंगु विरोधय् लडाईं याइ,
तर इमिसं छन्त त्याकी मखु,
छाय्धा:सा छन्त बचय् यायेत
व उद्धार यायेत जि छलिसें दु,”

परमप्रभुं धयादी।

21 “मभिंपि मनूतय्गु ल्हातं जिं छन्त बचय् याये,
अले दयामाया मदुपिनिगु ल्हातं जिं छन्त त्व:तके।”

16

यहूदायात जुइगु सजाँय

1 परमप्रभुया थ्व वचन जिथाय् वल-

2 “थ्व थासय् छं ब्याहा याये व काय्मह्याय्पि बुइके मज्यु।”

3 छाय्धा:सा थ्व देशय् बूपि काय्मह्याय्पि व इमित बुइकिपि मां-बौया बारे
परमप्रभुं थथे धयादी,

4 “इपि ग्यानापुगु ल्वचं सी। इमिगु लागिं सुं नं ख्वइ मखु वा सुनानं इमित थुनी
मखु। इपि बैय् फोहर थें लानाच्चनी। इपि तरवार व अनिकालं नाश जुइ, इमिगु
सीम्ह आकाशयापि झंग:पन्छित व पृथ्वीयापि पशुतय्गु नयेगु नसा जुइ।”

5 छाय्धा:सा परमप्रभुं थथे धयादी, “मनू सीगु छँय् सीभ्वय् नयेत दुहां वने मते,
वा शोक यायेत वा सान्त्वना बीत वने मते। छाय्धा:सा जिं थुपि मनूतय् दथुं जिगु
आशिष, सदां दयाच्चनीगु दयामाया व दया चीकाछ्वये धुन,” परमप्रभुं धयादी।

6 “अथे जुया: त:धपि व चिधपि निखल: हे थ्व देशय् सी। इमित सुनानं थुनी
मखु। सुं नं इमिगु निति ख्वइ मखु, सुनानं थ:गु म्हय् घा: याइ मखु, सुनानं छ्यंयागु
सँ खाइ मखु।

7 सीम्हय्सिगु लागि ख्वइम्हय्सित ह्येकेत सुनानं नयेगु नसा बी मखु। सुयां
मां-बौ हे सीगु जूसां वयात ह्येकेत सुनानं दाखमघ बी मखु।

8 “भ्वय् जुयाच्चंगु छँय् छ दुहां वने मते अले इपिलिसें नये त्वनेत फेतुये मते।

9 छायाधाःसा दक्व शक्ति दुम्ह परमप्रभु, इस्राएलया परमेश्वरं थथे धयादी, जिं थम्हं हे छंगु मिखाया न्ह्यःने छंगु हे इलय् थ्व थासय् लसताया सः, आनन्दया सः, भम्चा व जिलाजंया सः जिं बन्द यानाबी।☆

10 “छं थ्व जातिया मनूतय्त थ्व फुक्क खँ धाइबलय् इमिसं छन्त थथे धकाः न्यनी, ‘छाय् परमप्रभुं झीत थथे बांमलाक सजौय बीगु फैसला यानादीगु? झीसं छु टुंकागु दु? झीसं परमप्रभु परमेश्वरया विरोधय् छु पाप यानागु दु?’

11 अबलय् छं इमित थथे धा, ‘छिमि तापाःबाज्यापिन्सं जितः त्वःताः मेपिं घःतय्त पुजा यात अले सेवा यात,’ परमप्रभुं धयादी। ‘इमिसं जिगु व्यवस्था पालन मयाः।

12 तर छिमिसं ला छिमि तापाःबाज्यापिन्सं स्वयाः यक्व मभिंगु ज्या याःगु दु। स्व, छिपिं सकलें जिगु आज्ञा पालन यायेगु स्वयाः जिराहा जुयाः मभिंगु इच्छाया ल्यु जूगु दु।

13 उकिं जिं छिमित छिमिसं व छिमि तापाःबाज्यापिन्सं म्हमस्यगु मेगु देशय् बांछवयाबी। अन छिमिसं चान्हि मेपिं घःतय्गु सेवा याइ। जिं छिमित दया याये मखु।”

कैदं लिहां वःगु

14 परमप्रभुं धयादी, “उकिं थज्याःगु ई वयाच्वंगु दु, गबले मनूतय्सं पाफइबलय् गुबलें थथे धाइ मखु, ‘गथे इस्राएलीतय्त मिश्र देशं पित हयादीम्ह परमप्रभु धात्थें म्वाःम्ह खः’

15 तर इमिसं धाइ, ‘इस्राएलीतय्त उत्तरयागु देश व मेगु फुक्क देशं गन गन वय्कलं इमित पितिना छवयादीगु खः, व फुक्क देशं पित हयादीम्ह गथे परमप्रभु धात्थें म्वाःम्ह खः।’ छायाधाःसा जिं इमि तापाःबाज्यापिन्त बियागु देशय् जिं इमित हाकनं हये।

16 “तर आः जिं यक्व न्या लाइपिं छवये, इमिसं थुपिं मनूतय्त लाइ,” परमप्रभुं धयादी। “अनंलि जिं थःम्हं हे यक्व शिकारीतय्त छवये, इमिसं थुमित फुक्क पर्वत, डौंडा व गुफां मामां लिकाइ।

17 इमिगु फुक्क ज्या जिं खं। छुं नं ज्या जिपाखें सुलाच्वंगु मदु। इमिसं याःगु पाप जिं खं।

18 इमिगु अधर्म व पापया निंति जिं इमित निदुगं सजौय बी, छायाःसा इमिसं जिगु देशयात इमिगु घच्चाइपुगु घःतयगु ज्यालगय् मज्जुगु मूर्ति अशुद्ध याःगु दु। अले जिगु सर्बययात इमिसं थःगु घच्चाइपुगु मूर्ति जायकूगु दु।”

यर्मियाया प्रार्थना

19 हे परमप्रभु, जिगु बल व जिगु किल्ला,
दुःखया दिनय् जिगु शरण कायेगु थाय्,
पृथ्वीयागु ताताःपाःगु थासं जाति जातितयसं छिथाय् वयाः धाइ,
“जिमि तापाःबाज्यापिन्के ला फताहा घःत,
ज्यालगे मज्जुगु मूर्ति बाहेक मेगु छुं नं मदु।

20 छु मनूतयसं थः घःत दयके फइ ला?
फइ, तर इपिं ला परमेश्वर मखु।”

21 परमप्रभुं धयादी, “उकिं जिं थःम्हं हे इमित स्यने,
थुपालय् जिं इमित जिगु तागत व बल क्यने।
अले इमिसं जिगु नां ‘परमप्रभु’ खः धकाः सी।”

17

यहूदाया पाप व सजौय

1 “यहूदाया पाप नँयागु ज्याभलं कियातःगु दु।

अले इमिगु नुगःया ग्वरलय्
व इमिगु वेदीया नेकुलिइ
चवल्बहंया चवकां कियातःगु दु।

2 वाउँगु वाउँगु सिमाया क्वय्
व ततःजाःगु डाँडाय् दुगु वेदीत
व अशेराया थांत
इमि काय् म्हायपिन्सं नं लुमंकी।

3 थ्व देशय् दुगु जिगु पर्वत
व छिमिगु फुक्क धन-सम्पत्ति
छिमिगु पुजा याइगु थायनापं
देश न्यंकया पापया कारणं

जिं छिमि शत्रुतयत् लुटपाट याकेबी।
 4 जिं छिमित सर्वयकथं बियागु जमिन
 छिमिगु थःगु हे दोषं यानाः
 छिमिसं त्वःते माली।
 छिमिसं म्हमस्यूगु देशय्
 जिं छिमित छिमि शत्रुतयगु सेवा याकेबी।
 छायाःसा जिगु तं मि थें जूगु दु,
 अले व न्ह्याबलें च्यानाच्चनी।”

परमप्रभुयापाखें बुद्धिया खँ
 5 परमप्रभुं थथे धयादी,
 “व मनूयात सराः लायेमा,
 गुम्हयसिगु मन जिपाखें फहिलावनी,
 गुम्हयसिनं मनूयागु व सीनावनीपिं
 मनूया शक्तियागु भलसा काइ।
 6 व सुख्खा व लः मदुगु थासय्,
 छुं नं बुया मवइगु चि हे चि दुगु
 जमिनय् बुया वइगु छगू झाः थें खः।
 व गुबलें तःमा जुइ मखु।
 7 “धन्य खः व मनू, गुम्हयसिनं परमप्रभुयागु भलसा काइ,
 गुम्हयसिगु आशा परमप्रभु खः।
 8 व खुसि सिथय् पिनातःगु सिमा थें खः,
 गुकियागु हा लः तक न्यनावंगु दु।
 तान्वःबलय् व ग्याइ मखु,
 छायाःसा वयागु हः न्ह्याबलें वाउँसे च्वनी।
 वं न्ह्याबलें फल बियाच्चनी।”☆

9 मनूयागु मनं मेगु फुक्क स्वयाः अप्वः झंगः लाइ।
 उकियात लंके फइ मखु।
 उकियात सुनां थुइके फइ?

10 “जि परमप्रभुं मनूतयगु मनयात दुवालाः स्वये,
 इमिगु नुगःयात जाँचय् याये।
 छम्ह छम्हयसित जिं वयागु पहःचहः
 व ज्या स्वयाः फल बी।”☆

यर्मियां परमप्रभुयात भरोसा याःगु

11 मखुकथं धन कमय् याःम्ह मनू,
 मेपिनिगु खेंचं मचा थ्वय्कीम्ह झंगः थें खः।
 बच्छि आयु वनीबलय् हे उगु धनं वयात त्वःताः वनी।
 लिपतय् व मूर्ख ठहरय् जुइ।
 12 शुसंनिसें हे तःजाःगु थासय् थापं याःगु गौरवं जाःगु सिंहासन हे
 झीगु आराधनाया पवित्रथाय् खः।
 13 हे परमप्रभु, छि इस्राएलया आशा खः।
 छितः त्वःतिपि सकलें मछालेमाली।
 छिपाखें फस्वयावनीपि धुलय् च्वयातःगु नां थें मदयावनी,
 छायाधाःसा इमिसं छि परमप्रभु म्वाःगु लःया मुहानयात त्वःतूगु दु।

14 हे परमप्रभु, छिं जितः लायकादिसँ,
 अले जि बांलाक लनी।
 जितः बचय् यानादिसँ
 अले जि बचय् जुइ। जिं छितः हे प्रशंसा याये।

15 मनूतयसं जितः धाइगु,
 “परमप्रभुयागु वचन गन दु?
 वयकलं व खँ पूवकादीमा।”

16 छिम्ह फैजवाः जुइगुपाखें जि बिस्वुं वनागु मदु।
 जिं निराशया दिया इच्छा यानागु मदु धकाः छिं स्यू।
 हे परमप्रभु, जिं छु धया
 व छिगु हे न्ह्यःने धाःगु खः धकाः छिं स्यू।

17 जिगु निति छि भयया कारण जुयादी मते।
 विपत्तिया दिनय् छि हे जिगु शरण कायेगु थाय् खः।

18 जितः दुःख बीपि हे मछाले मालेमा,

तर जितः धाःसा मछाले म्वाय्कादिसँ।
 इमित ख्यानादिसँ तर जितः ग्यायेगुपाखें बचय् यानादिसँ।
 इमिके आतंकया दि हयादिसँ
 अले निदुगं नाशं इमित चुंचुं यानादिसँ।

शबाथ दि मानय् यायेगु

19 परमप्रभुं जितः थथे धयादिल, “यहदाया जुजुपि दुनेपिने जुइगु मनूतय्गु
 ध्वाखा व यरूशलेमया मेमेगु ध्वाखाय् वनाः दैँ।

20 इमित थथे धा, ‘थुपि ध्वाखां दुहां वनीपि अय् यहदाया जुजु व यहदाया
 फुक्क मनूत, अले यरूशलेमयापि सकलैँ मनूत, परमप्रभुया वचन न्यैँ।

21 परमप्रभुं थथे धयादी – थःगु बारे होशियार जु! विश्रामबार खुन्हु छुं नं कु
 क्वबी मते! अले यरूशलेमया ध्वाखात जुयाः छुं नं कु दुने हये मते!☆

22 विश्रामबार खुन्हु छिमिगु छैनं कु क्वबियाः पिने यंके मते, उखुन्हु छुं नं ज्या
 याये मते। तर जिं छिमि तापाःबाज्यापिन्त धया थें विश्रामबारयात पवित्र मानय् या!☆

23 अयनं इमिसं खँ मन्यं, जिगु खँय् ध्यान मब्जू। तर उकिया पलेसा इपि जिराहा
 जुल। इमिसं जिगु आज्ञा पालन मयाः। अले जिं स्यनागु खँ नाला मकाः।’

24 परमप्रभुं धयादी, ‘विश्रामबार खुन्हु थ्व शहरया ध्वाखां छुं नं कु महयेत
 छिमिसं जिगु खँ ध्यान बियाः न्यन धाःसा अले विश्रामबारयात पवित्र मानय् यायेत
 छुं ज्या मयात धाःसा,

25 दाऊदया सिंहासनय् च्वपिं जुजुपि थः भारदारतनापं थ्व शहरया ध्वाखात
 जुयाः दुहां वइ। इपि व इमि भारदारत रथ व सल गयाः यहदायापि मनूत व
 यरूशलेमयापि मनूतनापं थ्व शहरया ध्वाखां वयेगु वनेगु याइ। अले थ्व शहर
 न्हाबलैँ दयाच्चनी।

26 अले इपि यहदाया शहर शहरं, यरूशलेमया जःखः च्वंगु थासं, बेन्यामीन
 देशं, पच्छिमय् च्वंगु फेदी, पहाडी लागा व दच्छिन नेगेबं होमबलित, बलित,
 अन्नबलित व धुपौय् व सुभाय्या बलित हयाः परमप्रभुया देगल्य् वइ।

27 तर विश्रामबारयात पवित्र मानय् या! अले विश्रामबार खुन्हु कु क्वबियाः
 यरूशलेमया ध्वाखा ध्वाखाय् जुयाः दुहां वये मते धइगु जिगु खँ छिमिसं ध्यान बियाः
 मन्यन धाःसा जिं उकिया ध्वाखात मि तयाबी। अले थुकिं यरूशलेमया किल्लात
 भज्यंक नाश याइ।’ ”

18

कुमाःया छैय्

1 परमप्रभुपाखें यर्मियायाथाय् वःगु वचन थ्व हे खः –

2 “क्वय् कुमाःया छैय् हूँ, अन जिं छन्त जिगु वचन कने।”

3 जि क्वय् कुमाःया छैय् वना। अन जिं वं घःचालय् छुं दय्काच्चंगु खना।

4 तर वं दय्काच्चंगु चायागु थल वयागु ल्हातय् स्यन। अले कुमालं उकिं थःत यःगु मेगु अज्याःगु हे थल दय्कल।

5 अले परमप्रभुया थ्व वचन जिथाय् वल,

6 “हे इस्राएलया मनूत, छु जिं छन्त थ्व कुमालं थें याये मफु ला?” परमप्रभुं धयादी, “हे इस्राएलया घराना, गथे चा कुमाःया ल्हातय् दु, अथे हे छ नं जिगु ल्हातय् दु।

7 गुगुं जाति अथवा राज्यया बारे उकियात लिनाकाये, त्वथुलाबी व नाश यानाबी धकाः जिं गुबलें धयागु दुसा,

8 व जाति गुगु जातिया विरोधय् जिं थ्व खँ धया, उगु जातियापि मनूतय्सं मभिं गु ज्या यायेगु त्वःतल धाःसा, जिं बिचाः यानागु विपत्ति इमिके हयेगुपाखें जिं थःगु मन हीके।

9 अले गुगुं जाति वा राज्यया बारे जिं उकियात दय्के वा थापं याये धकाः गुबलें धयागु दुसा,

10 इमिसं जिगु खँ मन्यंसे जितः मयःगु ज्या यात धाःसा अले जिगु खँ मन्यन धाःसा इमित भिं यायेगु जिगु बिचाःया बारे जिं हाकनं बिचाः याये।

11 “उकिं आः छं यहदायापि मनूत व यस्सलेमयापि मनूतय्त थथे धा, ‘परमप्रभुं थथे धयादी – स्व, जिं छिमिगु विरोधय् विपत्तिया योजना दय्का च्वनागु दु। उकिं छिपिं सकसिनं थःपिन्सं यानाच्चनागु मभिं गु ज्यायात त्वःति, थःगु पहःचहः व थःगु ज्या भिकि।’

12 अयनं इमिसं धाइ, ‘जिमित मतलब मदु! जिपिं ला थःगु हे मनसुवाः कथं वनाच्चने, जिपिं सकलें थःगु जिराहा मनया ल्यू वना हे च्वने।’ ”

13 उकिं परमप्रभुं थथे धयादी,

“आः छिमिसं जात जातियापिन्थाय् वनाः न्यँ,

सुनां गुबलें थज्याःगु खँ न्यंगु दु ला?

कुमारी इस्राएलं स्वये ग्यानापुगु ज्या याःगु दु।

14 छु लेबनानया गुँच्चकां च्वापु गुबलें तनावंगु दु ला?

- छु ताता:पा:गु थासं व:गु शुक्रिया ख्वाउंगु ल: गुबले न्ह्यायेगु दी ला?
- 15 अयनं जिम्ह मनूतयसं जित: ल्व:मंकूगु दु,
 इमिसं ज्यालगय मजूगु मूर्तितयगु निति धुपाँय् च्याकूगु दु,
 इपि थ: जुइगु लैपुइ लुफि हा:गु दु।
 इमिसं थ:गु पुलांगु लै ट्रंकूगु दु।
 इपि ध्याच: दुगु लैपुइ वंगु दु।
- 16 थुकथं इमिसं थ:गु देशयात घच्चाइपुगु न्ह्याबलेया निति न्हिइकीगु खँ दय्कल।
 अनं जुया: वये वने याइपि सकले वातां जुइ अले थ:गु छयं संकी।
- 17 पुर्बयागु फसं थें जिं इमित शत्रुतयगु न्ह्या:ने छ्यालब्याल यानाबी,
 इमिगु विपत्तिया इलय् जि इपिपाखें फहिलाबी।”

यर्मियायात स्यायेत ग्वसा: ग्व:गु

- 18 अले इमिसं धाल, “वा! झीसं यर्मियाया विरोधय् ग्वसा: ग्वयेनु। झीत स्यनीपि पुजाहारी, सल्लाह बीपि बुद्धि दुपि मनूत व पमेश्वरया वचन न्यंकीपि अगमवत्तागत कम जुइ मखु। झीसं थ:गु वचनं यर्मियायात हमला यायेनु अले वं धा:गु छुं नं खँय् ध्यान बी मते।”
- 19 हे परमप्रभु, जिगु खँ ध्यान बिया: न्यनादिसँ,
 अले जिम्ह शत्रुतयसं छु धयाच्वन – व न्यनादिसँ।
- 20 छु! भिया पलेसा मभिं याइ ला?
 अयनं इमिसं जिगु प्राणया निति गा: म्हगु दु।
 इपिपाखें छिगु तं चीकाछवयेगु लागि
 जिं इमिगु पंलिना: नवायेत जि छिगु न्ह्य:ने दना।
 व लुमंकादिसँ।
- 21 उकि आ: इमि कायम्ह्यायपि नये मखंक सीमा!
 इमित तरवारं स्याके बियादिसँ!
 इमि कला:पि मस्त मदुपि व भा:त मदुपि जुइमा!
 इमि मिजंतयत नं स्यायेमा!
 इमि ल्याय् म्हपिन्त नं लडाइँलय् तरवारं स्यायेमा!
- 22 छिं आकाझाकां हमला याइपि सिपाइँत हयादीबलय्
 इमिगु छैनं ख्व:गु स: ताये दयेमा।
 छाया:सा जित: ज्वनेत इमिसं छगू गा: म्हगु दु,

अले जिगु तुतिया निंति जाः हःगु दु।

23 अयनं हे परमप्रभु,

जितः स्यायेत स्वयाच्चवंपिनिगु फुक्क ग्वसाः छिं स्यु,

इमिगु अधर्मयात क्षमा यानादी मते!

थःगु मिखां इमिगु पाप हयादी मते!

इपिं छिगु न्ह्यःने नाश जुइमा।

थःगु तंया इलय् छिं इपिलिसें थज्याःगु हे व्यवहार यानादिसैं।

19

तज्याःगु थल

1 परमप्रभुं थथे धयादी, “वनाः कुमाःयाके चायागु छगः थल न्या। मनूतय् थकालित व सुं पुजाहारीतयत् ब्वनाः

2 तज्याःगु थलया ध्वाखां बेन-हिन्नोमया ब्यासिइ हूँ अले अन जिं छन्त धयागु खँ कँ।☆

3 छं थथे धा, ‘हे यहदाया जुजुपिं व यरूशलेमयापिं सकलें मनूत, परमप्रभुया वचन न्यै! दक्व शक्ति दुम्ह परमप्रभु इस्राएलया परमेश्वरं थथे धयादी – न्यै, जिं थःम्हं हे थ्व थासय् थज्याःगु सर्वनाश हये गुकिं यानाः उकिया बारे न्यनीपिं सकसिगु न्हाय्पं वाइया मिनी।

4 छायाधाःसा इमिसं जितः त्वःतूगु दु, अले थ्व थाय् विदेशी घःतयगु थाय् दयकूगु दु। इमिसं थःपिन्सं, इमि पुर्खातय्सं व यहदाया जुजुपिन्सं म्हमस्यूपिं मेपिं घःतयगु लागि धुपॉय् च्याकाः इमिसं थ्व थाय्यात द्रं मदुपिं मनूतयगु हिं जायकूगु दु।

5 इमिसं थः काय्पिन्त बालघःया लागि मिइ होमबलि छायेत बालघःयात पुजा याइगु थाय् दयकूगु दु। अथे यायेत जिं धयागु मदु, मतिइ तयागु नं मदु अले जिगु नुगलय् थज्याःगु खँ गुबलें दुहां नं मवं।☆

6 उकिं होशियार जुयाच्चै, जि, परमप्रभुं धयादी, थज्याःगु दिं वयेत्यंगु दु, गबले मनूतय्सं थ्व थाय्यात तोपेत वा बेन-हिन्नोमया ब्यासि धाइ मखु तर मनु स्याइगु ब्यासि धाइ।

7 “ ‘थ्व हे थासय् जिं यहदा व यस्शलेमया योजनात स्यंकाबी। इमित थः शन्रुतय् न्ह्यःने तरवारं व इमित स्यायेत स्वयाच्चंपिनिगु ल्हातं स्याके बी। अले इमिगु सीम्ह धाःसा आकाशयापि झंगःत व पृथ्वीयापि पशुतय् नयेत बी।

8 अले जिं थ्व शहरयात तहसनहस यानाः हेस्याङ्गु खँ यानाबी। शहर तहसनहस जूगु खनाः अनं जुयाः वये वने याइपि सकलें वातां जुइ अले हेस्याइ।

9 शन्रुतय्सं शहरयात घेरय् याइ, अले अन च्वंपि मनूतय्त स्यायेत स्वइ। उगु सास्तीया इलय् जिं इमित इमि काय् म्हाय्पिनिगु ला नकेबी, अले छम्हय्सिनं मेम्हय्सिगु ला नइ।’

10 “अले छनापं वःपि मनूतय्सं स्वयाच्चंबलय् हे छं व थल तछ्यानाब्यु।

11 अले छं इमित थथे धा ‘दक्व शक्ति दुम्ह परमप्रभुं थथे धयादी – थथे हे सुनानं कुमाःया थल हाकनं न्हापा थें दयके मफयक तछ्याःगु थें जिं थुपि मनूतय्त व थ्व शहरयात तछ्यानाः नाश यानाबी। अले सीम्ह थुनीगु थाय् सिमधःतले मनूतय्सं तोपेतय् सीम्ह थुनी।’

12 परमप्रभुं धयादी, ‘जिं थ्व थाय्यात व थनच्चंपि मनूतय्त अथे हे याये, अले थ्व शहरयात तोपेत थें यानाबी।

13 यस्शलेमया छँत व यहदाया जुजुपिनिगु दरबार, गुकियागु कःसिइ कःसिइ आकाशया फुक्क नगुया लागि धुणँय् च्याकल, अले मेपि घःतय्गु निति त्वँसाबलि छाल, उपि फुक्क तोपेत थें अशुद्ध जुइ।’ ”

14 अले यर्मिया तोपेतं लिहां वल, गन परमप्रभुं वयात अगमवाणी ल्हायेत छवयादीगु खः। व परमप्रभुया देगलय् वन अले वं देगःया चुकय् दनाः फुक्कसित थथे धाल,

15 “दक्व शक्ति दुम्ह परमप्रभु इस्त्राएलया परमेश्वरं थथे धयादी, ‘स्व, जिं थःम्ह हे थ्व शहरय् व थुकिया लिक्क लाःगु गांगामय् जिं धयागु फुक्क विपत्तित हये, छायाःसा इमिसं जिराहा जुयाः जिगु वचन मानय् मयाः।’ ”

20

यर्मिया व पशहर

1 यर्मियां थ्व खँया अगमवाणी ल्हानाच्चंगु इम्मेरया काय् परमप्रभुया देगःयाम्ह मू हाकिम पुजाहारी पशहरं न्यन।

2 पशहरं यर्मिया अगमवत्तायात दायकल। अले सजॉय बीत वयात परमप्रभुया देगःया बेन्यामीनया च्वय्या ध्वाखाय् दुगु सिँयागु न्यवः न्ह्याकाः सने मफय्क तयाबिल।

3 कन्हय् खुन्ह पशहरं यर्मियायात सिँ पति लिकाल अले यर्मियां वयात धाल, “परमप्रभुं छंगु नां पशहरं मखु, तर मागोर-मिस्साबीब* तयादीगु दु।

4 छायाःसा परमप्रभुं थथे धयादी, “जिं थःम्हं हे छन्त छंगु थःगु हे निति व छिमि पासापिनिगु निति भयया कारण यानाबी। छं खंक हे इमित इमि शत्रुतयगु तरवारं स्याइ। जिं फुक्क यहदायात बेबिलोनया जुजुया ल्हातय् लःल्हानाबी। वं इमित ज्वनाः बेबिलोनय् यंकी, अथवा इमित तरवारं स्याइ।

5 जिं थ्व शहरया फुक्क धन-सम्पत्ति, थन सःगु फुक्क, फुक्क मू वंगु सामान व यहदाया जुजुपिनिगु फुक्क धन-सम्पत्ति इमि शत्रुतयगु ल्हातय् बी। इमिसं व फुक्क बेबिलोनय् यंकी।

6 अले हे पशहर, छ व छंगु छँय् च्वंपिं सकसितं ज्वनाः बेबिलोनय् यंकी। छ व छिमि सकलें पासापिं, गुपित छं मखुगु अगमवाणी याःगु खः, सकलें बेबिलोनय् सी। अले छिमित अन हे शुनी।’ ”

यर्मियाया उजुर

7 हे परमप्रभु, छिं जितः ह्यय्कादिल। जिं थःत ह्यय्के बिया।

छिं जि स्वयाः बल्लाः, छिं जितः त्याकादीगु दु।

न्हियान्हितं जितः हेस्याइगु।

सकलें जि खनाः न्हिलीगु।

8 जिं नवाये पतिकं तःसलं हालाः

“स्यायेसीगु व तहसनहस जुल” धकाः धायेगु।

उकिं परमप्रभुया वचन न्हिच्छि हे जितः ब्वःबीगु

व हेस्याइगु कारण जूगु दु।

9 तर “जिं वय्कःया खँ पिकाये मखु,

जिं हाकनं गुबलें वय्कःया नामय् नवाये मखु” धकाः जिं धाल धाःसा

वय्कःया वचन जिगु नुगलय् च्यानाच्वंगु

व जिगु क्वँचय् कुनाच्वंगु मि थें जुइ।

उकियात पैंपं जितः त्यानुसे च्वनी।

* 20:3 २०:३ मागोर-मिस्साबीब थुकिया अर्थ चाकछिं भय दु खः

- धार्थें जिं व सह याये मफु।
 10 यक्वसिनं खुसखुस खँ ल्हाःगु जिं न्यनागु दु,
 “प्यखें भय हे भय दु, उकिया बारे खबर बीनु,
 खः, उकिया बारे खबर बीनु!”
 जिमि फुक्क पासापिन्सं थथे धयाः जिगु पतन पियाच्चंगु दु,
 “सके वं धोखा नइ ला?
 अले झीसं वयात त्याकाः वयाके बदला काये फइ।”
- 11 तर परमप्रभु बहादुर सिपाईं थें जिलिसें दु।
 उकिं जितः क्वत्यलिपिं लुफि हायाः दइ।
 इमिसं जितः त्याके फइ मखु।
 इपिं ताःलाइ मखु, इपिं मछाले माली,
 इमिगु अपमान गुबलें लोमंकी मखु।
- 12 हे धर्मीतय् जाँचय् यानादीम्ह
 अले नुगः व मन दुवालादीम्ह दक्व शक्ति दुम्ह परमप्रभु,
 छिं इमित बदला कयादीगु जिं स्वये दयेमा,
 छायाःसा जिं जिगु मुद्दा छितः हे लःल्हानागु दु।
- 13 परमप्रभुया लागि म्ये हा!
 परमप्रभुया प्रशंसा या!
 वय्कलं मगाःमचाःपिनिगु प्राणयात
 दुष्टतय्गु ल्हातं त्वःतकादी।
- 14 जि बगु दियात सराः लायेमा!
 जिमि मानं जितः बुइकूगु दिं धन्य मजुइमा!☆
- 15 व मनूयात सराः लायेमा, गुम्हय्सिनं जिमि अबुयाथाय् वयाः
 “छिमि छम्ह काय् बुल” धकाः धयाः वय्कःयात लयतायेकल।
- 16 व मनू परमप्रभुं दया मयासैं नाश यानादीगु शहरत थें जुइमा।
 वं सुथय् नुगः चेचेतुंक ख्वःगु सः
 व न्हिनय् लडाइँया हाःसः न्यने मालेमा।

- 17 छायाः सा वं जितः गर्भय् हे मस्यात,
 मखुसा जिमि मांया गर्भ हे जिगु चिहान जुइगु जुइ
 अले जि न्ह्याबलें उकी च्वनाच्चनीगु जुइ।
- 18 जि छाया जन्म जुयागु?
 जिगु जीवन समस्या व दुःखं जाःगु दु।
 लज्या चायाः जिं थःगु जीवन फुकेगु ला?

21

सिदकियाहया प्रार्थनाया लिसः

1 सिदकियाह जुजुं मल्कियाहया काय् पशहर व मासेयाहया काय् पुजाहारी सपन्याहयात यर्मियायाथाय् छवःबलय् परमप्रभुपाखें यर्मियायाथाय् वःगु वचन थ्व हे खः। इमिसं धाल,

2 “जिमिगु निंति आः परमप्रभुयाके न्यनादिसँ, छायाः सा बेबिलोनया जुजु नबूकदनेसरं जिमित हमला यानाच्चंगु दु। न्हापा न्हापा परमप्रभुं झीगु निंति अजू चायापुगु ज्या यानादीगु थें आः नं यानादी ला? गुकिं यानाः व झीथासं लिहांवनी ला।”☆

3 अले यर्मियां इमित धाल, “छिमिसं सिदकियाहयात थथे धा,

4 ‘परमप्रभु इस्राएलया परमेश्वरं थथे धयादी, पःखाः या पिने घेरय् यानाच्चंपिं बेबिलोनीत व बेबिलोनया जुजुलिसें ल्वायेत छिमिसं छ्यलाच्चंगु छिमिगु ल्हातय् दुगु हतियार जिं थःमहं हे छिमिगु विरोधय् छ्यले त्यनागु दु। अले व फुक्क हतियार मुंकाः जिं थ्व शहर दुने हये।

5 ल्हाः ल्हनाः बल्लाःगु लप्पां जि थः हे तच्चःगु तम्वय् व क्रोधय् छिपिलिसें ल्वाये।

6 जिं थ्व शहरय् दुपि मनूत व पशुत निखलःसित हे स्यानाबी। इपि महामारी सी।

7 जि, परमप्रभुं धाये, अनंलि यहूदाया जुजु सिदकियाह, वया हाकिमत महामारी, तरवार व अनिकालं बचय्जूपि थ्व शहरय् दुपि मनूतयत बेबिलोनया जुजु नबूकदनेसर व इमित स्यायेत स्वयाच्चंपिं शत्रुतय्गु ल्हातय् जिं लःल्हानाबी। वं इमित तरवारं स्याइ, वं इमित त्वःती मखु अले दया नं याइ मखु, माया नं याइ मखु।’

☆ 21:2 २१:२ २ राज २५:१-११; २ इति ३६:१७-२१

8 “अले थुपिं मनूतयत् छं थथे नं धा, ‘परमप्रभुं थथे धयादी – स्व! छिमिगु न्ह्यःने जिं थःम्हं हे जीवनया लँ व मृत्युया लँ तयाबी।

9 सु थ्व शहरय् च्वनाच्चनी व तरवार, अनिकाल वा महामारी सी। तर सु पिहां वनाः छिमित घेरय् यानाच्चपिं बेबिलोनीतय्थाय् शरण काःवनी व म्वाइ। वयागु जीवन धाःसा वयागु इनाम जुइ।

10 जिं थ्व शहरयात स्यंकेंगु क्वःछीधुन, भिं यायेगु मखु, जि, परमप्रभुं धाये। थ्व शहरयात बेबिलोनयाम्ह जुजुया ल्हातय् बीगु जुइ। अले वं थ्व शहरयात मिं भस्म याइ।’

यहदाया जुजुया घरानायात सजॉय

11 “अले यहदाया जुजुया घरानायात थथे धा, ‘परमप्रभुया वचन न्यँ,

12 अय् दाऊदया घराना, परमप्रभुं थथे धयादी,

“ ‘सुथ पतिकं न्याय या,

सुयातं लुतय् याःगु खः

वयात अत्याचार याःम्हयसिगु ल्हातं त्वःतकि।

मखुसा छिमिगु मभिंगु ज्यां यानाः

जिगु तं मि थें हानाहाना च्याइ।

सुनानं उकियात क्वलाके फइ मखु।

13 जि थः हे छंगु विरोधय् दु, अय् यस्शलेम,

अय् थ्व ब्यासिया च्वय् च्वंपिं,

ल्वहंया ल्वहं दुगु तज्जाःगु माथवंगु थासय् च्वंपिं, जि, परमप्रभुं धाये,

छिमिसं धाइ “सुनां जिमित हमला याये फइ?

वा जिपिं च्वनेगु थासय् सु दुहां वये फइ?”

14 जि, परमप्रभुं धाये,

जिं छिमिगु ज्या स्वयाः छिमित सजॉय बी,

जिं छिमिगु गुँइ मि तयाबी,

उकिं छिमिगु प्यखें दुगु फुक्क भस्म याइ।’ ”

22

यहदाया राज-परिवारयात यर्मियाया बुखँ

1 परमप्रभुं जितः थथे धयादी, “यहदाया जुजुया दरबारय् वनाः थ्व खँ धा,

2 ‘हे दाऊदया सिंहासनय् च्वनादीम्ह यहदाया जुजु, छि, छिकपिनि भारदारत व ध्वाखां दुहां वइपिं छिकपिनि सकलें मनूत, परमप्रभुया थ्व वचन न्यँ!

3 परमप्रभुं थथे धयादी – खःगु व पायछिगु ज्या या! लुतय् याकाच्च्वंम्ह मनूयात अत्याचारीया ल्हातं बचय् या! परदेशी, मांबौ मदुपिं व भाःत मदुपिन्त क्वत्यके बी मते! थ्व थासय् दोष मदुपिनिगु हिबाः वय्केबी मते!

4 छिमिसं धात्थें थथे याःसा दाऊदया थासय् सिंहासनय् च्वंम्ह जुजु थ्व दरबारया ध्वाखां रथ व सल गयाः थः च्यःत व थः मनूतनापं वयेगु याइ।

5 जि, परमप्रभुं धाये, छिमिसं थुपिं आज्ञा मानय मयात धाःसा थ्व दरबार भज्यंक नाश जुइ धकाः जिं थःगु हे नामं पाफयाः धाये।’ ” ☆

दरबारया बारे छगू बुखँ

6 यहदाया जुजुया दरबारया बारे परमप्रभुं थथे धयादी,
“छ जिगु लागि गिलाद देश व लेबनानया गुँया च्वका थें तसकं बांला।
अयनं जिं धात्थें हे छन्त मरूभूमि व मनू मदुगु शहर यानाबी।

7 जिं छंगु विरोधय् नाश याइपिं छवयाहये,
इपिं सकसिके हतियार दइ।

अले इमिसं छंगु भिगु देवदास्या धलित ध्यनाः
उमित मिइ वांछवयाबी।

8 “यक्व जातियापिं मनूत थ्व शहर जुयाः वनी, अले छम्हय्सिनं मेम्हय्सित न्यनी, ‘थ्व तःधंगु शहरयात परमप्रभुं छाये थथे यानादीगु जुइ?’

9 अले मनूतय्सं धाइ, ‘इमिसं थः परमप्रभु परमेश्वरया बाचा त्वाथुलाः मेपिं घःतय्त पुजा व सेवा याःगुलि थथे जूगु खः।’ ”

यहोआहाजया बारे यर्मियाया बुखँ

10 सी धुंकूम्ह जुजुया लागि ख्वये मते वा वयागु लागि नुगः मछिंके मते।

बरू ज्वनायंकूम्ह मनूया लागि ह्वाँय्ह्वाँय् ख्व,
छाय्धाःसा व हाकनं लिहां वइ मखु।
वं थः जन्म जूगु देश हाकनं खनी मखु।

11 छायाधाःसा योशियाहया काय् यहोआहाज*, थः अबुया थासय् यहूदाया जुजु जुल। थ्व हे यहोआहाज थनं वंम्ह खः। वयागु बारे परमप्रभुं थथे धयादी, “व हाकनं गुबलें थन लिहां वइ मखु।”

12 तर वयात ज्वनायंका तयातःगु थासय् हे व सी, वं थ्व देश हाकनं गुबलें स्वये खनी मखु।”

यहोयाकीमया बारे यर्मियाया बुखें

13 मभिंगु ज्या यानाः थःगु छें दय्कीम्हयसित धिक्कार दु,

थःगु च्वय्या क्वथा अन्याय यानाः दय्कीम्ह

व थःगु हे देशय् च्वंपिन्त सितिकं सेवा याकिम्ह,

अले इमित इमिसं याःगु ज्याया ज्यालाबी मखुम्हयसित धिक्कार दु।

14 वं धाइ, “जिं थःगु नितिं तलय् तकूगु क्वथा दुगु छखा छें दय्के।”

वं देवदास्या सिंपौ दुगु इयाः दय्की।

अले उकी ह्याउँगु रंग पानाबी।

15 “छु यक्व देवदारु दयां छ जुजु जुइ ला?

छु छिमि अबुयाके नयेगु व त्वनेगु गाक्क मदुगु खः ला?

वं खःगु व पाय्छिगु ज्या हे यात।

अथे जुयाः वयागु भिं हे जुल।

16 वं चीमि व मगाःमचाःपिन्त रक्षा यात,

अले वयागु भिं हे जुल।

छु जितः म्हस्यगुया अर्थ थ्व हे मखु ला?”

परमप्रभुं धयादी।

17 “तर छंगु मिखा व नुगः ला बेइमान यानाः कमय् यायेगुपाखे,

व दोष मदुपिनिगु हिबाः वय्केगु,

अत्याचारया ज्या यायेगु

व लुतय् यायेगुपाखे हे वनाच्चंगु दु।”

18 अथे जुयाः यहूदाया जुजु योशियाहया काय् यहोयाकीमया बारे परमप्रभुं थथे धयादी,

* 22:11 २२:११ यहोआहाज थ्वयात शल्लूम नं धाः ☆ 22:11 २२:११ २ राज २३:३१-३४; २ इति

“ ‘हाय, जिमि किजा! हाय, जिमि केहैं!’

धया: इपि वयागु निंति ख्वइ मखु।

‘हाय, जिमि मालिक! हाय, वयक:या गौरव!’

धया: इपि वयागु लागि ख्वइ मखु।☆

19 बर वयात गधायत थें थुनी,

वयात साला यंका: यरूशलेमया ध्वाखाया पिने वांछवयाबी।”

यरूशलेमया बारे यर्मियाया बुखँ

20 “लेबनानया पहाडय् वना: तस्सलं हा,

अले बाशानय् वना: चिल्लाय् दना: हा।

हानं अबारीम पहाडय् वना: हा।

छाय्धा:सा छिमि जव खव च्वंगु फुक्क देश नाश जुइ धुंकल।

21 छन्त सुख जुयाच्चंबलय् हे जिं छन्त ख्याच्च: बियागु ख:।

तर छं जि न्यने मखु धाल।

थ्व ला ल्याय्म्हबलय् निसेया छंगु बानी ख:,

छं जिगु खँ न्यंगु मदु।

22 फसं छिमि सकलें फैजवा:तय्त ब्वय्कायंकी,

अले छन्त ग्वाहालि याइपिन्त ज्वना: देशं पिने यंकी।

छं मभिगु ज्या या:गुलि छ मछालेमाली

अले छन्त हेपय् याइ।

23 छिपि लेबनानय्† च्वनीपि,

छिपि देवदास्या दथुइ थ:त याउँक तइपि,

छिमित मचाबू ब्यथा थें सास्ती जुइबलय्

छिपि गुलि पिच्याना: हाली।”

यहोयाकीनयात परमेश्वरया दण्ड

24 “जि धात्थें म्वा:म्ह ख: थें,” परमप्रभुं धयादी, “यहूदाया जुजु यहोयाकीमया काय् यहोयाकीन जिगु जव ल्हा:या अंगू जूसां नं जिं वयात त्वया: वांछवयेगु।☆

25 जिं छन्त उपिं मनूतय्गु ल्हातय् बी, गुपिं खना: छ ग्या:। जिं छन्त छंगु प्राण कायेत स्वयाच्चंपि बेबिलोनया जुजु नबूकदनेसर व बेबिलोनीतय्त ल:ल्हानाबी।

☆ 22:18 २२:१८ २ राज २३:३६-२४:६; २ इति ३६:५-७ † 22:23 २२:२३ अर्थात् यरूशलेमय् च्वंगु सोलोमनं दय्कूगु दरबार, स्वयादिसँ २ राज ७:२ ☆ 22:24 २२:२४ २ राज २४:८-१५; २ इति ३६:९-१०

26 जिं छन्त व छन्त बुइकूम्ह छिमि मांयात छिपिं मबूगु देशय् ज्वनायंकेबी।
अले छिपिं निम्हं अन हे सी।

27 छिमिसं लिहां वये मास्तिवय्कूगु देशय् छिपिं गुबलें लिहां वइ मखु।”

28 छु! थ्व मनू यहोयाकीन छगः सुनां वास्ता मयाःगु वांछवयातःगु तज्याःगु थल
खः ला?

छाय् वयात वया काय्म्ह्वाय्पिनापं इमिसं म्हमस्यूगु देशय् वांछवयाबीगु?

29 अय् देश, देश, देश,
परमप्रभुया वचन न्यौ!

30 परमप्रभुं थथे धयादी, “थ्व मनूया नां मस्त मदुम्ह धकाः च्व,
छम्ह मनू गुम्ह थःगु जीवनकालय् ताःलाइ मखु।

छाय्धाःसा वया सन्तान मध्ये सुं नं ताःलाइ मखु,
वया सुं सन्तान दाऊदया सिंहासनय् च्वने खनी मखु
अथवा यहूदाय् शासक जुइ खनी मखु।”

23

धर्मीम्ह सन्तान

1 परमप्रभुं धयादी, “जिगु ख्यःयापिं फैतय्त नाश यानाच्चवंपिं व छ्यालब्याल
यानाच्चवंपिं फैजवाःतय्त धिक्कार दु।”

2 अथे जूगुलि थः मनूतय्त ज्वइपिं फैजवाःतय्त परमप्रभु इस्राएलयाम्ह
परमेश्वरं थथे धयादी, “छिमिसं जिगु बथांयात छ्यालब्याल यानाबिल, छिमिसं
इमित लिनाछवत, इमित मस्वः। उकिं छिमिसं याःगु मभिगु ज्याया निति जिं थःम्हं
हे छिमित सजॉय बी,” परमप्रभुं धयादी।

3 “जिगु बथांया ल्यनाच्चवंपिन्त जिं इमित लिनाछवयागु फुक्क देशं मुंकाः जिं
थःम्हं हे इमित इमिगु थःगु हे ख्यलय् लित हये। अले हानं इपिं च्वन्हाइ अले इमिगु
ल्याः अप्वयावनी।

4 जिं इमिगु लागि फैजवाःत तये। इमिसं इमित बिचाःसंचाः याइ। जिमि मनूत
गुबलें ग्याइ मखु। इपिं मध्ये सुं नं तनी मखु,” परमप्रभुं धयादी।

5 “स्व, थज्याःगु दिं वयाच्चंगु दु,
गबले जिं दाऊदया वंशपाखें छगू धर्मी कचायात पिकाय्।
वं जुजु जुयाः बुद्धिं शासन याइ।

वं देशय् न्याय व पायछिगु ज्या याइ।☆

6 वयागु इलय् यहदाया मनूतय्त बचय् याइ।

अले इस्राएल सुरक्षित जुयाच्चनी।

परमप्रभुं वयागु नां

‘परमप्रभु जिमिगु धार्मिकता’ तयादी।”

7 परमप्रभुं धयादी, “उकिं थज्याःगु दिं वयाच्चंगु दु, गुबलें मनूतय्सं थथे धाइ मखु, ‘गथे इस्राएलीतय्त मिश्र देशं पित हयादीम्ह परमप्रभु धातथे म्वाःम्ह खः।’

8 तर इमिसं धाइ, ‘इस्राएलीतय् वंशयात उत्तरया देश व मेगु फुक्क देशं गन गन वय्कलं इमित पितिना छवयादीगु खः, उपिं फुक्क देशं पित हयादीम्ह म्वाःम्ह परमप्रभुया नामय।’ अनंलि इपि थःगु हे देशय् च्वनी।”

फताहा अगमवक्तात

9 अगमवक्तातयगु बारे धाःसा

जिगु नुगः पिच्याःगु दु।

जिगु फुक्क क्वय् थुरथुर खानाच्चंगु दु।

परमप्रभु व वय्कःया पवित्र वचनया कारणं

जि अय्लाखं काःम्ह मनू थें जूगु दु।

दाखमघं काःम्ह मनू थें।

10 छायाःसा थ्व देश व्यभिचारी हे व्यभिचारी जाःगु दु।

सराः लाःगुलि देश सुख्खा जूगु दु।

मरुभूमियागु पशु ज्वयेगु थाय् गंगु दु।

अगमवक्तात मभिपाखे ब्वाय् वंगु दु,

इमिसं थःगु शक्ति मखुथाय् छयःगु दु।

11 “अगमवक्तात व पुजाहारीत तक नं परमेश्वरयात मानय् मयाइपिं जूगु दु।

जिगु थःगु हे देगलय् नं इमिसं मभिगु ज्या याःगु

जिं लुइकागु दु,”

परमप्रभुं धयादी।

12 “उकिं इमिगु लँपु चुलुइगु जुइ।

इमित खिउँगुलिइ लिनाछ्वइ, अले उकी दइ।

☆ 23:5 २३:५-६ यशै ११:१; यर ३३:१४-१६; जक ३:८; ६:१२

छाय्धाःसा जिं इमिगु सजॉयया दँय्
इमिके विपत्ति हये,”

परमप्रभुं धयादी।

13 “सामरियायापिं अगमवत्तातय्के जिं छगू घच्चाइपुगु खँ खना।

इमिसं बालघःया नामय् अगमवाणी ल्हात
अले जि प्रजायात मखुगु लँय् यंकल।

14 यरूशलेमयापिं अगमवत्तातय्के नं जिं छगू ग्यानापुगु खँ खना।

इमिसं व्यभिचार याइगु अले मखुगु खँ ल्हाइगु।

इमिसं मखुगु ज्या यायेत मनूतय्त् ग्वाहालि याइगु।

सुनानं मभिगु ज्या यायेगु मत्वःतू।

इपिं सकलें जिगु लागि सदोम थें खः,

यरूशलेमयापिं मनूत गमोरा थें जूगु दु।”☆

15 उकिं उपिं अगमवत्तातय्गु बारे दक्व शक्ति दुम्ह परमप्रभुं थथे धयादी,

“जिं थःम्हं हे इमित खायुगु नसा नके अले त्वनेत बिख दुगु लः बी।

छाय्धाःसा यरूशलेमयापिं अगमवत्तातय्सं यानाः

देश न्यंकयापिं मनूत दुष्ट जूगु दु।”

मखुगु अगमवाणी

16 दक्व शक्ति दुम्ह परमप्रभुं थथे धयादी,

“अगमवाणी ल्हानाः छिपिलिसें नवाइपिं अगमवत्तातय्गु खँ छिमिसं न्यने मते।

इमिसं छिमित मखुगु आस क्यनी।

इमिसं थःगु हे मनयागु दर्शन कनी,

जि परमप्रभुपाखेंयागु मखु।

17 जितः हेला याइपिन्त इमिसं थथे धयाच्चनीगु,

‘छिमित शान्ति दइ धकाः परमप्रभुं धयादीगु दु,’

अले थःगु हे मनयागु बिचाःकथं जुइपिं सकसितं

थुमिसं थथे धाइगु, ‘छिमित छुं जुइ मखु।’ ”

18 थुपिं अगमवत्तात मध्ये सुं नं परमप्रभुया सभाय् च्वंगु मदु।

थुपि मध्ये सुनानं वयक्ःयात खंगु मदु वा वयक्ःया वचन न्यंगु मदु।

थुपि मध्ये सुनानं वयक्ःया वचन ध्यान बियाः न्यंगु मदु।

19 स्व, तम्बय् परमप्रभुयागु खःफय् मुयावइ,
दुष्टतयगु छैनय् व न्याइ।

20 थःगु मनय् दुगु इच्छा पूमवंतले परमप्रभुया तं क्वलाइ मखु।
लिपा छिमिसं थ्व बांलाक सी।

21 “थुपि अगमवक्तातयत् जिं छवयाहयागु मखु,
तर इपि थःगु खबर ज्वनाः ब्वाँय् वन।

इपिलिसें जि नमवाना
अयनं इमिसं अगमवाणी ल्हात।

22 तर इपि जिगु सभाय् च्वंगु जूसा
इमिसं जि प्रजायात जिगु वचन न्यंकीगु जुइ।

अले इमित मभिगु लँपाखें
व इमिसं यानाच्च्वंगु मभिगु ज्यापाखें लित हइगु जुइ।

23 “छु जि तापाक मच्चँसे
न्ह्यःने जक च्वनीम्ह परमेश्वर खः ला?”

परमप्रभुं धयादी।

24 “छु सुं मनू जिं खंके मफय्क गुप्ति थासय् सुले फइ ला?
छु स्वर्ग व पृथ्वीइ न्ह्याथाय् नं जि मदु ला?”

परमप्रभुं धयादी।

मखुगु दर्शन

25 “जिं थथे धयाः जिगु नामं मखुगु अगमवाणी ल्हाइपिं अगमवक्तातयगु खँ
न्यनागु दु, ‘जिं म्हगस खनागु दु, जिं म्हगस खनागु दु!’

26 मखुगु व थःगु हे मनया छलया अगमवाणी ल्हाइपिं थुपि फताहा
अगमवक्तातयगु मनय् गुबलय् तक थ्व खँ दयाच्च्वनी?

27 इमि पुर्खातयसं बालघःयात पुजा याःगुलि जिगु नां ल्वःमंकूगु खः। अथे हे
थुपि अगमवक्तातय इमित थथःगु म्हगस कनाः जिगु नां ल्वःमंकाबी मास्ति वः।

28 सुं अगमवक्तां म्हगस खंगु दुसा वं वयागु म्हगस कनेमा, तर सुयाके जिगु वचन दु वं जिगु वचन खःकथं कनेमा। जि, परमप्रभुं धाये, छ्वालिनापं छ्वयागु छु स्वापु?

29 जिगु वचन मि थें मच्चं ला? छु व ल्वहंयात तळ्याइगु छगू तःधंगु मुगः थें मच्चं ला?”

30 “अथे जुया,” परमप्रभुं धयादी, “जि छम्हयसिनं मेम्हयसिगु वचन खुयाः जिगु वचन खः धकाः धयाजुइपिं अगमवक्तातयगु विरोधय् दु।”

31 परमप्रभुं धयादी, “स्व, जि थःगु खँयात ‘प्रभुं धयादीगु खः’ धकाः धाइपिं अगमवक्तातयगु विरोधय् दु।

32 परमप्रभुं धयादी, स्व, जि मखुगु म्हगसयात कनाजुइपिं अगमवक्तातयगु विरोधय् दु। इमित जिं छ्वयाहयागु नं मखु, ल्ययागु नं मखु। अयनं इमिसं व म्हगस जि प्रजायात धयाः इमित अलमलय् यानाबी। इमिसं थुपिं मनूतय्त भचा नं फाइदा बी मखु,” परमप्रभुं धयादी।

33 “यर्मिया, थुपिं मनूतय्सं अथवा सुं अगमवक्ता वा सुं पुजाहारी ‘परमप्रभुं आः छु अगमवाणी छिमित क्वबिकादीगु दु?’ धकाः छन्त न्यन धाःसा छं इमित थथे धा, ‘छ हे बोझ खः?’ परमप्रभुं धयादी, ‘वं छिमित त्वःताबी।’

34 सुं अगमवक्ता वा पुजाहारी वा मेपिं सुनानं ‘थ्व परमप्रभुया अगमवाणी खः धकाः दाबी याःसा, जिं वयात व वया परिवारयात सजॉय बी।

35 परमप्रभुं छु लिसः बियादिल?’ वा ‘परमप्रभुं छु धयादिल?’ धकाः छिपिं सकलें मनूतय्सं थः जःलाखःला व दाजुकिजापिन्त न्यनेमा।

36 तर ‘परमप्रभुया अगमवाणी धकाः’ छिमिसं गुबलें अगमवाणी पिकाये मज्यू थुकिं यानाः छम्ह छम्ह मनूयागु थःगु अगमवाणी हे वयागु लागिं बोझ जुइ। थुकथं छिमिसं म्वाःम्ह परमेश्वर, दक्व शक्ति दुम्ह परमप्रभु झी परमेश्वरया अगमवाणीयात स्यंकाबी।

37 अगमवक्तातय्त छं थथे धकाः न्यनेमा, ‘परमप्रभुं छिमित छु लिसः बियादिल?’ अथवा ‘परमप्रभुं छु धयादिल?’

38 छं ‘परमप्रभुया अगमवाणी थ्व खः’ धकाः दाबी याःसां परमप्रभुं थथे धयादी — छिमिसं थ्व परमप्रभुया अगमवाणी खः धकाः दाबी याये मते धकाः जिं छिमित धाःसां छिमिसं ‘थ्व परमप्रभुया अगमवाणी’ धाल।

39 अथे जुयाः जिं धात्थें हे छिमित ल्वःमंके। अले जिं छिमित व छिमि पुर्यातय्त बियागु शहरनापं छिमित नं जिगु न्ह्यःनं पितिनाछ्वये।

40 अले जिं छिमिके लज्या व हेला हयाबी, गुगु न्ह्याबलें दयाच्चनी अले गुबलें ल्वःमंकी मखु।”

24

यःमरि फलया निगः दाला

1 बेबिलोनया जुजु नबूकदनेसरं यहदाया जुजु यहोयाकीमया काय् यहोयाकीन व यहदाया भारदारत, कारिगरत व नैकःमिततयूत ज्वनाः यरूशलेमं बेबिलोनय् यंके धुंकाः परमप्रभुं जितः परमप्रभुया देगःया न्ह्यःने तयातःगु यःमरिया निगः दाला क्यनादिल।*

2 छगः दालाय् न्हापा पाकय् जूगु यःमरि थें ज्याःगु तसकं भिंगु यःमरि दु। तर मेगु दालाय् बांमलाःगु यःमरि दु, व ध्वग्गिगुलि नये तक नं मज्यु।

3 परमप्रभुं जितः न्यनादिल, “अय् यर्मिया, छं छु खना?”

जिं लिसः बिया, “जिं यःमरि खना, बांलाःगु यःमरि ला तसकं बांलाः, बांमलाःगु यःमरि धाःसा थुलि बांमलाः कि नये तक नं मज्यु थें च्वं।”

4 अले परमप्रभुया थ्व वचन जिथाय् वल,

5 “परमप्रभु इस्राएलया परमेश्वरं थथे धयादी, ‘थ्व बांबांलाःगु यःमरि थें जिं यहदां बेबिलोनय् ज्वनायंकूपिन्त उलि हे बांलाः ताय्के।

6 जिं इमित दया याये अले इमित हाकनं थ्व देशय् लित हये, जिं इमित नाश याये मखु तर जिं इमित दय्के, जिं इमित लिनाकाये मखु तर तयातये।

7 जिं हे परमप्रभु खः धकाः म्हसीगु नुगः जिं इमित बी। अले इपिं जिं प्रजा जुइ। जिं इमि परमेश्वर जुये, छायाःसा इपिं दुनुगलनिसें जिथाय् लिहां वइ।

8 “तर व नये तकं मज्युगु थें च्वंगु तसकं बांमलाःगु यःमरितयूत थें जिं यहदाया जुजु सिदकियाह, वया भारदारत व यरूशलेमयापि ल्यनाच्चपिन्त व्यवहार याये, इपिं चाहे थ्व हे देशय् च्वनाच्चंगु जुइमा वा मिश्रय् वंगु जुइमा,’ परमप्रभुं धयादी।

9 जिं इमित छगू ग्यानापुगु विपत्तिं सजॉय बी अले थ्व खँ न्यनाः पृथ्वीयापिं फुक्क मनूत थरथर खाइ। जिं इमित गन गन लिनाछवये अन मनूत इपिं खनाः न्हिली, मनूतयसं इमित सराः बी, इमित हेस्याइ अले इमिगु नामय् ख्याः याइ।

10 जिं इमित व इमि पुर्खातयूत बियागु थ्व देशय् इपिं भज्यंक नाश मजूतले जिं इमिथाय् तरवार, अनिकाल व महामारी छवये।”

* 24:1 २४:१ २ राज २४:१२-१६; २ इति ३६:१०

25

कैदीया न्हयेदँ

1 यहदाया जुजु योशियाहया काय् यहोयाकीमं राज्य यानाच्चंगु प्यंगूगु दँय् (श्व दँ नबूकदनेसर बाबेलया जुजु जूगु न्हापांगु दँ खः) यहदाया फुक्क मन्तूयगु बारे परमप्रभुया वचन यर्मिया अगमवत्तायाथाय् वल.☆*

2 व हे वचन यर्मियां यहदायापिं फुक्क मन्तू व यस्शलेमयापिं फुक्क मन्तूयत धाल। व वचन श्व खः —

3 “यहदाया जुजु अमोनया काय् योशियाहं राज्य यानाच्चंगु झिस्वंगूगु दंनिसें थौं तक अर्थात निइस्वदँ तक, परमप्रभुया वचन जिथाय् वयाच्चंगु दु, अले जिं व छिमित कनावयाच्चनागु दु, तर छिमिसं उकी ध्यान ब्यगु मदु।†

4 “परमप्रभुं थः दास अगमवत्तातय्त तःकः मछि छिमिथाय् छवयाहयादीगु जूसां छिमिसं ध्यान नं मब्यू, न्यनेत न्हाय्पं नं मब्यू।

5 इमिसं धाल, ‘आः छिपि सकसिनं थथःगु मभिगु पहःचहः व मभिगु ज्या त्वःति, अले जक छिपि परमप्रभुं छिमि पुर्खातय्त शुस्निसें न्हाबलेंया लागि बियादीगु देशय् च्वने फइ।

6 विदेशी घःतय्गु ल्यू वनाः इमित सेवा नं याये मते, पुजा नं याये मते। थःगु ल्हाःया ज्यां जितः तं चाय्के मते। अले जिं छिमिगु छुं स्यंके मखु।’ ”

7 परमप्रभुं धयादी “अयनं छिमिसं जिगु खँ मन्यंसे थःगु ल्हातं दय्कूगु मूर्ति जितः तंचायकल गुकिं यानाः छिमिगु हे मभिं जुल।”

8 उकिं दक्व शक्ति दुम्ह परमप्रभुं थथे धयादी, “छिमिसं जिं धाःगु खँ मन्यंगुलि,

9 स्व, जिं थःम्हं हे उत्तरयापिं फुक्क मन्तूयत व जिम्ह दास बेबिलोनयाम्ह जुजु नबूकदनेसरयात सःताहये,” परमप्रभुं धयादी। “जिं इमित श्व देश व थनच्चंपि मन्तूयगु विरोधय् व जःखः च्वंगु जातिया विरोधय् हये। जिं इमित भज्यंक नाश यानाबी। मन्तू इमित खनाः वातां जुइ, अले इमित हेस्याइ। उलि जक मखु, श्व फुक्क देश सदां झिजामिजां जुयाच्चनी।

10 जिं इमिगु दथुं लसता व आनन्दया सः, भम्चा व जिलाजंया सः, घःल्वहंया सः व मतया जः चीकाछवये।☆

☆ 25:1 २५:१ २ राज २४:१; २ इति ३६:५-७; दान १:१-२

* 25:1 २५:१ थुबल्य् वःगु खः ६०५ बि.सि.

† 25:3 २५:३ इमिसं अथे ध्यान मब्यूगु ६२७-६०५ बि.सि. इलय् खः ☆ 25:10 २५:१० यर ७:३४;

१६:९; प्रका १८:२२-२३

11 थ्व फुक्क देश झिजांमिजां दनी अले सुनसान जुइ। थ्व फुक्क जाति न्हयेदें तक बेबिलोनयाम्ह जुजुया सेवा याइ।☆

12 “तर न्हयेदें फुइ धुंकाः जिं बेबिलोनया जुजु व वयागु जातियापि मनूत व बेबिलोनीतयत इमिगु दोषया निंति सजाँय बी अले व देशयात न्ह्याबलेया निंति झिजांमिजां दंगुथाय् यानाबी,” परमप्रभुं धयादी।

13 “अले जिं व देशय् जिं व देशया बारे धयागु फुक्क खँ, अर्थात थ्व सफुलिइ च्वयातःगु फुक्क खँ पूर्वके, गुगु खँ यर्मियां फुक्क जातिया विरोधय् अगमवाणी ल्हाःगु दु।

14 छायाःसा यक्व जातिं व ततःधंपिं जुजुपिन्सं इमित दास दय्की। जिं इमिगु ज्या व ल्हाःया ज्याकथं इमित फल बी।”

परमेश्वरया तंया ख्वला

15 परमप्रभु इस्राएलया परमेश्वरं जितः थथे धयादिल, “जिगु ल्हातं थ्व तंया दाखमधया ख्वला का, अले जिं छन्त गुगु गुगु जातियाथाय् छवये, उपिं फुक्क जातियात व त्वंकि।

16 जिं इमिथाय् छवयागु तरवारं यानाः थ्व त्वनाः इपिं धेधे चुइ अले वें जुइ।”

17 उकिं जिं परमप्रभुया ल्हातं व ख्वला कयाः, अले जि वयकलं छवयादीगु फुक्क जातियाथाय् वना। उपिं फुक्क जातियात जिं व त्वंके बिया।

18 जि यरूशलेम व यहदाया मेमेगु शहरय् वना अले अन च्वंपिं मनूत, जुजुपिं व हाकिमतयत व त्वंके बिया। उबलय् निसैं थौं तक उपिं शहरत झिजांमिजां दंगु मरुभूमिइ थें जुया हे च्वंगु दु, उपिं शहरत खनाः मनूत ग्याइगु अले उपिं शहरतयत तसकं मय्कीगु। थौं तक मनूतयसं इमिगु नां कयाः सराः बियेगु यानावयाच्वंगु दु।

19 जिं मिश्रयाम्ह जुजु फारो व वया भारदारत, व फुक्क प्रजायात,

20 अले अन दुपिं फुक्क विदेशी मनूतयत व ऊज देशयापि सकलें जुजुपिन्त, पलिशीतय् सकलें जुजुपिन्त, (अश्कलोन, गाजा व एक्रोन, अले अश्दोदया म्वानाच्वंपिन्त),

21 एदोम, मोआब व अम्मोनयात,

22 टुरोस व सीदोनया सकलें जुजुपिन्त, समुद्रया उखे सिथय् च्वंपिं सकलें जुजुपिन्त,

23 ददान, तेमा व बूज व ताताःपाःगु थाय् च्वंपिं सकसितं,

24 अरब देशयापि सकलें जुजुपिन्त व मरुभूमिइ च्वंपि विदेशीतय् सकलें जुजुपिन्त,

25 जिम्नीया, एलामया व मादीया सकलें जुजुपिन्त,

26 अले उत्तरपाखे सत्तीक व तापाक च्वंपि सकलें जुजुपिन्त छकलं त्वंका, थुकथं पृथ्वीइ दुगु फुक्क राज्यया फुक्क मनूतय् त्वंके बिया। इमिगु लिपा बेबिलोनयाम्हः जुजुं नं त्वनी।

27 “अले छं इमित धा, ‘दक्व शक्ति दुम्ह परमप्रभु, इस्राएलया परमेश्वरं थथे धयादी – त्वँ, लगे जुइकि, ल्ह, ग्वतु अले हाकनं गुबलें दने मते। छायाःसा थ्व जिं छिमिगु दथुइ चले यायेगु तरवारया कारणं जुइ।’

28 इमिसं छंगु ल्हातं ख्वला कयाः त्वने मखु धाल धाःसा इमित थथे धा, ‘दक्व शक्ति दुम्ह परमप्रभुं थथे धयादी – छिमिसं व त्वने हे माः।

29 स्व! मनूतयसं जिगु धकाः धाइगु शहरय् हे ला जिं विपत्ति हयेत्यनागु दु धाःसा, छिमिसं स्वयेबलय् जिं छिमित सजौय बी मखु धकाः च्वनागु ला? अथे मखु, जिं छिमित धातथें सजौय बी। छायाःसा जिं पृथ्वीया फुक्क मनूतयगु विरोधय् तरवार चले यायेत्यनागु दु, दक्व शक्ति दुम्ह परमप्रभुं धयादी!’

30 “आः छं इमिगु विरोधय् थ्व फुक्क खँ अगमवाणी ल्हानाः इमित धा, “ ‘परमप्रभु स्वर्ग थ्वयेक हालादी।

वय्कः थः च्वनादीगु पवित्र थासं थ्वयेक हालादी,

अले थःगु देशया विरोधय् वय्कः तःसलं हालादी।

पृथ्वीइ च्वंपि सकसिगु विरोधय्,

दाखमघ न्हुइपिं थें वय्कः हालादी।

31 हल्लाया लिथ्वः पृथ्वीया ताताःपाःगु थासय् तक ताये दइ।

छायाःसा पृथ्वीया फुक्क जातितलिसें परमप्रभुया मुद्दा दु, वय्कलं फुक्क मनूतयगु न्याय यानादी।

दुष्टतय् तःसा वय्कलं तरवारं पालादी,’ ”

परमप्रभुं धयादी।

32 दक्व शक्ति दुम्ह परमप्रभुं थथे धयादी,

“स्व, विपत्ति छगू जाति मेगु जाति तक न्यनावनी।

पृथ्वीयागु कुन्चां तःधंगु ग्वःफय् वयाच्चंगु दु।”

33 उबलय् परमप्रभुं स्यानादीपिनिगु सीम्ह पृथ्वीया छगू कुन्चानिसें मेगु कुन्चा तक लानाच्चनी। इमिगु लागि ख्वइपि सुं नं दइ मखु। इमिगु सीम्ह सुनां मुनी नं मखु थुनी नं मखु। सीम्हत जमिनय् सौ थें लानाच्चनी।

34 “बिलाप या! अय् फैजवाःत,
ख्व! छिपि बथांया नायःत, धुलय् ग्वारा ग्वारा तु!
छाय्धाःसा छिमित पालाः स्याइगु ई थ्यंकः वःगु दु।
छिपि ग्वतुली अले जिं भिंगु थलयात थें छिमित चुंचुं याये।”

35 उबलय् फैजवाःतय् शरण कायेगु थाय् दइ मखु।
बथांया नायःतय्गु निति बिस्सुं वनेगु थाय् दइ मखु।

36 फैजवाःत पिच्याना हाःगु सः न्यँ,
अले बथांया नायःत ख्वःगु सः न्यँ।
छाय्धाःसा परमप्रभुं इमिगु ख्यः नाश यानादीगु दु।

37 अले परमप्रभु तंम्बयादीगुलि
शान्त ख्यः नाश जुइ।

38 सिंहं थें वय्कलं थःगु गुफा त्वःतादी,
अले क्वत्यलिपिनिगु तरवार
व परमप्रभुया तच्चःगु तमं यानाः इमिगु देश झिजांमिजां दनी।

26

शत्रुतय्सं यर्मियायात स्यायेगु ख्याच्चः ब्यूगु

1 योशियाहया काय् यहूदायाम्ह जुजु यहोयाकीमया शासनया शुस्या इलय् थ्व वचन परमप्रभुपाखें वल,☆

2 “परमप्रभुं थथे धयादी – परमप्रभुया देगःया चुकय् दँ, अले परमप्रभुया देगलय् आराधना यायेत वःपिं यहूदाया शहर शहरयापिं फुक्कं मनूतय् जिं छन्त इमित धाः धकाः आज्ञा बियागु फुक्क खँ धा, छता खँ नं त्वःफिके मते।

3 सके व न्यनाः इपिं सकसिनं थःगु मभिगु पहःचहः त्वःती ला। अले इमिसं मभिं ज्या याःगुलि जिं इमित नाश यायेगु जिगु योजना पूरा याये मखु।

4 “छं इमित धा, ‘परमप्रभुं थथे धयादी – छिमिसं जिगु खँ ध्यान बियाः मन्यन धाःसा, जिं छिमिगु न्ह्यःने तयाबियागु जिगु व्यवस्था पालन मयात धाःसा

☆ 26:1 २६:१ २ राज २३:३६-२४:६; २ इति ३६:५-७

5 अले जिं छिमिथाय् छवयाहयापि अगमवत्तातय्गु खँ ध्यान बिया: मन्यन धा:सा (ख: ला छिमिसं ध्यान बिया: न्यंगु मदु)

6 जिं थ्व देग:यात शील्लोयात* थें नाश यानाबी, अले पृथ्वीयागु फुक्क जातितय्सं थ्व शहरया नां कया: सरा: बी।' ”☆

7 पुजाहारीत, अगमवत्तात व फुक्क मनूतय्सं परमप्रभुया देगलय् यर्मियां धा:गु खँ न्यन।

8 परमप्रभुं यानादीगु फुक्क आज्ञा यर्मियां फुक्क मनूतय्त धाये धुंकेवं पुजाहारीत, अगमवत्तात व फुक्क मनूतय्सं वयात ज्वना: धाल, “छ सी हे मा:।

9 थ्व देग: शील्लो थें जुइ, अले थ्व शहर नाश जुइ अले थन सुं मनू च्वनी मखु व धका: छाया छं परमप्रभुया नामय् अगमवाणी ल्हानागु?” अले फुक्क मनूत परमप्रभुया देगलय् यर्मियाया प्यखेरं मुंवल।

10 थ्व खँ न्यना: यहूदाया हाकिमत जुजुया दरबारं परमप्रभुया देगलय् वल, अन परमप्रभुया देग:यागु न्हगु मू लुखाया न्ह्य:ने च्वन।

11 अले पुजाहारीत व अगमवत्तातय्सं हाकिमत व फुक्क मनूतय्त थथे धाल, “थ्व मनूयात स्याये हे मा:। छाया:सा थ्व मनुखं थ्व शहरया विरोधय् अगमवाणी ल्हा:गु दु। थ्व छिमिसं थ:गु हे न्हायपनं न्यने धुंकल।”

12 अले यर्मियां फुक्क हाकिमत व फुक्क मनूतय्त धाल, “थ्व देग: व थ्व शहरया विरोधय् छिकपिन्सं न्यनादीगु फुक्क खँ अगमवाणी ल्हायेत परमप्रभुं जित: छवयाहयादीगु हे ख:।

13 आ: छिकपिन्सं थथ:गु पह:चह: व ज्या भिंकादिसँ, परमप्रभु थ: परमेश्वरया आज्ञा पालन यानादिसँ। अले छिकपिन्सं मभिं ज्या या:गुलि वय्कलं छिकपिन्त नाश याये धका: दय्कादीगु वय्क:या योजना पूरा यानादी मखु।

14 जि ला छिकपिनिगु हे ल्हातय् दु, छिकपिन्त छु बांला: व पाय्छि जू थें च्वं जित: व हे यानादिसँ।

15 तर थ्व खँ छिकपिन्सं पक्का सीकाति जित: स्यानादिल धा:सा थ:के, थ:गु शहरय् व थनच्वपिं मनूतय्के दोष मदुम्हय्सिगु हिया दोष हइ, छाया:सा परमप्रभुं हे थ्व फुक्क वचन न्यकेत जित: छिमिथाय् छवयाहयादीगु ख:।”

* 26:6 २६:६ परमप्रभुं इस्राएलतय्त मिश्रं पित हये धुंका: इमिसं कनान देश त्याकुबलय् नापलायेगु पाल थ्व शहरय् थापं या:गु ख:। उकिं थ्व छगू पवित्र शहर ख: तर मनूतय्गु पापं याना: थ्व शहर नाश जुल।

☆ 26:6 २६:६ यहो १८:१; भज ७८:६०; यर ७:१२-१४

16 अले हाकिमत व फुक्क मनूतयसं पुजाहारीत व अगमवक्तातयत् धाल, “श्व मनू ज्यान सजॉय बीमाःम्ह मखु। श्वं जिमित परमप्रभुं झी परमेश्वरया नामय् श्व खँ धाःगु खः।”

17 देशयापिं सुं थकालितयसं दनाः अन मुनाच्चपिं मनूतयत् धाल,

18 “यहदाया जुजु हिजकियाया इलय् मोरेशेतयाम्ह मीकां अगमवाणी ल्हात। यहदायापिं फुक्क मनूतयत् वं थथे धाल, ‘दक्व शक्ति दुम्ह परमप्रभुं थथे धयादी,
“ ‘सियोनयात बुँ थें जोते याइ,

यरूशलेम नाश जुयाः द्रुँ चिनी,

देगः दुगु डाँडा धाःसा झाःया झाः दुगु दुम्बःचा थें जुइ।’☆

19 “छु! यहदाया जुजु हिजकिया वा यहदाया मेपिं सुनानं वयात स्यात ला? छु! जुजुं परमप्रभुयागु भय मकाः ला? परमप्रभुयाके दया मफ्वं ला? अले इमित नाश यायेत दय्कादीगु योजनायात वय्कलं पूरा यानाः मदिल। तर आः झीसं ला थःके तःधंगु सर्वनाश हयेत्यनागु मदु ला?”

उरियाहयात स्याःगु

20 छम्ह मेम्ह नं दु, गुम्हय्सिनं परमप्रभुया नामय् अगमवाणी ल्हात। व किर्यत-यारीमय् च्वंम्ह शमायाहया काय् उरियाह खः। वं नं श्व शहर व श्व देशया विरोधय् यर्मियां धाःथें अगमवाणी ल्हात।

21 जुजु यहोयाकीम व वया हाकिमत व शासकतयसं उरियाहया श्व वचन न्यंबलय् जुजुं वयात स्यायेत स्वल। श्व खँ न्यनाः उरियाह ग्यात अले व मिश्र देशय् बिस्युं वन।

22 अले यहोयाकीमं मिश्र देशय् अक्बोरया काय् एल्नातान व वनापं छुं मनूत छवल।

23 इमिसं उरियाहयात मिश्र देशं यहोयाकीम जुजुयाथाय् हल। जुजुं वयात तरवारं स्याकेबिल। वयागु सीम्ह साधारण मनूत थुनीगु थासय् वांछवय्केबिल।

24 तर शापानया काय् अहीकाम यर्मियाया पंलित। उकिं वयात स्यायेत इमिसं मनूतयगु ल्हातय् मब्यु।

27

यर्मियायागु ककुइ द्रुहंया जुवा

1 यहदाया जुजु योशियाहया काय् सिदकियाहं राज्य यानाच्चंगु शुस्या दैय्*
परमप्रभुपाखें यर्मियायाथाय् वःगु वचन थ्व हे खः।☆

2 परमप्रभुं जितः थथे धयादिल, “छेगूया खिपः व सिया गजबारं छगू जुवा दय्कि, अले छंगु ककुइ ति।

3 अले यरूशलेमय् यहदाया जुजु सिदकियाहयाथाय् वःपिं दूततय्गु ल्हातं एदोम, मोआब, टुरोस व सीदोनया जुजुपिन्थाय् खबर छव।

4 इमित थःथः मालिकयाथाय् वनाः थथे धा धकाः आज्ञा ब्यु, ‘दक्व शक्ति दुम्ह परमप्रभु, इस्राएलया परमेश्वरं थथे धयादी, “छिमिसं थःथः मालिकयात थथे धा,

5 थ्व पृथ्वी, थ्व पृथ्वीइ च्वपिं मनूत व पशूतय् जिं थःगु तःधंगु बलं व ल्हाःया शक्तिं दय्कागु दु, अले जिं थुकियात सुयात बी मास्ति वः वयात बी।

6 आः जिं थ्व फुक्क देशत थः दास बेबिलोनयाम्ह जुजु नबूकदनेसरयात बी धुन, अले वयागु सेवा यायेमा धकाः गुँपशूत नं वयात बिया।

7 वयागु थःगु जाति पतन जुइगु ई मवतले थ्व फुक्क जातिं वयागु, वया काय्यागु व वया छय्यागु सेवा याइ। अनलि यक्व जाति व ततःधपिं जुजुपिन्सं वयात थःगु बसय् तइ।

8 “ “अयनं छुं जाति वा देशं बेबिलोनयाम्ह जुजुया सेवा मयात धाःसा वा वया जुवाया क्वय् थःगु ककु मतल धाःसा जिं उगु जातियात वयागु ल्हातं नाश मयाःतले तरवार, अनिकाल व महामारी सजॉय बी, जि, परमप्रभुं धाये।

9 उकिं छिमिसं बेबिलोनयाम्ह जुजुया सेवा यायेमाली मखु धकाः छिमित धाःपिं छिमि अगमवक्तात, छिमि ज्वखना स्वइपिं, छिमिगु म्हगसया अर्थ कनीपिं छिमि धामी वा तन्त्रमन्त्र याइपिनिगु खँ न्यने मते।

10 इमिसं मखुगु अगमवाणी ल्हाइ गुकिं छिमित थःगु देशं तापाक यंकीगु ज्या जक जुइ। जिं छिमित देशं पितिनाछवये अले छिपिं नाश जुइ।

11 तर छुं जाति बेबिलोनयाम्ह जुजुया जुवा थःगु ककुइ तयाः वयागु सेवा याइ, जिं उगु जातियात वयागु थःगु हे देशय् बुँज्या याकेबी अले च्वनेबी,” ’ ’ परमप्रभुं धयादी।

12 यहदाया जुजु सिदकियाहयात जिं थ्व फुक्क खँ नं धया। जिं धया, “बेबिलोनयाम्ह जुजुया जुवा थःगु ककुइ ति अले वयात व वया मनूतय् सेवा या। अले छ म्वाइ।

* 27:1 २७:१ सिदकियाहया न्हापांगु दै ५९७ बि.सि. स्वयादिसँ ४९:३४ ☆ 27:1 २७:१ २ राज २४:१८-२०;
२ इति ३६:११-१३

13 बेबिलोनयाम्ह जुजुया सेवा मयाइपिं जातिया बारे परमप्रभुं धयादीगु थें तरवार, अनिकाल व महामारी छ व छिमि प्रजा छाया सीगु?

14 ‘बेबिलोनया जुजुया सेवा छिमिसं यायेमाली मखु’ धका: धाइपिं अगमवक्तातयगु खँ छिमिसं न्यने मते, छायाधा:सा इमिसं ला छिमित मखुगु अगमवाणी ल्हानाच्वंगु दु।

15 परमप्रभुं धयादी, “जिं इमित छवयागु मखु, अयनं इमिसं जिगु नामय् मखुगु अगमवाणी ल्हानाच्वंगु दु। उकिं जिं छिमित देशं पितिनाछवये। छिपिं छिमित अगमवाणी ल्हाइपिं छिमि अगमवक्तातनापं नाश जुइ।”

16 अले पुजाहारीत व सकलें मनूतयत जिं थथे धया, “परमप्रभुं थथे धयादी – छिमिसं थ: अगमवक्तातयगु खँ न्यने मते। इमिसं धाइगु, ‘परमप्रभुया देग:या थलबल बेबिलोनं याकनं हइगु जुइ।’ इमिसं छिमित मखुगु अगमवाणी धयाच्वंगु दु।

17 इमिगु खँ न्यने मते। बेबिलोनयाम्ह जुजुया अधीनय् च्वना: वयागु सेवा या, छिपिं म्वाइ। थ्व शहरयात छाया नाश जुइके बीगु।

18 इपिं अगमवक्तात ख: अले इमिके परमप्रभुया वचन दु धइगु ख:सा, परमप्रभुया देगलय् दुगु, यहूदाया जुजुया दरबारय् दुगु व यरूशलेमय् ल्यं दुगु मालसामान बेबिलोनय् मयंकमा धका: दक्व शक्ति दुम्ह परमप्रभुयाके इमिसं बिन्ति यायेमा।

19 देग:या थां, कँययागु तग्व:गु त्यांकि, लिधंसात व शहरय् त्व:ता वंगु मेमेगु सामानया बारे दक्व शक्ति दुम्ह परमप्रभुं थथे धयादी,☆

20 गुगु सामान बेबिलोनया जुजु नबूकदनेसरं यहोयाकीमया काय, यहूदाया जुजु यहोयाकीनयात यरूशलेमं ज्वना: यहूदा व यरूशलेमयापि तत:धंपिं मनूतलिसें बेबिलोनय् यंकूबलय् मयंकूगु ख:,

21 परमप्रभुया देगलय्, यहूदाया जुजुया दरबारय् व यरूशलेमय् ल्यनाच्वंगु उपि थलबलया बारे दक्व शक्ति दुम्ह परमप्रभु, इस्राएलया परमेश्वरं थथे धयादी,

22 ‘व फुक्क सामान बेबिलोनय् यंकीगु जुइ। अले जिं इमित वास्ता मयातले व सामान अन हे दयाच्वनी अले जिं व सामान हाकनं लित हये, अले यरूशलेमय् हाकनं तये,’ ” परमप्रभुं धयादी।

28

यर्मिया व हनन्याह

1 हानं उगु हे दैय्, यहदायाम्ह जुजु सिदकियाहं राज्य यानाच्चंगु प्यंगू दैया न्यागू लाय् अज्जूरया काय् गिबोनय् च्वंम्ह अगमवक्ता हनन्याहं परमप्रभुया देगल्य् पुजाहारीत व मनूतय् न्ह्यःने जितः धाल, ☆*

2 “दक्क शक्ति दुम्ह परमप्रभु, इस्राएलया परमेश्वरं थथे धयादी, ‘जिं बेबिलोनयाम्ह जुजुया जुवा त्वथुलाबी।

3 निर्देया दुने जिं बेबिलोनयाम्ह जुजु नबूकदनेसरं थ्व थासं ल्ह्ययाः बेबिलोनय् यंकूगु परमप्रभुया देगःया फुक्क सामान हाकनं थ्व थासय् लित हये।

4 जिं यहोयाकीमया काय् यहदाया जुजु यहोयाकीन व यहदां ज्वनाः बेबिलोनय् यंकूपिं मेपिं सकसित नं हाकनं थ्व थासय् लित हये,’ परमप्रभुं धयादी, ‘छाय्धाःसा जिं बेबिलोनयाम्ह जुजुया जुवा त्वथुलाबी।’ ”

5 परमप्रभुया देगल्य् दनाच्चंपिं पुजाहारीत व सकलें मनूतय् न्ह्यःने यर्मिया अगमवक्तां हनन्याह अगमवक्तायात लिसः बिल।

6 वं धाल, “आमेन, परमप्रभुं अथे हे यानादीमा! परमप्रभुया देगःया मालसामान व ज्वनाः बेबिलोनय् यंकूपिं मनूतय् बेबिलोनं थ्व थासय् लित हयाः छं अगमवाणी ल्हाःगु खँ परमप्रभुं पूवकादीमा।

7 अयनं छ व थुपिं सकलें मनूतय्सं तायेक जिं धायेत्यनागु थ्व वचन छं न्यौ!

8 जि व छ स्वयाः न्ह्यः वःपिं अगमवक्तातय्सं यक्क देश व ततःधंगु देशया विरोधय् लडाइँ, विपत्ति व महामारीया बारे अगमवाणी ल्हाःगु दु।

9 तर गुम्ह अगमवक्तां शान्तिया अगमवाणी ल्हाइ, व पूवन धाःसा जक व अगमवक्ता धातें हे परमप्रभुं छवयाहयादीम्ह खः धकाः सी दइ।”

10 अनंलि हनन्याह अगमवक्तां यर्मिया अगमवक्ताया ककुं व जुवा लिक्काः त्वथुलाबिल।

11 हनन्याहं फुक्क मनूतय् न्ह्यःने थथे धाल, “परमप्रभुं थथे धयादी, ‘थथे हे निर्देया दुने फुक्क जातिया ककुं बेबिलोनयाम्ह जुजु नबूकदनेसरया जुवा त्वथुलाबी।’ ” अनंलि यर्मिया अगमवक्ता थःगु लैय् वन।

12 हनन्याह अगमवक्तां यर्मिया अगमवक्ताया ककुं जुवा लिक्काः त्वथूगु छुं ई लिपा परमप्रभुया थ्व वचन यर्मियायाथाय् वल –

☆ 28:1 २८:१ २ राज २४:१८-२०; २ इति ३६:११-१३; यर २७:१

* 28:1 २८:१ जुलाई/अगष्ट ५९३ बि.सि.

13 “वनाः हनन्याहयात थथे धा, ‘परमप्रभुं थथे धयादी – छं सियागु जुवा ला त्वथुलाबिल तर जिं उकिया पलेसा नैयागु जुवा हये।

14 जि, दक्व शक्ति दुम्ह परमप्रभु, इस्राएल्याम्ह परमेश्वरं थथे धाये – बेबिलोनयाम्ह जुजु नबूकदनेसरयागु सेवा यायेत जिं थुपिं जातितय्गु ककुइ नैयागु जुवा तयाबी, इमिसं वयागु सेवा याइ। गुंयापिं पशुतय्त नं जिं वयागु बसय्तयाबी।” ”

15 अले यर्मिया अगमवक्तां हनन्याह अगमवक्तायात धाल, “अय् हनन्याह, न्यँ, छन्त परमप्रभुं छवयाहयादीगु मखु। अयनं छं थुपिं मनूतय्त मखुगु खँय् विश्वास याकेब्यगु दु।

16 उकि परमप्रभुं थथे धयादी- ‘जिं थःम्हं हे छन्त थ्व पृथ्वीं चीकाछवये त्यनागु दु। थ्व हे दैय् छ सी, छायाःसा छं परमप्रभुया विरोध यायेगु खँ स्यना जूगु दु।” ”

17 व हे दैया न्हय्गूगु लाय् हनन्याह अगमवक्ता सित।†

29

बेबिलोनय् च्वंपिं यहूदीतय्त यर्मियायागु पौ

1 नबूकदनेसर यरूशलेमं ज्वनाः बेबिलोनय् यंकूपिं मध्ये म्वानाच्चंपिं थकालित, पुजाहारीत, अगमवक्तात व फुक्कं मनूतय्त यर्मिया अगमवक्तां यरूशलेमं छवःगु पौया खँ थ्व हे खः।✧

2 (जुजु यहोयाकीन, राजमाता, दरबारयापिं हाकिमत, यहूदा व यरूशलेमयापिं नायःत, कारिगरत व सःपिं मिस्त्रीतय्त यरूशलेमं ज्वना यंके धुंकाः थ्व पौ च्वःगु खः।)

3 वं थ्व पौ शापानया काय् एलासा व हिल्कियाहया काय् गमर्याहया जिम्माय् बिल। इमित यहूदायाम्ह जुजु सिदकियाहं दूत यानाः बेबिलोनय् नबूकदनेसरयाथाय् छवःगु खः। पौलय् थथे च्वयातःगु दु,

4 यरूशलेमं थःम्हं ज्वंकाः बेबिलोनय् छवःपिं सकसितं दक्व शक्ति दुम्ह परमप्रभु, इस्राएल्या परमेश्वरं थथे धयादी,

5 “अन छिमिसं छँ दय्काः च्वँ, क्यब दय्कि, उकी सःगु न।

6 ब्याहा यानाः काय्मह्यायपिं दय्कि, काय्पिनिगु लागि भमचात हजि, अले म्हायपिन्त ब्याहा यानाब्यु, इमिसं मस्त दय्केमा। अन थःपिनिगु ल्याः अप्वयकि, ल्याः कम जुया मवनेमा।

† 28:17 २८:१७ सेप्टेम्बर/अक्टोबर ५९३ बि.सि. ✧ 29:1 २९:१ २ राज २४:१२-१६; २ इति ३६:१०

7 जिं छिमित ज्वंका: गुगु शहरय् छवयागु खः, उगु शहरया भिं जूगु ययुकी, अले उकिया लागि परमप्रभुयात प्रार्थना या। छायाःसा व च्वन्हासा छिपिं नं च्वन्हाइ।”

8 खः, दक्व शक्ति दुम्ह परमप्रभु, इस्राएलया परमेश्वरं थथे धयादी, “छिपिनापं दुपि छिमि अगमवत्तात व ज्वखना स्वइपिन्सं छिमित धोखा मबीमा। इमिसं खंगु म्हगसय् ध्यान बी मते।

9 इमिसं जिगु नामय् छिमित मखुगु अगमवाणी ल्हानाच्वंगु दु। इमित जिं छवयाहयागु मखु,” परमप्रभुं धयादी।

10 परमप्रभुं थथे धयादी, “बेबिलोनया न्हयेदँ पूवने धुंका: जि छिमिथाय् वये, अले छिमित थ्व थासय् लित हये धयागु जिगु बचं पूवके।☆

11 छायाःसा जिं छिमिगु निति गुगु योजना दय्कागु दु, व जिं स्यु,” परमप्रभुं धयादी। “व छिमिगु भिया लागि खः, छिमित स्यंकेत मखु, छिमित बांला:गु भविष्य व आशा बीत।

12 अले छिमिसं जित: स:ती। छिपि वया: जित: प्रार्थना याइ। जिं छिमिगु प्रार्थना ध्यान बिया: न्यने।

13 छिमिसं जित: दुनुगलनिसें माली अले छिमिसं जित: माला: लुइकी।☆

14 छिमिसं जित: लुइकी,” परमप्रभुं धयादी, “अले छिमित कैदं लित हये। जिं छिमित ज्वंकाछवयागु फुक्क जाति व फुक्क थासं जिं छिमित मुके,” परमप्रभुं धयादी। “गुगु थासं जिं छिमित ज्वंकाछवयागु खः जिं छिमित व हे थासय् लित हये।”

15 छिमिसं थथे धायेफु, “परमप्रभुं ला जिमिगु निति बेबिलोनय् हे अगमवत्तात ल्ययादीगु दु।”

16 तर दाऊदया सिंहासनय् च्वंम्ह जुजु व थ्व शहरय् च्वंपिं सकलें मनूत, छिपिलिसें बेबिलोनय् मव:पि छिमि थ:थितिपिनिगु बारे दक्व शक्ति दुम्ह परमप्रभुं धयादी।

17 खः, दक्व शक्ति दुम्ह परमप्रभुं थथे धयादी, “जिं थ:म्ह हे इमिथाय् तरवार, अनिकाल व महामारी छवये, अले जिं इमित नये तं मज्यूगु ध्वगीगु य:मरि थें यानाबी।

18 इमित जिं तरवार, अनिकाल व महामारी लिनाछवये। व खना: संसारया फुक्क मनूत तसकं ग्याइ। जिं इमित लिनाछवयागु फुक्क जातितय्गु दथुइ जिं इमित

सराः, भय, गिल्ला व निन्दाया पात्र दयके।

19 छायाःसा इमिसं जिगु खँ बांलाक मन्यन,” परमप्रभुं धयादी। “गुगु वचन जिं थः दासत अगमवत्तातपाखें बारम्बार इमिथाय् छवयागु खः। छिपि यरूशलेमं ज्वनाः बेबिलोनय् यंकूपिन्सं नं ध्यान बियाः मन्यं,” परमप्रभुं धयादी।

20 उकिं, हे जिं ज्वंकाः यरूशलेमं बेबिलोनय् छवयापिं सकलें मनूत, परमप्रभुया थ्व वचन न्यँ,

21 जिगु नामं छिमित मखुगु अगमवाणी ल्हानाच्चपिं कोलायाहया काय् आहाब व मासेयाहया काय् सिदकियाहया बारे दक्व शक्ति दुम्ह परमप्रभु, इस्राएलयाह परमेश्वरं थथे धयादी, “जिं थःमं हे इमित बेबिलोनयाह जुजु नबूकदनेसरया ल्हातय् बी, वं छिमिगु न्ह्यःने हे इमित स्याइ।

22 इमिसं यानाः हे यहदां बेबिलोनय् ज्वनायंकूपिं मनूतय्सं थुकथं सराः बियेगु याइ, ‘परमप्रभुं छन्त बेबिलोनयाह जुजुं मिइ छवय्काब्यूपिं सिदकियाह व आहाबयात थें यानादीमा।’

23 छायाःसा इमिसं इस्राएलय् तसकं घच्चाइपुगु ज्या याःगु दु। इमिसं थः जःलाखःलाया कलाःलिसे व्यभिचार याःगु दु अले जिगु नामं जिं इमित धाः धकाः मधयागु मखुगु खँ इमिसं धाल। जिं थ्व खँ स्यु, जि थ्व खँया साक्षी खः,” परमप्रभुं धयादी।

शमायाहयात खबर छवयाहःगु

24 नेहेलामय् च्वंम्ह शमायाहयात थथे धा,

25 “दक्व शक्ति दुम्ह परमप्रभु, इस्राएलया परमेश्वरं थथे धयादी – छं थःगु हे नामं यरूशलेमयापिं फुक्कं मनूतय्त व मासेयाहया काय् पुजाहारी सपन्याहयात व मेमेपिं फुक्क पुजाहारीतय्त पौ च्वल। छं सपन्याहयात थथे धाल,

26 ‘परमप्रभुं छन्त यहोयादा पुजाहारीया पलेसा परमप्रभुया देगःया जिम्मा कायेत पुजाहारी ल्यःगु खः। छं अन अगमवत्तां थें ज्या याइम्ह सं नं वँय्यात ककुइ नँ यख्खायाः सजाँय बीगु सिँया न्यवः न्ह्याकाः ब्यु।

27 अथे जुयाः छाया छिमिसं छिमिगु न्ह्यःने अगमवाणी ल्हाइम्ह अनातोतयाह यर्मियायात ब्वःमबियागु?

28 छायाःसा वं बेबिलोनय् जिमिथाय् – छिपिं अन कैदी जुयाः ताःई तक च्वनेमाली, उकिं छँ दय्काः अन च्वँ अले क्यब दय्काः उकी सःगु न धकाः धाय्के छवयाहल।”

29 अय्त्नं सपन्याह पुजाहारी यर्मियायात थ्व पौ ब्वना न्यंकल।

30 अले परमप्रभुया थ्व वचन यर्मियायाथाय् वल,

31 “ज्वना: यस्शलेमं बेबिलोनय् यंकूपिं फुक्कसित थ्व खबर छव, ‘नेहेलामय् च्वंम्ह शमायाहया बारे परमप्रभुं थथे धयादी — जिं शमायाहयात छवयाहयागु मखुसां वं अगमवाणी ल्हाना: छिमित मखुगु आस क्यंगु दु,

32 उकिं जिं थःम्हं हे नेहेलामय् च्वंम्ह शमायाह व वया वंशयात सजॉय बी। थ्व प्रजाया दथुइ वया सुं नं मनू म्वानाच्चनी मखु। जिं थः प्रजायात यायेगु भिंगु ज्या वं स्वये खनी मखु। छायाःसा वं मनूतय्त जिगु विरोधय् विद्रोह यायेत हपा: ब्यूगु दु। जि परमप्रभुं धयागु दु।’ ”

30

थः प्रजायात परमप्रभुया बचं

1 परमप्रभुपाखें यर्मियायाथाय् वःगु वचन थ्व हे खः,

2 “परमप्रभु, इस्राएलया परमेश्वरं थथे धयादी, ‘जिं छन्त धयागु फुक्क खँ छगू सफुलिइ च्व।

3 जिं जिमि प्रजा इस्राएल व यहूदायात बेबिलोनं लित हयेगु दिं वयेत्यंगु दु। जिं इमि पुर्खातय्त बियागु देशय् जिं इमित लित हये। इमिसं हाकनं उगु देशय् अधिकार याइ, ’ ” परमप्रभुं धयादी।

4 इस्राएल व यहूदाया बारे परमप्रभुं धयादीगु खँ थ्व हे खः,

5 परमप्रभुं थथे धयादी,

“ ‘ख्याइगु सः, छगू भयया ख्वःसः ताये दयाच्चंगु दु तर शान्तियागु मखु।

6 छकः न्यना: ला स्व!

सुं मिजंम्हयसिनं मचा बुइके फइ ला?

छाय् जिं सकलें मिजंतयसं मचाबू ब्यथा जूम्ह मिसां थें थःगु प्वाथय् ल्हा: तःगु खना?

छाय् सकसिगु ख्वा: सीम्ह थें म्हासुसे च्वंगु?

7 हाय! व दिं गुलि ग्यानापुसे च्वंगु दि जुइ।

व थें ज्याःगु मेगु दिं दइ मखु।

जिमि मनूत याकूबया सन्तानया नितिं व दुःखया दिं जुइ

तर व वपाखें बचय् जुया: वइ।’ ”

- 8 “ दक्व शक्ति दुम्ह परमप्रभुं धयादी,
 उखुन्हु जिं व जुवा इमिगु ककुं त्वथुलाबी,
 अले इमिगु सिखः कुचा कुचा यानाबी।
 इपि हाकनं विदेशीतय् दास जुइ मखु।
- 9 तर इमिसं जि परमप्रभु थः परमेश्वरयागु
 व जिं इमिगु लागि ल्ययाम्ह दाऊद जुजुया सेवा याइ।
- 10 “ ‘उकिं परमप्रभुं धयादी, हे जिम्ह दास, याकूबया सन्तान, ग्याये मते।
 हे इस्राएलयापि मनूत, नुगः क्वतुंके मते।
 जिं थम्हं हे छिमित तापाःगु देशं
 व छिमि सन्तानयात ज्वनायंकातःगु देशं बचय् यानाः हये।
 याकूबयात हाकनं शान्ति व सुरक्षा दइ।
 सुनानं वयात ख्याये फइ मखु।’ ☆
- 11 परमप्रभुं धयादी, ‘जि छनापं दइ अले छन्त बचय् याये।
 जिं छन्त छु छु जातितय्थाय् छ्यालब्याल यानागु खः,
 जिं व फुक्क जातियात नाश यानाबी,
 अयनं जिं छन्त भज्यंक नाश याये मखु।
 जिं छन्त सजाँय मब्यूसे त्वःते ला मखु
 अयनं भिकेबलय् खःकथं न्याय यानाः भिके।’ ”
- 12 “परमप्रभुं थः मनूतय्त थथे धयादी,
 “ ‘छंगु घाः लनी मखु
 व छंगु घाःपाः तःधं।
- 13 छंगु पंलिनाः न्ववाइम्ह सुं मदु।
 छंगु घालय् तयेत पट्टी नं मदु,
 मलम नं मदु।
- 14 छं फुक्क पासापिन्सं छन्त ल्वःमके धुंकल।
 इमिसं छन्त वास्ता मयाः।
 छं तःधंगु अपराध याःगुलि
 व यक्व पाप याःगुलि
 जिं छन्त शत्रु थें कय्कागु दु।

अले दयामाया मदुम्हयसिनं थें छन्त सजौय बियागु दु।

15 छाय् छ थःगु घाःया निति ख्वयागु?

छंगु स्याःचाः लनीगु वासः मदु।

छंगु अधर्म तःधं अले छं यक्व पाप याःगु दु

उकिं जिं छन्त थज्याःगु व्यवहार याना।

16 “ ‘छन्त नःपि सकसितं नइ।

छिमि फुक्क शत्रुतयत् देशं पितिनाछवइ।

छंगु धन-सम्पत्ति लाकाकाइपिनिगु धन-सम्पत्ति लाका काइ।

छन्त स्यंकीपिन्त जिं स्यंके।’

17 परमप्रभुं धयादी,

‘जिं छन्त वासः यानाः छंगु घाः लाय्काबी,

छाय्धाःसा छन्त सकसिनं अलग यानातःम्ह

सुनां वास्ता मयाःम्ह सियोन धकाः धाइगु।’

18 “परमप्रभुं थथे धयादी,

“ ‘जिं थःम्हं हे थः प्रजायात इमिगु देशय् लित हये

अले फुक्क परिवारयात दयामाया याये।

शहरयात व नाश जूगु थासय् हे हाकनं दय्की।

जुजुया दरबार नं हाकनं थःगु थासय् दय्की।

19 अनयापि मन्तयसं प्रशंसाया म्ये हाली

अले लयताइ।

जिं इमिगु ल्याः अप्वय्काबी इमिगु ल्याः कम जुइ मखु।

जिं इमित इज्जत बीके, सुनानं इमित क्वह्यंकी मखु।

20 इमि मस्त न्हापायापिं थें हे जुइ।

इमिगु खलः जिगु न्ह्यःने पलिस्था जुइ।

इमित क्वत्यलीपिन्त जिं सजौय बी।

21 इमि नायः इपिं मध्ये हे छम्ह जुइ।

इमि शासक इमिगु दथुं हे पिहां वइ।

जिं वयात सःतेबलय् व जिगु लिक्क वइ।

छाय्धाःसा जिं मसःतेकं सुनां जिगु न्ह्यःने वयेगु साहस याइ?’

परमप्रभुं धयादी।

22 ‘शुकथं छिपिं जिम्ह मनूत जुइ,
जि छिमि परमेश्वर जुये।’ ”

23 स्व, तम्वय परमप्रभुयागु ग्वःफय् मुयावइ,
दुष्टतयगु छैनय् व न्याइ।

24 थःगु मनय् दुगु इच्छा पूमवंतले परमप्रभुया तच्चःगु तं क्वलाइ मखु।
लिपा छिमिसं थ्व बांलाक सी।

31

इस्त्राएलीत लिहां वइ

1 परमप्रभुं धयादी, “उबलय् जि इस्त्राएलया फुक्क कुलया परमेश्वर जुइ, अले
इपिं जि प्रजा जुइ।”

2 परमप्रभुं थथे धयादी,
“तरवारं बचयजूपिं मनूतयूत मरूभूमिइ दयामाया दइ।
जि इस्त्राएलयापिं मनूतयूत आराम बीत वये।”

3 परमप्रभु पुलांगु इलय् थथे धाधां झीथाय् खनेदयूकः झाल,
“जिं छन्त न्ह्याबलें दयाच्चनीगु मायां माया यानागु दु।
उकिं जिं छन्त कस्सा यानाः थःथाय् हयागु दु।

4 हाकनं छकः जिं छिमित दयूके,
हे कुमारी इस्त्राएल, छन्त हाकनं दयूकीगु जुइ।
छ हाकनं भुस्या ज्वनाः

लसता हनीपिनापं प्याखं हुहुं पिहां वइ।

5 छं सामरियाया डाँडा डाँडाय् हाकनं दाखमा पी।
किसानतय्सं दाखमा पी
अले उकिया फल नइ।

6 एफ्राइमया पहाडी देशय् पिवाः च्वनीपिं थथे धाधां हाःगु दिं वइ,
‘वा, झीपिं सियोनय् परमप्रभु झी परमेश्वरयाथाय् वनेनु।’ ”

7 परमप्रभुं थथे धयादी,
“लयतातां याकूबया मनूतयगु नितिं म्ये हा!
ततःधंगु जातिया नितिं तःसलं हा!
तःसलं प्रशंसा यानाः धा,

‘हे परमप्रभु, थः प्रजा, इस्राएलया ल्यनाच्चंपिन्त उद्धार यानादिसँ।’

8 स्व! जिं थःमहं हे इमित उत्तरयागु देशं हयेत्यनागु दु।

जिं इमित पृथ्वीयागु ताताःपाःगु थासं मुंके।

इमिगु दथुइ कांपिं, लंग्रात,

प्वाथय् दुपिं व मचा बुइकूपिं मिस्त नं दइ।

इमिगु छगू तःधंगु पुचः थन लिहां वइ।

9 इपिं ख्वरख्वं लिहां वइ।

जिं इमित लित हइबलय् इमिसं प्रार्थना याइ।

जिं इमित खुसिया सिथ सिथ इपिं लुफि महाइगु पिचुगु लँपुं हये।

छाय्धाःसा जिं इस्राएलया अबु खः,

एफ्राइम जिम्ह जेठाम्ह काय् खः।

10 “हे जाति जातियापिं मनूत, परमप्रभुया वचन न्यँ!

ताताःपाःगु समुद्र सिथय् सिथय् च्वंगु देशय् थ्व खँ न्यंकि,

‘सुनां इस्राएलयात छ्यालब्याल यानादिल,

वय्कलं हे वयात मुंकादी।

फैजवालं बथांयात रक्षा याःथें

वय्कलं इमित रक्षा यानादी।’

11 छाय्धाःसा परमप्रभुं याकूबयात मू पुलाः त्वःतकादी।

व स्वयाः बल्लाम्हय्सिगु ल्हातं इमित वय्कलं उद्धार यानादी।

12 इपिं वयाः सियोनया तज्जाःगु थासय् म्ये हाली।

अले परमप्रभुया दयाया कारणं इपिं लय्ताइ।

अन्न, न्हगु दाखमघ व चिकं,

फैच्वलय्या मस्त व सा द्रुहंया मस्तय्गु कारणं इपिं तसकं लय्ताइ।

इमिगु जीवन लखं प्याःगु क्यब थें जुइ।

इमित हाकनं गुबलें दुःख जुइ मखु।

13 अबलय् ल्यासेत लय्लय्तातां प्याखं हुली।

ल्याय्महपिं व बुरापिं लय्ताइ।

छाय्धाःसा जिं इमिगु दुःखयात चीकाः इमित लय्ताय्के।

जिं इमित सान्त्वना बी अले दुःखया पलेसा लय्ताः बी।

14 पुजाहारीतय् जिं भिंगु भिंगु नसां प्वाः जाय्काबी।

जि प्रजा जिगु भिंगु ज्यां लुधनी,”

परमप्रभुं धयादी।

इस्त्राएलीतय्के परमप्रभुया दया

15 परमप्रभुं थथे नं धयादी,

“न्यँ, रामा शहरय् नुगः हे तज्याइ थें च्वंक ख्वःसः ताये दत।

राहेल थः मस्तयत् लुमंकाः ख्वयाच्चन।

न्हाक्व ह्ययेकसां व मानय् मज्,

छाय्धाःसा वया मस्त स्याये धुंकल।”☆

16 परमप्रभुं थथे धयादी,

“ख्वःसः दिकि, मिखां ख्वबि पिकाये मते।

छाय्धाःसा छिमिगु ज्याया सिरपाः दइ,”

परमप्रभुं धयादी,

“इपिं शत्रुया देशं लिहां वइ।

17 थुकथं छंगु लिपाया आशा दु,”

परमप्रभुं धयादी।

“छं काय्न्हायापिं इमिगु थःगु हे देशय् लिहां वइ।

18 “जिं धात्थें एफ्राइम ख्वःगु सः न्यना,

‘छम्ह हारांम्ह द्रुहंचायात थें

छिं जितः आज्ञा पालन यायेगु स्यनादिल।

जितः लितहयादिसें, जि लिहां वये,

छाय्धाःसा छि परमप्रभु जिम्ह परमेश्वर खः।

19 जि मखुगु लँय् वने धुंकाः जि पस्ताय् चाया।

जिं थुइ धुंकाः जि थःगु नुगःपा दाया।

जि मछाले माल। जि क्वह्वांका च्वनेमाल।

छाय्धाःसा ल्याय्म्हबलय् जिं पाप यानागु खः।’

20 छु! एफ्राइम जिम्ह यःम्ह काय्, मखु ला?

छु व जितः लय्तायेकीम्ह मचा, मखु ला?

वयागु विरोधय् जिं न्हाक्व हे खँ ल्हाना सां

जिं धात्थें वयात आः तक नं लुमंका च्वना।

उकिं वयात जिं ययका।

जिं धात्थें वयात तसकं माया याना,”

परमप्रभुं धयादी।

21 “हे इस्राएली कुमारी, छ वंगु लैय् थां व झण्डा धस्वाकि।

छ वःगु लैय् चिं ति

लिहां वा! थुपिं थःगु शहरय् लिहां वा!

22 हे विश्वास यायेबहः मजूमह म्हाय्,

छ गुबलय् तक थुखे उखे चाःहिलाजुयेगु?

परमप्रभुयागु छगू न्हगु सृष्टि पृथ्वीइ खने दइ।

छम्ह मिसां छम्ह मिजंयात रक्षा याइ।”

वइतिनिगु इलय् परमेश्वरया प्रजाया उन्नति

23 दक्व शक्ति दुम्ह परमप्रभु, इस्राएलया परमेश्वरं थथे धयादी, “जिं थः मनूतय्त थःगु देशय् लित हयेबलय् इमिसं हाकनं छकः यहदा देश व उकिया शहरय् हाकनं थथे धाइ, ‘परमप्रभुं थः च्वनीगु यरूशलेमया पवित्र डाँडायात सुवाः बियादीमा।’

24 यहदा व उकिया शहरय् बुँज्या याइपिं व फैच्वलय्या बथां ज्वनाजुइपिनापं च्वनी।

25 छायाःसा जिं त्यानुचाःपिन्त आराम बी, अले दुःख जुयाच्चपिन्त सुख बी।”

26 थुबलय् हे जि न्ह्यलं चाल अले जिं प्यखेरं स्वयाः। जिगु म्हगस जितः न्ह्यइपुसे च्वन।

27 परमप्रभुं धयादी, “जिं इस्राएलया घराना व यहदाया घरानाया मनूतयगु ल्याः व पशतयगु ल्याः यक्व अप्वयकाबीगु दि वयेत्यंगु दु।

28 गथे जिं इमित कुतः यानाः लिनाकया, क्वथलाबिया, वांछवयाबिया, नाश याना व ध्वस्त याना, अथे हे कुतः यानाः पी, सुसाःकुसाः याये अले ब्वलके।” परमप्रभुं धयादी।

29 “व दिं वइबलय् मनूतय्सं आवंलि थथे धाइ मखु,

“मांबौपिन्सं खायुगु अंगुर नल,
तर मस्तयगु वा तुन।”✧

30 “उकिया पलेसा, सुनां खायुगु अंगुर नइ, वयागु हे वा तुनी, छम्ह छम्ह मनूत थःगु पापं यानाः थः हे सी।”

31 परमप्रभुं धयादी,
“इस्त्राएलयापिं व यहूदायापिलिसे जिं
न्हगु बाचा चीत्यनागु ई वयाच्चंगु दु।☆☆

32 इमि तापाःबाज्यापिन्त मिश्र देशं लिगना हये धुंकाः
इपिलिसें चिनागु थें ज्याःगु बाचा थ्व मखु।
जि इमि भाःत थें खःसां
इमिसं व बाचा त्वथुल।”

परमप्रभुं धयादी,

33 “उबलय जिं इस्त्राएलया घरानानापं चीत्यनागु बाचा थुकथं खः,
जिं थःगु नियम इमिगु मनय् तयाबी
अले इमिगु नुगलय् च्वयाबी।

जि इमि परमेश्वर जुइ अले इपिं जिम्ह मनूत जुइ।☆

34 ‘प्रभुयात म्हसीकी’ धकाः इमिसं थः जःलाखःलापिन्त
व दाजुकिजापिन्त नं स्यना जुइ माली मखु,
छाय्धाःसा चिधिकःपिन्सनिसें कयाः तःधिकःपिन्सं तक्ं जितः म्हसी।
इमिसं याःगु मभिंगु बांमलाःगु ज्याखँ फुक्कं जिं क्षमा यानाबी।
अले इमिगु पाप नं जिं लुमंके मखु,”

परमप्रभुं धयादी।☆

35 परमप्रभुं न्हिनय् जः बीत सूर्य
व चान्हय् थीत तिमिला व नगुत तयादीगु दु।
वय्कलं लबुत गर्जय् याकेत समुद्रयात संकादी।
वय्कःया नां दक्व शक्ति दुम्ह परमप्रभु खः।
वय्कलं थथे धयादी,

36 “प्रकृति या नियम दयाच्चंतले
इस्त्राएलया वंश छगू जाति जुया हे च्वनी।”

37 परमप्रभुं थथे धयादी,
“च्वय्यागु आकाश नापय् याये फःसा जक

☆ 31:31 ३१:३१ मत्ती २६:२८; मार्क १४:२४; लूक २२:२०; १ कोर ११:२५; २ कोर ३:६ ☆ 31:31
३१:३१-३४ हिब ८:८-१२ ☆ 31:33 ३१:३३ हिब १०:१६ ☆ 31:34 ३१:३४ हिब १०:१७

अले क्वय्यागु पृथ्वीया जग माला लुइके फःसा जक
इमिसं याःगु फुक्क खँया निति

जिं इस्राएलया सन्तानयात त्वःताबी।”

38 परमप्रभुं धयादी, “हननेलया धरहरानिसें कुन्चाय् च्वंगु मू लुखा तक थ्व
शहर जिगु निति हाकनं दय्कीगु दिं वयाच्चंगु दु।

39 नापे याइगु खिपः अनं तप्यंक गारेब डाँडा तक थ्यनी, अनं चाःहिला गोआ
तक वनी।

40 सीम्ह व नौ वांछवइगु फुक्क गाः, पुर्बपाखे किद्रोन खुसि तकयागु फुक्क
बुँ व सल ध्वाखाया कुन्चा तक परमप्रभुया निति पवित्र जुइ। व शहरयात आवंलि
कब्जा याइ मखु वा भज्यंक नाश याइ मखु।”

32

यर्मियां छक् बुँ न्याःगु

1 यहदाया जुजु सिदकियाहं राज्य यानाच्चंगु झिगु दँय, थ्व नबूकदनेसर जुजु
जूगु झिंच्यागु दँ खः, परमप्रभुपाखें यर्मियायाथाय् वःगु वचन थ्व हे खः।☆*

2 उबलय् बेबिलोनया जुजुया सेनां यरूशलेमयात घेरय् यानातःगु खः, यर्मिया
अगमवत्तायात धाःसा यहदाया जुजुपिनि दरबारय् पिवाःया चुकय् कुनातःगु खः।

3 यहदाया जुजु सिदकियाहं वयात थथे धयाः कुनातःगु खः, “छं छाय् थथे धयाः
अगमवाणी ल्हानागु, ‘परमप्रभुं थथे धयादी — जिं थःम्हं हे थ्व शहर बेबिलोनया
जुजुया ल्हातय् बीत्यनागु दु, वं थ्व का हे काइ।

4 यहदाया जुजु सिदकियाह बेबिलोनीतय्गु ल्हातं बचय् जुइ मखु, धातर्थे वयात
बेबिलोनयाम्ह जुजुया ल्हातय् बिइगु जुइ। वं वलिसें चुलिचू च्वनाः खँ ल्हाइ। इपि
छम्हय्सिनं मेम्हय्सित थथःगु मिखां स्वइ।

5 वं सिदकियाहयात बेबिलोनय् यंकी, जिं वयागु न्याय मयाःतले व अन हे
च्वनी।’ परमप्रभुं धयादी, “छिपि बेबिलोनीतनापं ल्वाःसां छिपि ताःलाइ मखु।’ ”

6 यर्मियां धाल, “परमप्रभुया थ्व वचन जिथाय् वल —

7 छिमि कका शल्लूमया काय् हनमेल छन्थाय् वयाः धाइ, ‘छ सतीम्ह थःथिति
जुगुलि जिगु बुँ न्यानाकायेगु हक छंगु खः, जिगु बेन्यामीन लागाया अनातोतय् छक्
बुँ न्यनादिसँ।’

☆ 32:1 ३२:१ २ राज २५:१-७

* 32:1 ३२:१ ५८७ बि.सि.

8 “अले परमप्रभुया वचनकथं जिमि ककाया काय हनमेल पिवाःया चुकय् जिथाय् वयाः जितः धाल, ‘बेन्यामीनया लागाया अनातोतय् दुगु जिगु बुँ न्यानादिसँ। उकियात कब्जा यानाः कायेगु व उकियात त्वःतकेगु हक छिगु हे खः। उकिं छिं हे व बुँ न्यानादिसँ।’

“अले जिं थ्व परमप्रभुया वचन खः धकाः सिल।

9 उकिं जिं जिमि ककाया काय्याके नं अनातोतय् दुगु बुँ न्यानाः, वयात वहःयागु झिन्हय्क् कुचा लनाः बिया।†

10 अले जिं भ्वँतय् सही यानाः उकी छाप तयाबिया। अले साक्षीत सःताः ताल्जुइ वहः लनाबिया।

11 जिं न्यानागुया भ्वँ अर्थात छु छु यायेमाः धकाः च्वयातःगु छाप दुगु भ्वँ व छाप मतःगु भ्वँ नितां कया।

12 अले जिमि ककाया काय हनमेल, बुँ न्यानागु भ्वँतय् सही याःपि साक्षीत व पिवाःया चुकय् च्वपिं फुक्क यहदी मनूतय् न्ह्यःने व भ्वँ जिं नेरियाहया काय, महसेयाहया छय् बास्कयात बिया।

13 “इमिगु न्ह्यःने हे जिं बास्कयात थ्व आज्ञा बिया,

14 ‘दक्व शक्ति दुम्ह परमप्रभु, इस्राएलया परमेश्वरं थथे धयादी — बुँ न्यानागुया छाप दुगु व छाप मदुगु थ्व निपां भ्वँ कयाः लिपाथ्यंक सुरक्षित जुयाच्चनेमा धकाः शुमित चायागु थलय् तयाब्यु।

15 छायाधाःसा दक्व शक्ति दुम्ह परमप्रभु, इस्राएलयाम्ह परमेश्वरं थथे धयादी — थ्व देशय् छँ, जमिन व दाखक्यब हाकनं न्याइगु जुइ।’

यर्मियाया प्रार्थना

16 “जिं नेरियाहया काय् बास्कयात व बुँ न्यानागुया भ्वँ बीधुंकाः जिं परमप्रभुयात थथे प्रार्थना याना,

17 “हे परमप्रभु परमेश्वर, छिं थःगु शक्ति व ताहाकःगु ल्हातं आकाश व पृथ्वी दय्कादिल। छिगु नितिं छुं नं थाकु मजू।

18 छिं द्रुलंद्रुःयात थःगु सदां दया क्यनादी। तर छिं मनूतय् इमि मांभौपिनिगु पापया नितिं सजाँय नं बियादी। हे तःधंम्ह व बल्लाःम्ह परमेश्वर, गुम्हय्सिगु नां दक्व शक्ति दुम्ह परमप्रभु खः,

† 32:9 ३२:९ झिन्हय्क् कुचा थ्व २०० ग्राम ति खः

19 छिगु बिचाः तःधं अले छिगु ज्याखँय् शक्ति दु, मनूतयगु फुक्क पहःचहः छिं खं। छम्ह छम्ह मनूयात वयागु पहःचहः व ज्याकथं फल बियादी।

20 छिं मिश्र देशय् अजू चायापुगु चिं व अजू चायापुगु ज्या क्यनादिल अले थौं तक इस्राएलीत व फुक्क मनूतयत् अथे क्यनाच्चनादीगु दु। आः छितः फुक्क थासय् म्हस्यु।

21 चिंत व अजू चायापुगु ज्या क्यनाः जिमि शत्रुतयत् ख्यानाः छिं थः प्रजा इस्राएल्यात थःगु शक्ति व बलं मिश्र देशं पित हयादिल।

22 छिं इमि पुर्खातयत् बी धकाः पाफयादीगु थ्व दुरु व कस्ति बाः वयाच्वंगु देश इमित बियादिल।

23 तर इपि वयाः थ्व देश त्याकाकाये धुंकाः इमिसं छिगु आज्ञा पालन मयात, छिगु व्यवस्थाकथं इपि मजुल। छिं इमित छु छु या धकाः आज्ञा बियादीगु खः व इमिसं छुं नं मयाः। उकिं छिं थ्व फुक्क विपत्ति इमिके हयादिल।

24 “स्वयादिस्, शहर कब्जा यायेत बेबिलोनीतयसं प्यखेरं घेरय् याःगु दु। तरवार, अनिकाल व महामारीया कारणं शहर इमिगु ल्हातय् लाइ। छिं धयादीगु फुक्क खँ आः पूवन, व छिं खं।

25 अयनं हे परमप्रभु परमेश्वर, थ्व शहर शत्रुतयगु ल्हातय् लायेत्यंबलय् हे छिं जितः साक्षीत सःताः वहः बियाः व बँ न्या धकाः धयादिल।”

26 परमप्रभुया थ्व वचन यर्मियायाथाय् वल,

27 “जि परमप्रभु फुक्क मनूतय् परमेश्वर खः। छु जिगु निंति थाकुगु ज्या छुं दु ला?

28 उकिं जि, परमप्रभुं थथे धाये – जिं थःम्हं हे थ्व शहरयात बेबिलोनीतयगु व बेबिलोनयाम्ह जुजु नबूकदनेसरया ल्हातय् बीत्यनागु दु। वं थ्वयात त्याकाकाइ।☆

29 थ्व शहरयात हमला यानाच्चं पिं बेबिलोनीत थ्व शहरय् दुहां वइ अले थुकियात मि नकाबी। बालघःयात छँया कःसिइ कःसिइ धुपँय् च्याकाः अले मेपिं घःतयत् त्वँसाबलि छायाः जितः तंचायकूपिं मनूत च्वंगु छँनापं थुकियात नं मिं नकाबी।

30 “इस्राएल व यहूदायापिं मनूतयसं थः ल्याय्म्ह जूबलय् निसें हे जिगु मिखाय् मभिंगु ज्या जक यानावयाच्वंगु दु। धातथे हे इस्राएलीतयसं थःगु ल्हातं दयकूगु मूर्ति जितः तंचायकेगु बाहेक मेगु छुं याःगु मदु, परमप्रभुं धयादी।

31 थ्व शहर दयकूगु दिननिसें थौं तक थ्व शहरं जितः तसकं तंचायकूगु दु। उकिं थ्वयात जिगु न्ह्यःनं चीकाछवइगु जुइ।

32 इस्राएल व यहदायापि मनूत, इमि जुजुपि व हाकिमत, इमि पुजाहारीत व अगमवत्कात, यहदायापि मनूत व यस्शलेमयापि मनूतयस् फुक्क मभिं गु ज्या यानाः जितः तंचायकू गु दु।

33 इमिसं जिगुपाखे थः गु ख्वाः मखु, जँन्हुफाः स्वयकू गु दु। जिं इमित तः कः मछि स्यंसां इमिसं जिगु खँ मन्यन अले इपि जिगु न्वानाखँ कथं मजुल।

34 इमिसं जिगु नां दुगु देगलय् थः गु घच्चाइपुगु मूर्ति तनाः उकियात अपवित्र यात। ☆

35 अज्ज इमिसं बेन-हिन्नोमया बेसीइ बालघः यात पुजा याइगु थाय् दयकल। मोलोखघः यात थः कायम्ह्यायपि बलि बिल। इमिसं थज्याः गु घच्चाइपुगु ज्या यानाः यहदायात पाप याके बीमा धकाः जिं इमित आज्ञा बियागु नं मद्दु, न जिगु मतिइ थज्याः गु खँ गुबलें वल।” ☆

आशां जाः गु बाचा

36 “तरवार, अनिकाल व महामारीया कारणं थ्व शहरयात बेबिलोनया जुजुया ल्हातय् बी धकाः छिमिसं थ्व शहरया बारे धयाजुगु दु। तर परमप्रभु इस्राएलया परमेश्वरं थथे धयादी –

37 स्व! जिं थः म्हं हे इमित छु छु देशय् तंमय् जबरजस्ती पित छवयागु खः अनं इमित लित हयाः थ्व हे शहरय् मुंके। जिं इमित याउँक च्वनेबी।

38 इपि जिम्ह प्रजा जुइ, जि इमि परमेश्वर जुइ।

39 जिं इमिगु जीवनय् छगू हे मन व छगू हे बिचाः बी। अले इमिसं न्ह्याबलें थः गु भिं व थः सन्तानतयगु भिया निति जिगु भय काइ।

40 जिं इपि लिसे न्ह्याबलेंया निति बाचा चिने। इमिगु भिं जुइगु ज्या यायेगु जिं गुबलें त्वः ते मखु। इपि जिपाखें फस्वया मवनेमा धकाः जिं जिगु भय इमिगु मनय् तयाबी।

41 इमिगु भिं यायेगु लिइ हे जि लय्ताये, धात्थें हे जिं दुनुगलनिसें न्ह्याबलेंयात इमित थ्व देशय् तये।

42 “परमप्रभुं थथे धयादी – गथे जिं थुपि मनूतय्के थज्याः गु तः धंगु विपत्ति हया, अथे हे जिं बचं बियागु फुक्क भिं गु खँ थुमित बी।

☆ 32:34 ३२:३४ २ राज २३:१०; यर ७:३०-३१; १९:१-६

☆ 32:35 ३२:३५ लेवी १८:२१; २ राज २३:१०;

यर ७:३१

43 ‘थ्व देश मनूत वा पशुत च्वने मफइगु मरुभूमि थें जुइ अले थ्व देश बेबिलोनीतयगु ल्हातय् लाइ धकाः मनूतयसं धयाच्चंगु दु।’ तर हाकनं छकः मनूतयसं थ्व देशय् बुँ न्याइ।

44 बेन्यामीनया लागाय्, यरूशलेमया जःखः च्वंगु गामय्, यहूदाया शहर शहरय्, पहाडी देशया शहर शहरय्, पच्छिमया फेदी व नेगेवया शहर शहरय् वहः बियाः मनूतयसं बुँ न्याइ, इमिसं साक्षी तयाः भ्वैतय् सही याइ अले उकी छाप तइ, छायाः सा जिं हाकनं इमित इमिगु देशय् लित हये, जि, परमप्रभुं धाये।”

33

मेगु आशां जाःगु बचं

1 यर्मियायात पिवाःत च्वनीगु चुकय् कुनातः बलय् परमप्रभुया वचन निक्वः खुसी वयाथाय् वल।

2 “पृथ्वी दयकाः उकियात आकार बियाः थासय् तयादीम्ह परमप्रभु खः। वयकः या नां परमप्रभु खः। वयकलं थथे धयादी,

3 ‘जितः प्रार्थना या, अले जिं छन्त लिसः बी। छं मस्यूगु ततः धंगु व गुप्ति खँ जिं छन्त कने।’

4 छायाः सा छिमिसं दुम्बः चात व तरवारया विरोधय् पः खाः यात बल्लाकेगु लागिं धलि व ल्वहं कायेत थुंगु थ्व शहरया छँत व यहूदाया जुजुपिनिगु दरबारयागु बारे परमप्रभु इस्राएलया परमेश्वरं धयादी,

5 गुगु बेबिलोनीतलिसें लडाइँ जूबलय् थुंगु खः, ‘जिगु तंमय् जिं स्याइपिं मनूतयगु सीम्हं छँत जाइ। थुकियागु फुक्क मभिं गु ज्याया निति जिं थ्व शहरपाखें थःगु ख्वाः सुचुके।

6 “ ‘अथेजूसां, जिं थःम्हं हे थ्व शहरयात लायकाः हाकनं स्वस्थ यानाबी। अले थनयापिं मनूतयत गाक्क सुरक्षा व शान्ति बी।

7 जिं यहूदा व इस्राएलयात कैदं लित हये। जिं इमित हाकनं न्हापा थें हे दय्के।

8 जिं इमित इमिसं जिगु विरोधय् याःगु फुक्क अधर्म व पापपाखें श्रद्धा याये। जिगु विरोधय् विद्रोही जुयाः याःगु इमिगु फुक्क पाप जिं क्षमा यानाबी।

9 अले थुकिया निति जिं यानागु फुक्क भिंगु भिंगु ज्याया बारे न्यनीपिं थ्व संसारया फुक्क जातितयगु न्ह्यःने थ्व शहरं जितः नां, लसता व हनाबना हयाबी। जिं थुकिया लागि यानागु फुक्क भिंगु ज्याया बारे उपिं जातितयसं न्यनी, अले जिं थुकियात बियागु गाक्क सुख शान्तिया कारणं इपिं ग्यानाः थुरथुर खाइ।’

10 “परमप्रभुं थथे धयादी, ‘श्व थाय्या बारे छिमिसं थथे धयाच्चंगु, “मनूत वा पशुत मदुगु श्व ज्यालगय् मज्जूगु सुनसान थाय् खः।” अयनं श्व हे त्वःतातःगु मनूत व पशुत मदुगु यहदा देशया शहर व यरूशलेमया लैय् हाकनं छकः

11 लसताः व खुसिया सः, भम्चा व जिलाजंया सः ताये दइ। अले परमप्रभुया देगलय् थथे धया सुभाय्या बलि हइपिनिगु सः ताये दइ,

“ ‘दक्व शक्ति दुम्ह परमप्रभुयात सुभाय् ब्यु,

छाय्धाःसा वयकः भिम्ह खः,

वयकःया दया सदां दयाच्चनी।’

“छाय्धाःसा जिं व देशयागु भिंगु दिं हाकनं लित बियाः न्हापायागु थें यानाबी,” परमप्रभुं धयादी।✧

12 “दक्व शक्ति दुम्ह परमप्रभुं थथे धयादी, ‘श्व सुनसान मनूत व पशुत मदुगु थासय्, थुकियागु फुकक शहरय् थः बर्थांतय्त आराम बीत फैजवाःतयगु निति हाकनं घाँय् दुगु ख्यःत दइ।

13 पहाडी देशया शहरत, पच्छिमया फेदीइ च्वंगु शहरत, नेगेवया शहरत, बेन्यामीनया लागा, यरूशलेमया जःखः च्वंगु गां व बस्तीत व यहदाया शहर शहरय् फैजवाःतयसं थथःम्हं फैचललय्त ल्याः खाइ,’ परमप्रभुं धयादी।

14 “ ‘जिं थःम्हं इस्राएलया घराना व यहदाया घरानायात बियागु बचं पूरा यायेगु ई वयाच्चंगु दु, परमप्रभुं धयादी।✧

15 “ ‘व दिखुन्ह,

जिं दाऊदया वंशपाखें छगू धर्मी कचायात पिकाय्।

उम्ह जुजु देशन्यंक भिंगु व न्याययागु ज्या याइ।

16 अबलय् यहदायात बचय् याइ,

अले यरूशलेम याउँक च्वनाच्चनी।

वयागु नां श्व तइ,

परमप्रभु जिमि धार्मिकता।’

17 “परमप्रभुं थथे धयादी, ‘दाऊदया वंशय् इस्राएलया घरानाया गद्दीइ च्वनेत न्हाबलें मनू दया हे च्वनी।✧

✧ 33:11 ३३:११ १ इति १६:३४; २ इति ५:१३; ७:३; एज ३:११; भज १००:५; १०६:१; १०७:१; ११८:१; १३६:१

✧ 33:14 ३३:१४-१६ यशै ११:१; यर २३:५-६; जक ३:८; ६:१२ ✧ 33:17 ३३:१७ २ शमू ७:१२-१६; १

राज २:४; १ इति १७:११-१४

18 अले लेवी पुजाहारीतयगु वंशय् न्हियान्हिथं जिगु लागि होमबलि छाइम्ह, अन्नबलि छ्वय्किम्ह व मेमेगु बलि छाइम्ह न्हाबलें दया हे च्वनी।' "☆

19 परमप्रभुया थ्व वचन यर्मियायाथाय् वल,

20 "परमप्रभुं थथे धयादी, 'छिमिसं दि व चाया बारे जिं चिनागु बाचा त्वथुले फत धाःसा, अले दि व चा थःगु क्वःछिनातःगु इलय् पिहां मवल धाःसा,

21 जिम्ह दास दाऊद व जिगु न्ह्यःने सेवा याइपिं पुजाहारीतलिसें यानागु जिगु बाचा नं त्वधुली, अले दाऊदया गद्दीइ राज्य यायेत आवंलि वया सन्तान दइ मखु।

22 आकाशया नगु ल्याः खाये मफइगु व समुद्र सिथय्या फि लने मफइगु थें अथे हे जिं जिम्ह दास दाऊदया सन्तान व जिगु सेवा याइपिं लेवीतयगु ल्याः अप्वय्काबी।' "

23 परमप्रभुया थ्व वचन यर्मियायाथाय् वल,

24 "थुपिं मनूतय्सं जिं ल्ययागु निगू राज्ययात जि, परमप्रभुं त्वःतूगु दु धकाः धयाच्वंगु छं मस्यू ला? अथे जुयाः थुमिसं जि मनूतय्त तसकं मयय्कीगु अले इमित छगू जाति खः धकाः मानय् मयाः।

25 परमप्रभुं थथे धयादी, 'दि व चाया बारे जिगु बाचा दयामच्वंसा, अले स्वर्ग व पृथ्वीया बारे जिं नियमत मदय्कागु जूसा,

26 अले जक जिं याकूबयात व जिम्ह दास दाऊदया सन्तानयात त्वःताबी, अले वया सन्तानत मध्ये छम्हय्सित नं अब्राहाम, इसहाक व याकूबया वंशयात राज्य यायेत जिं ल्यये मखु। छायाःसा जिं इमिगु सुख शान्ति लित हयाबी अले इमित दयामाया याये।' "

34

सिदकियाहयात ख्याच्वः

1 बेबिलोनयाम्ह जुजु नबूकदनेसर व वया फुक्क सेना, वयागु अधीनय् दुपिं पृथ्वीया फुक्क राज्य व मनूतय्सं यरूशलेम व उकिया जःखः च्वंगु शहरतलिसें लडाइँ यानाच्वंबलय् परमप्रभुपाखें यर्मियायाथाय् वःगु वचन थ्व हे खः,☆

2 "परमप्रभु, इस्राएलयाम्ह परमेश्वरं थथे धयादी – यहूदायाम्ह जुजु सिदकियाहयाथाय् वनाः वयात थथे धा, 'परमप्रभुं थथे धयादी – स्व! जिं थःमं हे थ्व शहरयात बेबिलोनयाम्ह जुजुया ल्हातय् बीत्यनागु दु। वं थुकियात मिं नकाबी।

3 वयागु ल्हातं छ बचय् जुइ फइ मखु। तर धात्थें हे छन्त ज्वना: वयागु ल्हातय् बिइगु जुइ। छं बेबिलोनयाम्ह जुजुयात थःगु हे मिखां खनी। छं वलिसे चुलिचू च्वना: खँ ल्हाइ अले छ बेबिलोनय् वनी।

4 “ ‘अयनं हे यह्दायाम्ह जुजु सिदकियाह, परमप्रभुयागु थ्व वचन न्यँ। छंगु बारे परमप्रभुं थथे धयादी – छन्त तरवारं स्याइगु जुइ मखु।

5 छ याउँक सी। गथे छ स्वया: न्ह्यःयापि छिमि पुर्खा जुजुपि सीबलय् इमिगु इज्जतया निति मन्तयसं मि च्याकूगु खः, अथे हे छंगु इज्जतया निति नं इमिसं मि च्याका: “हाय, मालिक” धाधां छंगु लागि नुगः मछिंकी। जिं थःमं नं थ्व बचं बी, परमप्रभुं धयादी।’ ”

6 अले यर्मिया अगमवक्तां यरूशलेमय् यह्दायाम्ह जुजु सिदकियाहयात थ्व फुक्क धयाबिल।

7 अबलय् बेबिलोनयाम्ह जुजुया सेना धा:सा यरूशलेम व त्याकेमानीगु यह्दाया मेगु शहरत लाकीश व आजैकालिसें लडाइँ यानाच्चंगु खः। यह्दाया पखालं ग्वयातःगु शहरत मध्ये थुपि निगू जक ल्यनाच्चंगु खः।

दासतयगु निति छुत्कारा

8 दास दासीतयगु निति छुत्काराया घोषणा यायेगु बाचा सिदकियाह जुजुं यरूशलेमयापि फुक्क मन्तलिसें चीधुंका: परमप्रभुपाखें यर्मियायाथाय् वःगु वचन थ्व हे खः।

9 वं फुक्कसित थःगु हिब्रू जातिया दासदासीतय् छुत्कारा बीत व सुनानं थः यह्दी मनूयत दास दयके मते धका: आज्ञा ब्यूगु खः।

10 उकिं थ्व बाचाय् दुथ्या:पिं हाकिमत व मन्त सकसिनं थःथः दास दासीयात स्वतन्त्र यानाबीगु व हाकनं दास मदयकेगु खँ स्वीकार यात। इपिं मानय् जुल अले इमित स्वतन्त्र यानाबिल।

11 तर लिपा इमिसं थःगु मन हीकल अले थःमं स्वतन्त्र यानाब्यूपि दासदासीतय् हया: हाकनं इमित दास दासी दय्कल।

12 उकिं परमप्रभुया थ्व वचन यर्मियायाथाय् वल,

13 “परमप्रभु, इस्राएलयाम्ह परमेश्वरं थथे धयादी – जिं इमि पुर्खातय्त दासत्वया देश मिश्रं लिगनाहयाबलय् इपिलिसें छगू बाचा चिना। जिं धया,

14 ‘छिपि सकसिनं, छिमिगु ल्हातय् म्यूम्ह व खूदँ तक छिमिगु सेवा याःम्ह थः हिब्रू दासयात न्हयगूगु दँय् स्वतन्त्र यानाबीमाः।’ तर छिमि पुरखातय्सं जिगु खँ मन्यन वा उकी ध्यान हे मबिल।☆

15 नकतिनि छिपि पस्ताय् चाल। छिपि सकसिनं थःगु जातियापि दास दासीयात स्वतन्त्र यानाबिया जिगु मिखाय् छु भिगु खः व यात। जिगु नां दुगु देगलय् जिगु न्ह्यःने छिमिसं छगू बाचा चित।

16 तर आः छिमिसं मन हीकाः जिगु नांयात अशुद्ध याःगु मदु। छिपि सकसिनं थःपिन्सं इमिगु इच्छा कथं त्वःताः स्वतन्त्र यानाब्यूपिं थः दासदासीतय्त हाकनं जबरजस्ती थः दास दासी दय्कल।

17 “उकिं परमप्रभुं थथे धयादी — छिमिसं जिगु आज्ञा पालन याःगु मदु। अले थः मनूतय्त स्वतन्त्र यायेगु घोषणा याःगु मदु। उकिं आः जिं थःम्हं हे छिमिगु नितिं स्वतन्त्र यायेगु घोषणा याये, छिमित तरवार, महामारी व अनिकालं सीगु घोषणा याये। जिं छिमित पृथ्वीया राज्य राज्यया नितिं घच्चाइपुपिं यानाबी।

18 बाचा चिनेगु ज्याःइवल्य् छिमिसं द्रुहंयात निब्वयाना पाली, अले उकिया दथुं न्यासि वनी। तर छिपि यरूशलेमया मनूतय्सं जिगु बाचा त्वःथूगु दु अले जिगु न्ह्यःने जिगु बाचाया शर्त पालन याःगु मदु। उकिं छिमिसं उम्ह द्रुहंयात याः थें जिं छिमित याये।

19 व द्रुहंया दथुं न्यासि वंपिं यहूदा व यरूशलेमयापिं नायःत, हाकिमत, पुजाहारीत व देशयापिं सकलें मनूतय्त

20 जिं इमित स्यायेत स्वःपिं इमि शत्रुतयगु ल्हातय् बी। इमिगु सीम्हत धाःसा आकाशयापिं झंगःत व पृथ्वीयापिं पशुतयगु नसा जुइ।

21 “यहूदायाम्ह जुजु सिदकियाह व वया हाकिमतय्त इमित स्यायेत स्वःपिं शत्रुतयगु ल्हातय् व छिमिगु न्ह्यःनं लिचिलावंपिं बेबिलोनयाम्ह जुजुया सेनाया ल्हातय् बी।

22 परमप्रभुं धयादी, “जिं थःम्हं हे आज्ञा बी, अले इमित थ्व शहरय् लित हये। इमिसं लडाइँ यानाः थ्व शहरयात त्याकाकाइ, अले थुकियात मिं नकाबी। अले जिं यहूदाया शहरयात मनू मदुगु सुनसान थाय् यानाबी।”

35

यर्मिया व रेकाबी वंश

1 यहदाया जुजु योशियाहया काय् यहोयाकीमं राज्य यानाच्चंबलय् परमप्रभुपाखें यर्मियायाथाय् वःगु वचन थ्व हे खः।☆*

2 “रेकाबीया छेंजःपिन्थाय् वनाः इपिलिसें खँ ल्हा, अले इमित परमप्रभुया देगःया छकु क्वथाय् यंकाः दाखमघ त्वंकि।”

3 उकिं जि यर्मियाया काय्, हबसिन्याहया छय् याजन्याह व वया किजापि, वया सकलें कायपिं अर्थात रेकाबीतय् फुक्क छेंजःपिन्त काःवना।

4 अले जिं इमित परमप्रभुया देगलय् परमेश्वरया भक्त यिगदल्याहया काय् हानानया कायपिनिगु क्वथाय् हया। थ्व क्वथा धाःसा हाकिमतयगु क्वथाया लिक्क दु, गुगु शल्लूमया काय् मासेयाहया पालेया लुखाया च्वसं दु।

5 अनलि जिं दाखमघया बात्चात व छुं ख्वलाचात कयाः रेकाबीतय् न्ह्यःने तयाबिया, अले इमित धया, “दाखमघ भचा त्वँ।”

6 तर इमिसं लिसः बिल, “जिमिसं दाखमघ त्वने मखु, छायाधाःसा रेकाबया काय् जिमि पुर्खा योनादाबं जिमित थथे आज्ञा ब्यूगु खः, ‘छिमिसं व छिमि सन्तानतयसं गुबलें दाखमघ त्वने मते।

7 छिमिसं गुबलें छैय् दयके मते, पुसा नं तये मते वा दाखक्यब नं दयके मते। छिमिसं थज्याःगु ज्या गुबलें याये मते। तर जिंवकाःछि हे छिपिं पालय् च्वँ। अले छिपिं चाचाःहिला जुयाच्चंगु थ्व देशय् ताःई तक च्वनी।’

8 जिमिसं थः पुर्खा रेकाबया काय् योनादाबं जिमित आज्ञा ब्यूगु फुक्क खँ पालन यानागु दु। जिमिसं थःपिन्सं गुबलें दाखमघ मत्वना, जिमि कलाःपिं व काय् म्हायपिन्सं नं मत्वं।

9 जिमिसं च्वनेत छँ दयकागु मदु, न जिमिके दाखक्यब, न बुँ दु न पुसा दु।

10 तर जिपिं पालय् च्वंच्वनागु दु। जिमि पुर्खा योनादाबं जिमित आज्ञा ब्यूगु फुक्क खँ जिमिसं पालन यानागु दु।

11 तर बेबिलोनयाम्ह जुजु नबूकदनेसरं थ्व देशय् हमला याःबलय् जिमिसं धया, ‘वा, बेबिलोनीतय् व अरामीतय् सेनापाखें बचय् जुइत झीपिं यरूशलेमय् बिस्सुं वनेनु!’ उकिं जिपिं यरूशलेमय् च्वंच्वनागु दु।”

12 परमप्रभुया थ्व वचन यर्मियायाथाय् वल,

☆ 35:1 ३५:१ २ राज २३:३६-२४:६; २ इति ३६:५-७

* 35:1 ३५:१ ६०९-५९८ बि.सि.

13 “दक्व शक्ति दुम्ह परमप्रभु, इस्राएलया परमेश्वरं थथे धयादी, ‘वनाः यहदायापिं मनूत व यरूशलेमयापिं मनूतयत् थथे धा, “छिमिसं छगू पाठ सय्काः जिगु खँ मन्यनेगु ला?” परमप्रभुं धयादी।

14 रेकाबया काय् योनादाबं थः काय्पिन्त दाखमघ मत्वनेगु आज्ञा बिल अले इमिसं आज्ञा पालन यानावयाच्चंगु दु। थौं तक नं इमिसं दाखमघ मत्वं। छायाःसा इमिसं थः पुर्खाया आज्ञा पालन याःगु दु। तर जिं छिमित धयावयाच्चनागु दु अयनं छिमिसं जिगु खँ न्यंगु मदु।

15 जिं तःकः मछि हे थः दास अगमवत्तातयत् छिमिथाय् छवयाहया। इमिसं धाल, “छिपिं सकसिनं मभिं गु ज्या त्वःतेमाः, थथःगु पहःचहः व ज्यायात भिकेमाः अले मेपिं घःतयगु ल्यू वनाः इमित आराधना याये मते। अले जक छिपिं जिं छिमि पुर्खातयत् बियागु देशय् चवने दइ।” तर छिमिसं जिगु खँय् ध्यान मबिल वा जिगु खँ मन्यन।

16 स्व! रेकाबया काय् योनादाबया वंशयात गुगु आज्ञा इमि पुर्खातय्सं ब्यूगु खः व इमिसं पालन यात, तर थ्व प्रजां जिगु आज्ञा पालन याःगु मदु।’

17 “उकिं दक्व शक्ति दुम्ह परमप्रभु परमेश्वर, इस्राएलयाम्ह परमेश्वरं थथे धयादी, ‘स्व! जिं थम्ह हे यरूशलेम व यरूशलेमय् च्वंपिं सकसिके जिं धयागु विपत्ति हयेत्यनागु दु। जिं इमित धया, तर इमिसं मन्यन, जिं इमित सःता, तर इमिसं लिसः मब्यु।’ ”

18 अले यर्मियां रेकाबीतय् छँजःपिन्त धाल, “दक्व शक्ति दुम्ह परमप्रभु, इस्राएलया परमेश्वरं थथे धयादी, “छिमिसं थः पुर्खा योनादाबया आज्ञा पालन यानाः वं धाःथें जुल, अले वं आज्ञा ब्यूगु फुक्क यात।’

19 उकिं दक्व शक्ति दुम्ह परमप्रभु, इस्राएलया परमेश्वरं थथे धयादी, “जिगु सेवा यायेत रेकाबया काय् योनादाबया वंशय् न्हाबले मनु दया हे चवनी।’ ”

36

बास्कं देगलय् परमप्रभुया वचन ब्वंगु

1 यहदाया जुजु योशियाहया काय् यहोयाकीमं राज्य यानाच्चंगु प्यंगू दैय् परमप्रभुपाखें यर्मियायाथाय् वःगु वचन थ्व हे खः,*

☆ 36:1 ३६:१ २ राज २४:१; २ इति ३६:५-७; दान १:१-२

* 36:1 ३६:१ ६०५ बि.सि.

2 “छथू थूतुलातःगु भवँ कयाः उकी इस्त्राएल, यहदा व मेगु फुक्क जातिया बारे जिं छन्त धयागु फुक्क खँ च्व। योशियाह जुजुया पालय् जिं छलिसँ खँ ल्हानागु दिननिसँ थौं तक जिं छु छु धया, व फुक्क खँ च्व।

3 सके यहदायापि मनूतय्के हयेगु छगू छगू विपत्तिया बारे न्यनाः इमिसं थःगु मभिंगु पहःचहः त्वःती ला? अले जिं इमिगु मभिंगु ज्या व पाप क्षमा यानाबी।”

4 उकिं यर्मियां नेरियाहया काय् बास्कयात सःतल अले बास्कं परमप्रभुं यर्मियायात धयादीगु फुक्क खँ यर्मियायागु म्हुतुं न्यनाः भवँतय् च्वल।

5 यर्मियां बास्कयात धाल, “जितः ला कुनातःगु दु, जि परमप्रभुया देगलय् वनेमफु।

6 उकिं छ अपसंया दिं परमप्रभुया देगलय् हूँ अले जिगु म्हुतुं न्यनाः छं भवँतय् च्वःगु परमप्रभुया खँ मनूतय्सं ताय्क ब्वनान्यंकि।

7 सके इमिसं परमप्रभुयात प्रार्थना याइ ला। सकसिनं थथःगु मभिंगु पहःचहः त्वःती ला, छायाधःसा परमप्रभुं थ्व जातिया विरोधय् हये धयादीगु तं तःधं।”

8 यर्मिया अगमवत्तां धाःथें हे नेरियाहयाया काय् बास्कं यात। वं थूतुलातःगु भवँतय् च्वयातःगु परमप्रभुया वचन परमप्रभुया देगलय् ब्वना न्यंकल।

9 यहदाया जुजु योशियाहया काय् यहोयाकीमं राज्य यानाच्वंगु न्यागू दँया गुंगू लाय् यस्सलेमय् दुपि सकलें मनूत व यहदाया शहर शहरं वःपि सकसिगु नितिं परमप्रभुया न्ह्यःने छगू अपसं च्वनेगु ई घोषणा यात।†

10 अले च्वय्यागु चुकय् परमप्रभुया देगःया न्हगु मू ध्वाखाय् दुगु छ्यान्जे शापानया काय् गमर्याहया क्वथाय् बास्कं थूतुलातःगु भवँत देगलय् दुपि सकलें मनूतय् यर्मियायागु फुक्क खँ ब्वना न्यंकल।

11 शापानया छय् व गमर्याहया काय् मीकायां उगु भवँतय् च्वयातःगु परमप्रभुयागु फुक्क वचन न्यन।

12 अनंलि व दरबारय् दरबारयाम्ह छ्यान्जेयागु क्वथाय् क्वहां वन। अन दरबारयापि थुपि हाकिमत च्वनाच्वंगु दु – छ्यान्जे एलीशामा, शमायाहया काय् दलायाह, अक्बोरया काय् एल्नातान, शापानया काय् गमर्याह, हनन्याहया काय् सिदकियाह व मेपि सकलें हाकिमत।

13 बास्कं भवँया थुलं मनूतय् ब्वनान्यंकूगु फुक्क खँ मीकायां इमित धाये धुंकाः

14 सकलें हाकिमतय्सं कृशीया छुइ, शेलेम्याहया छय्, नतन्याहया काय् यहदीयात बास्कयात थथे धाय्के छवत, “छं गुगु भवँया थू मनूतय् ब्वनान्यंकागु

† 36:9 ३६:९ डिसेम्बर ६०४ बि.सि.

खः व ज्वनाः वा।” उकिं नेरियाहया काय् बास्क थःगु ल्हातय् व भ्वँ ज्वनाः इमिथाय् वन।

15 इमिसं वयात धाल, “फेतु, व जिमित ब्वनान्यकि!”

उकिं बास्कं इमित व ब्वना न्यंकल।

16 वं व ब्वने धुंकाः इमिसं ग्यानाः छम्हय्सिनं मेम्हय्सित स्वल अले बास्कयात धाल, “थ्व खँ झीसं जुजुयात कने हे माः।”

17 इमिसं वयात न्यन, “जिमित धाःसा, थ्व फुक्क छं गय् यानाः च्वया? छु! थ्व छं यर्मियां च्व धकाः धाःगु थें च्वयागु खः ला?”

18 बास्कं इमित लिसः बिल, “वय्कलं हे जितः थ्व फुक्क च्वय्कादीगु खः। जिं थ्व थतुलातःगु भ्वँतय् मसिं च्वयागु खः।”

19 अले हाकिमतय्सं वयात धाल, “छ व यर्मिया निम्हं वनाः सुला च्वँ! छिपि गन दु धकाः सुनानं मसीमा।”

जुजु यहोयाकीमं थतुलातःगु भ्वँ छवय्कगु

20 इमिसं छ्यानजे एलीशामाया क्वथाय् व थतुलातःगु भ्वँ तये धुंकाः चुकय् वनाः जुजुयात फुक्क खँ कनाबिल।

21 जुजुं यहदायात भ्वंया थू काय्के छवत। वं व एलीशामाया क्वथां हल। अले वं जुजुयात व वया जःखः दनाच्चपिं हाकिमतयत् ब्वना न्यंकल।

22 व ला गुंगूगु ला खः। जुजु दरबारया लुमुगु क्वथाय् मि पनाः च्वनाच्चंगु खः।

23 यहदीं भ्वँ थू प्वलाः च्वयातःगु स्वइवः प्यइवः ब्वनीगु, जुजुं व ब्वने धुंकूगु भाग चकुनं चानाः मकलय् तयाबीगु। व फुक्क भ्वँया थू मकलय् भस्म मजुतले वं अथे याना हे च्वन।

24 थ्व न्यनाः जुजु व वया ज्याकःमित न ग्या हे ग्यात न इमिसं वसः खुत।

25 एल्नातान, दलायाह व गमर्याहं जुजुयात उपिं भ्वंया थू छवय्कादी मते धकाः बिन्ति याःसां वं इमिगु खँ मन्यन।

26 उकिया पलेसा जुजुं थःकाय् यरहमेल, अज्रीएलया काय् सरायाह व अबदीलया काय् शेलेम्याहयात च्वमि बास्क व यर्मिया अगमवत्तायात ज्वनाः हयेगु आज्ञा बिल। तर परमप्रभुं इमित सुचुकादीगु खः।

यर्मियां मेगु छगू भ्वँ थू च्वकूगु

27 यर्मियां च्वकूगु थें बास्कं च्वःगु भ्वंया थू जुजुं छवय्काबी धुंकाः परमप्रभुया थ्व वचन यर्मियायाथाय् वल,

28 “मेगु छथू भवँ कया: यहदाया जुजु यहोयाकीमं छवयकाब्यगु न्हापायागु भवँतय् दुगु फुक्क वचन च्व!

29 यहदायाम्ह जुजु यहोयाकीमयात थथे नं धा, ‘परमप्रभुं थथे धयादी – छं व भवँया थू छवयका: थथे धाल, “छाय् छं व भवँया थूलय् बेबिलोनयाम्ह जुजु धातथें वइ, अले थ्व देशयात नाश याना: थनयापिं मनूत व पशुतय्त् स्याइ धका: च्वयागु?”’

30 उकि यहदाया जुजु यहोयाकीमया बारे परमप्रभुं थथे धयादी – दाऊदया गद्दीइ च्वनीम्ह वया सुं सन्तान दइ मखु। वयागु सीम्ह पिने वांछवइ अले न्हिनय् निभालय् व चान्हय् सुतिलखय् लानाच्वनी।

31 जिं वयात, वया सन्तान व वया भारदारतय्त इमिगु पापया लागि सजॉय बी। जिं इमिके व यरूशलेम व यहदाय् च्वपिन्के जिं इमिगु विरोधय् हये धयागु फुक्क नाश हये, छाया:सा थ्व खँय् इमिसं ध्यान हे मब्यु।’ ”

32 अले यर्मियां मेगु छथू भवँ हया: नेरियाहया काय् च्वमि बास्करयात बिल। वं यहदायाम्ह जुजु यहोयाकीमं छवयकाब्यगु भवँया थूयागु फुक्क वचन यर्मियाया म्हुतुं न्यँन्यं उकी च्वल। उपिं वचनय् उपिं वचन थें ज्या:गु मेमेगु वचन नं तन।

37

यर्मियायात सिदकियाहयागु बिन्ति

1 योशियाहया काय् सिदकियाहयात बेबिलोनयाम्ह जुजु नबूकदनेसरं यहदायाम्ह जुजु ल्यःगु खः। वं यहोयाकीमया काय् यहोयाकीनया पलेसा राज्य यात।^{☆*}

2 तर वं, वया भारदारतय्सं व देशयापिं मनूतय्सं यर्मिया अगमवक्तापाखें परमप्रभुं धयादीगु खँय् ध्यान मबिल।

3 अयनं सिदकियाह जुजुं शेलेम्याहया काय् यहकल व मासेयाहया काय् सपन्याह पुजाहारीयात यर्मिया अगमवक्तायाथाय् थथे धाय्के छवल, “जिमिगु नितिं परमप्रभु झी परमेश्वरयात प्रार्थना यानाब्यु।”

4 अबलय् तक यर्मिया मनूतय् दथुइ वयेगु वनेगु यानाच्वन, छाया:सा वयात इयालखानाय् तःगु मनुनि।

5 अबलय् मिश्रयाम्ह जुजु फारोया सेना मिश्र देशं पिहां वःगु खः। थ्व खँ न्यना: यरूशलेमयात घेरय् यानाच्वपिं बेबिलोनी सेना यरूशलेमं लिचिल।

6 यर्मिया अगमवक्तायाथाय् परमप्रभुयागु थ्व वचन वल,

☆ 37:1 ३७:१ २ राज २४:१७; २ इति ३६:१०

* 37:1 ३७:१ ५९७ बि.सि.

7 “परमप्रभु, इस्राएलियाम्ह परमेश्वरं थथे धयादी – छन्त जिथाय न्यनेत छवयाहःम्ह यहदाया जुजुयात थथे धा, ‘छन्त ग्वाहालि यायेत वःगु फारोया सेना हाकनं मिश्रय् हे लिहांवनी।

8 अले बेबिलोनीत लिहां वयाः थ्व शहरय् हमला याइ। इमिसं थुकियात त्याकाकाइ अले मिं नकाबी।’

9 “परमप्रभुं थथे धयादी, ‘बेबिलोनीत धात्थें हे जिमित त्वःतावनी’ धइगु मतिइ तयाः छिमिसं थःत ध्वंलाये मते। इमिसं त्वःतावनी मखु।

10 छिपिलिसें ल्वाइपिं बेबिलोनीतयगु फुक्क सेनायात छिमिसं त्याकल धाःसां अले इमि घाःपाः जूपिं जक पालय् ल्यनाच्चन धाःसां इपिं घाःपाः जूपिं वयाः थ्व शहरयात मिं नकाबी।”

यर्मियायात कुंगु

11 फारोया सेना लिक्क वयाच्चंगुलि बेबिलोनी सेना यरूशलेम त्वःतावन।

12 उकिं थःगु परिवारया सम्पत्तिपाखें थःगु भाग कायेत यर्मिया बेन्यामीनया लागाय वनेत यरूशलेम शहरं पिहां वन।

13 तर व बेन्यामीनया ध्वाखाय् थ्यंबलय् हनन्याहया छय्, शेलेम्याहया काय् ध्वाखाया पिवाःतय् कप्तान यिरियाहं यर्मियायात ज्वनाः थथे धाल, “छ बेबिलोनीतयथाय् बिस्युं वनेत्यंगु खः।”

14 यर्मियां धाल, “थ्व खः हे मखु। जि बेबिलोनीतयथाय् बिस्युं वनेत्यनागु मखु।” तर यिरियाहं वयागु खँ मन्यन। वं वयात ज्वनाः हाकिमतयथाय् यंकल।

15 हाकिमत यर्मिया खनाः तंचाल, अले वयात दाये फक्क दायाः छ्यान्जे जोनाथनया छैय् कुनातल। छायाःसा इमिसं उगु छैयात इयालखाना दयकूगु खः।

16 इमिसं यर्मियायात जमिनया तःलय् च्वंगु कालकोठरीइ तयाबिल, अन व तःन्हु तक च्वन।

17 तःन्हु लिपा सिदकियाह जुजुं वयात सःतके छवत, अले थःगु दरबारय् यंकाः जुजुं सुं मदगु थासय् वयात न्यन, “परमप्रभुपाखें छुं खँ दु ला?”

यर्मियां धाल, “दु, छितः बेबिलोनयाम्ह जुजुया ल्हातय् लःल्हाइगु जुइ।”

18 हाकनं यर्मियां सिदकियाह जुजुयात धाल, “जिं छितः वा छिकपिनि भारदारतय् वा छिकपिनि प्रजायात छु यानागु दु धकाः छिं जितः कालकोठरीइ कुनादियागु?

19 ‘छितः व थ्व देशयात हमला यायेत बेबिलोनयाम्ह जुजु वइ मखु’ धकाः छितः अगमवाणी ल्हाःपिं छिकपिनि अगमवत्तात गन दु?

20 तर आः हे जिमि प्रभु महाराज, जिगु बिन्ति स्वीकार यानादिसँ। जितः जोनाथनया छँय हाकन छवयादी मते। मखुसा जि अन सी।”

21 अले जुजु सिदकियाहया आज्ञां यर्मियायात पिवाःतयगु चुकय तल। अले शहरय दक्व मरि सिमधःतले इमिसं वयात मरि छुइपिनिगु पसलं न्हियान्हिथं छपा छपा मरि बिइगु। थुकथं यर्मिया पिवाःतयगु चुकय च्वन।

38

यर्मियायात लः मदुगु त्यांकिइ क्वफाःगु

1 मत्तानया काय शपत्याह, पशहरया काय गदल्याह, शेलेम्याहया काय यहकल व मल्कियाहया काय पशहरं यर्मियां सकलें मनूतयत थथे धयाच्वंगु ताल,

2 “परमप्रभुं थथे धयादी ‘सु थ्व शहरय च्वनी व तरवार, अनिकाल व महामारी सी। तर गुम्ह बेबिलोनीतयथाय वनाः आत्मसमर्पण याइ व म्वाइ। वं थःगु ज्यान बचय याइ, अले व म्वाइ।’

3 अले परमप्रभुं थथे धयादी, ‘थ्व शहरयात धात्थे हे बेबिलोनयाम्ह जुजुया ल्हातय लःल्हाइ। वं थुकियात त्याकाकाइ।’ ”

4 अले हाकिमतयसं जुजुयात धाल, “थ्व मनूयात स्याये हे माः, छायाःसा थ्वं थज्याःगु खँ ल्हानाः थ्व शहरय ल्यनाच्वं पि सिपाईतयत व मनूतयत निराश याःगु दु। थ्वयात थुपिं मनूतयत भिंकेगु मखु कि स्यंके मास्ति वः।”

5 सिदकियाह जुजुं लिसः बिल, “व छिमिगु हे ल्हातय दु। जुजुं ला छिमिगु विरोधय छुं याये फइ मखु।”

6 उकिं इमिसं यर्मियायात यंकाः पिवाःत च्वनीगु चुकय दुगु जुजुया काय मल्कियाहया तुंथिइ क्वफानाबिल। इमिसं यर्मियायात खिपःया ग्वाहालि तुंथिइ क्वफात। उगु तुंथिइ लः मदु, ध्याचः हे ध्याचः जक दु। यर्मिया ध्याचलय तुन।

7 अले दरबारय च्वनाच्वंम्ह छम्ह हाकिम कूशी एबेद-मेलेकं यर्मियायात तुंथिइ क्वफात धयागु खँ न्यन। उबलय जुजु बेन्यामीनया ध्वाखाय च्वनाच्वंगु खः।

8 अथे जुयाः एबेद-मेलेकं दरबारं पिहां वनाः जुजुयात थथे धाल,

9 “हे जिमि प्रभु, हे महाराज! थुपिं मनूतयसं यर्मिया अगमवत्तायात तुंथिइ क्वफानाबियाः मभिगु ज्या यात। अन व नये मखंक सी, छायाःसा शहरय आः छपा नं मरि मन्त।”

10 अले जुजुं कूशी एबेद-मेलेकयात थथे धकाः आज्ञा बिल, “थनं स्विम्ह मनूनापं यंकाः यर्मिया अगमवत्ता अन सी न्ह्यः हे वयात तुंथिं लिका।”

11 उकिं एबेद-मेलेकं उपि मनूतयत् दरबारया धुकू क्वथाया क्वययागु छगू क्वथाय् यंकल। अनं भ्वाथः भ्वाथःगु वसः लिकाल, अले वं तुंथिइ यर्मियाया लागि खिपतं चिनाः व फुक्क क्वकयाबिल।

12 अले कृशी एबेद-मेलेकं यर्मियायात धाल, “छंगु याकु व खिपःया दशुइ थुपि भ्वाथःगु कापः ति।” यर्मियां अथे हे यात।

13 अले इमिसं उपि खिपःया ग्वाहालि यर्मियायात तुंथिं थकाल। अनंलि यर्मिया पिवाःत च्वनीगु चुकय् च्वन।

सिदकियाह जुजुं यर्मियायाके सल्लाह काःगु

14 सिदकियाह जुजुं यर्मिया अगमवन्तायात सःतके छवत। अले परमप्रभुया देगःयागु स्वंगूगु लुखाय् वयात हल। जुजुं यर्मियायात धाल, “जिं छन्त छुं खँ न्यने। जितः छुं खँ सुचुके मते।”

15 यर्मियां सिदकियाहयात धाल, “जिं छितः व धाल धाःसा छिं जितः स्यानाः मदी ला? जिं छितः सल्लाह ब्यूसां व छिं न्यनादी मखु।”

16 तर जुजु सिदकियाहं मेपिन्सं मसीक यर्मियालिसैं थथे धकाः पाफल, “झीत सासः बियादीम्ह परमप्रभु गथे धाल्थें म्वाःम्ह खः, जिं छन्त स्याये मखु, न त छन्त स्यायेत स्वःपिं मनूतयगु ल्हातय् छन्त बिइगु जुइ।”

17 अले यर्मियां सिदकियाहयात धाल, “दक्व शक्ति दुम्ह परमप्रभु, इस्राएल्या परमेश्वरं थथे धयादी, “छि बेबिलोनयाम्ह जुजुया हाकिमतय्थाय् वन धाःसा बचय् जुइ अले थ्व शहरयात छवयकाबी मखु, छि व छिगु परिवार बचय् जुइ।

18 तर छि बेबिलोनयाम्ह जुजुया हाकिमतय्थाय् मवन धाःसा थ्व शहरयात बेबिलोनीतयगु ल्हातय् बिइगु जुइ, अले इमिसं थुकियात छवयकाबी, छि इमिगु ल्हातं बचय् जुइ फइ मखु।”

19 अले सिदकियाह जुजुं यर्मियायात धाल, “बेबिलोनीतय्थाय् बिस्सुं वंपि यहूदायापि खनाः जि ग्याः। छायाःसा बेबिलोनीतय्सं जितः इमिगु ल्हातय् बिल धाःसा इमिसं जिलिसैं बांमलाःगु व्यवहार याइ।”

20 यर्मियां लिसः बिल, “इमिसं छितः इमिगु ल्हातय् बी मखु। जिं छितः धयागु परमप्रभुया वचन पालन यानादिसैं, छिगु भिं जुइ, छि बचय् जुइ।

21 तर छिं वनेत इन्कार यात धाःसा परमप्रभुं जितः क्यनादीगु दर्शन थ्व हे खः,

22 यहूदाया जुजुया दरबारय् त्वःताथकुपि सकलें मिस्तयत् बेबिलोनयाम्ह जुजुया हाकिमतय्थाय् यंकी। उपिं मिसातय्सं छितः थथे धाइ,

“ छिं भलसा कयादीम्ह छिकपिनि पासापिन्सं

छितः झंगः लानाः थःगु बसय् तल।

छिगु तुति ध्याचलय् तुनेवं

इमिसं छितः त्वःतावन।’

23 “छिकपिनि सकलें कलाःपि व काय् म्हायपिन्त बेबिलोनीतयथाय् यंकी। छि थः नं इमिगु ल्हातं बचय् जुइ मखु। छितः बेबिलोनयाम्ह जुजुं ज्वना यंकी। अले थ्व शहरयात मि तयाः छवय्काबी।”

24 अले सिदकियाहं यर्मियायात धाल, “थ्व खँ सुनानं मसीमाः, मखुसा छन्त स्याइ।

25 जिं छलिसें खँल्हाबल्हा याःगु इमिसं न्यनाः छन्थाय् वयाः ‘छं जुजुयात छु धया अले जुजुं छन्त छु धाल व जिमित धा! जिमित छुं खँ सुचुके मते, मखुसा जिमिसं छन्त स्यानाबी,’ धकाः धाल धाःसा,

26 छं इमित थथे धा, ‘जितः जोनाथनया छँय् सीत छवयादी मते धकाः जिं जुजुयात बिन्ति जक यानाच्चनागु खः।’ ”

27 सकलें हाकिमत यर्मियायाथाय् वयाः वयात न्यन। वं जुजुं धाःथें हे इमित धाल। उकिं इमिसं वयाके मेगु छुं मन्यन, छायाःसा जुजु व यर्मियाया दथुइ जूगु खँल्हाबल्हा सुनानं मताः।

28 थुकथं यर्मिया यरूशलेम कब्जा याःबलय् तक पिवाःत च्वनीगु चुकय् हे च्वन।

थ्व गुकथं यरूशलेमयात कब्जा यात धयागु खँ खः।☆

39

बेबिलोनीतयसं यरूशलेम कब्जा याःगु

1 यरूशलेमयात थुकथं काल- सिदकियाह यहूदायाम्ह जुजु जूगु गुंगू दँया झिगू लाय् बेबिलोनयाम्ह जुजु थः फुक्क सेना ज्वनाः यरूशलेमय् हमला याः वल, अले उकियात कब्जा यायेत घेरय् यात।*

2 सिदकियाह जुजुं राज्य यानाच्चंगु झिंछगू दँया प्यंगू लाया गुंगू दिनय् उगु शहरया पःखाः तछ्यात।†

3 अले बेबिलोनयाम्ह जुजुया सकलें हाकिमत वयाः दथुइच्चंगु धवाखाय् च्वन। इपिं हाकिमत थुपिं खः - सम्गरयाम्ह नेर्गल-सरेसर, मू हाकिम नेबो-सर्सेकिम, छम्ह तःधंम्ह हाकिम नेर्गल-सरेसर व बेबिलोनयाम्ह जुजुया मेपिं सकलें हाकिमत।

☆ 38:28 ३८:२८ इज ३३:२१
५८६ बि.सि.

* 39:1 ३९:१ १५ जनवरी ५८८ बि.सि.

† 39:2 ३९:२ १८ जुलाई

4 इमित खनाः यहदाया जुजु सिदकियाह व सकलें सिपाईत चान्हय हे क्यबया लपुं निगू पःखाःया दथुइ दुगु लुखा जुयाः शहरं पिने बिस्सुं वन। इपिं यर्दन खुसिया ब्यासिपाखे वन।

5 तर बेबिलोनी सेनां इमित लित, अले सिदकियाहयात यरीहोया ख्यलय लुइकल। इमिसं वयात ज्वनाः हमात देशया रिब्ला धाःगु थासय बेबिलोनयाम्ह जुजु नबूकदनेसरयाथाय हल। वं सिदकियाहयात सजॉय बीगु आज्ञा बिल।

6 अन रिब्लाय हे बेबिलोनयाम्ह जुजुं सिदकियाहया कायपिन्त वयागु मिखाया न्ह्यःने हे स्याकेबिल। अले यहदाया सकलें हाकिमतयूत स्याकेबिल।

7 वं सिदकियाहयागु मिखा लिकाल अले बेबिलोनयू यंकेत वयात कँय्या सिखलं चित।

8 बेबिलोनीतयूसं दरबार व मन्तयू छें छवयकाबिल, इमिसं यरुशलेमया पःखाः थुनाबिल।

9 अले शहरयू ल्यनाच्वंपिं व वयाथाय बिस्सुं वःपिं व मेपिं ल्यंपिं मन्तयूत जुजुया अङ्गरक्षकतयू सेनापति नबूजरदानं ज्वनाः बेबिलोनयू यंकल।

10 तर छुं नं मदुपिं सुं गरीब मन्तयूत जुजुया सेनापति नबूजरदानं यहदा देशयू त्वःताथकल, इमित वं दाखक्यब व बुँ बिल।

यर्मियायात त्वःतूगु

11 बेबिलोनयाम्ह जुजु नबूकदनेसरं जुजुया अङ्गरक्षकतयू सेनापति नबूजरदानयात यर्मियाया बारे थ्व आज्ञा बिल,

12 “थ्वयात धाःसा यंकाः बांलाक सुसाकुसा या। थ्वयागु छुं नं स्यंके मते। थ्वं छन्त धाःथें थ्वयागु लागि या।”

13 उकिं जुजुया सेनापति नबूजरदान, मू हाकिम नबुशजबान, तःधंमह हाकिम नेर्गल-सरेसर व बेबिलोनया जुजुया मेपिं सकलें हाकिमतयूसं

14 मन्त छवयाः यर्मियायात पिवाःत च्वनीगु चुकं हल। वयात छेंय यंकेंगु जिम्मा इमिसं शापानया छय, अहीकामया काय गदल्याहयात बिल। थुकथं यर्मिया थः मन्तनापं हे च्वन।

15 पिवाःत च्वनीगु चुकय कुनातःबलय परमप्रभुया थ्व वचन यर्मियायाथाय वल,

16 “वनाः कूशी एबेद-मेलेकयात धा, ‘दक्व शक्ति दुम्ह परमप्रभु, इस्राएलया परमेश्वरं थथे धयादी – जिं थ्व शहरयू भिं मखु, विनाश हयाः जिं थःमं हे धयागु खँ जिं पूर्वकेत्यनागु दु। थ्व खँ उखुन्हु छंगु मिखाया न्ह्यःने हे पूवनी।

17 तर उखुन्हु जिं छन्त बचय् याये। अले छ गुपिं खना: ग्या:गु ख:, छन्त इमिगु ल्हातय् बिइगु जुइ मखु, ' परमप्रभुं धयादी।

18 'जिं छन्त बचय् याये। छन्त तरवारं स्याइ मखु, तर छ थ:गु ज्यान बचय् याना: बिस्सुं वनी। छायाधा:सा छं जित: भरोसा या:गु दु,' परमप्रभुं धयादी।”

40

यर्मियायात त्व:तूगु

1 जुजुया सेनापति नबूजरदानं यर्मियायात सिखलं चिना: बेबिलोनय् यंकेत्यपिं यरूशलेमयापिं व यहदायापिं मेपिं कैदीतनापं लुइक्गु ख:। वं वयात रामाय् त्व:ता ब्यूबलय् परमप्रभुपाखें यर्मियायाथाय् व:गु वचन थ्व हे ख:।

2 सेनापति यर्मियायात स:ता: थथे धाल, “परमप्रभु छिमि परमेश्वरं थ्व थासय् थ्व विपत्ति वइ धका: न्हापा हे धयादीगु ख:।

3 आ: वय्कलं थ्व विपत्ति हया: थ:म्हं धयादीगु थें यानादिल। छिमिसं परमप्रभुया विरोधय् पापयात, वय्क:या आज्ञा पालन मयात, उकिं थ्व फुक्क जुल।

4 तर थौं छंगु ल्हा:या सिखलं जिं छन्त मुक्त यानाबी। जिलिसें बेबिलोनय् वये मंदुसा वा! छन्त जिं स्वये। तर छन्त जिलिसें बेबिलोनय् वये मंदुसा वये मते! स्व! थ्व फुक्क देश छंगु न्ह्य:ने दु। छन्त गन वने मंदु अन हूँ!”

5 अय्न् यर्मिया वनेत्यंबलय् नबूजरदानं लिफ: स्वया: धाल, “शापानया छय्, अहीकामया काय् गदल्याहयाथाय् हूँ! वयात बेबिलोनयाम्ह जुजुं यहदाया शहरया बडाहाकिम ल्य:गु दु। अन वनापं मेपिं मनूतलिसें च्वँ, अथवा छन्त गन वने मंदु अन हूँ!”

सेनापतिं वयात नयेगु सामान व कोसेलि बिया: त्व:ताबिल।

6 उकिं यर्मिया मिस्पाय् अहीकामया काय् गदल्याहयाथाय् वन, अले वलिसें देशय् त्व:ताथकूपिनापं च्वन।

यहदाया बडाहाकिम गदल्याह

२ राज २५:२२-२४

7 बेबिलोनयाम्ह जुजुं अहीकामया काय् गदल्याहयात देशया बडाहाकिम ल्य:गु दु अले ज्वना: बेबिलोनय् मयंकूपिं देशयापिं दकलय् गरीबपिं मिजं, मिस्त व मस्त फुक्क वयागु ल्हातय् ब्यूगु दु धयागु खँ सेनायापिं सकलें कप्तानत व बस्ती बस्तीइ दुपिं सिपाइंतय्सं न्यन।

8 अले इपि मिस्पाय् गदल्याहयाथाय् वल। इपि थथे दु – नतन्याहया काय् इश्माएल, कारेहया निम्ह काय्पि योहानान व जोनाथन, तन्हमेतया काय् सरायाह, नतोपाती एफैया काय्पि, माकातीया काय् याजन्याह व थुमि सकलें मनूत।

9 शापानया छय्, अहीकामया काय् गदल्याहं इपि व इमि मनूतयत् साहस बीत पाफयाः थथे धाल, “बेबिलोनीतय्गु सेवा यायेत ग्याये मते। देशय् च्वनाः बेबिलोनयाम्ह जुजुया सेवा या! छिमिगु भिं जुइ।

10 जि धाःसा झीथाय् वइपि बेबिलोनीतय् न्ह्यःने छिमि न्ह्यलुवाः जुयाः मिस्पाय् हे च्वने। छिमिसं धाःसा दाखमघ, तांन्वःबलय्या फल व चिकं थथःगु थलय् मुंकाः ति, अले छिपि छिमिसं काःगु शहरय् च्वँ।”

11 बेबिलोनयाम्ह जुजुं यहदाया मनूतय् छुं मनूत त्वःताथकूगु दु व शापानया छय्, अहीकामया काय् गदल्याहयात बडाहाकिम ल्यःगु दु धयागु खँ मोआबय्, अम्मोनय्, एदोमय् व मेमेगु देशय् दुपि यहदीतय्सं न्यन।

12 अले सकलें यहदी मनूत, गन गन इपि छ्यालब्याल जगु खः, व थासं लिहां वयाः यहदा देशया मिस्पाय् गदल्याहयाथाय् वल। अले इमिसं यक्व हे दाख व तांन्वःबलय्या फल मुंकल।

गदल्याहयात स्याःगु

२ राज २५:२५-२६

13 कारेहया काय् योहानान व बस्ती बस्तीइ दुपि सेनाया सकलें कप्तानत मिस्पाय् गदल्याहयाथाय् वल।

14 इमिसं वयात थथे धाल, “छितः स्यायेत अम्मोनीतय् जुजु बालीसं नतन्याहया काय् इश्माएलयात छव्याहःगु दु।” तर अहीकामया काय् गदल्याहं व खँ पत्याः मयात।

15 अले कारेहया काय् योहानानं मिस्पाय् गदल्याहयात सुं मदुगु थासय् थथे धाल, “जि वनाः नतन्याहया काय् इश्माएलयात स्याये ला? थ्व खँ सुनानं सी मखु। छिगु प्येखेरं मुंवःपि यहदाया मनूतयत् छ्यालब्याल जुइके बीत, अले यहदाया ल्यनाच्वंपि नाश जुइके बीत वयात छाय् छिगु ज्यान काय्के बीगु?”

16 तर अहीकामया काय् गदल्याहं कारेहया काय् योहानानयात धाल, “छं थज्याःगु ज्या याये मते! छायाःसा छं इश्माएलया बारे धाःगु खँ सत्य मखु।”

41

1 नहयर्गु लाय् एलीशामाया छय, नतन्याहया काय जुजु खलःयाम्ह व जुजुया हाकिमत मध्ये छम्ह इश्माएल झिम्ह मनूत ज्वनाः मिस्पाय् अहीकामया काय् गदल्याहयाथाय् वल। इपिनापं च्वनाः नयाच्चंबलय्, ☆

2 नतन्याहया काय् इश्माएल व झिम्ह मनूतयसं दनाः बेबिलोनयाम्ह जुजुं उगु देशया बडाहाकिम ल्यःम्ह शापानया छय, अहीकामया काय् गदल्याहयात तरवारं पालाः स्यानाबिल।

3 इश्माएलं मिस्पाय् गदल्याहनापं दुपि सकलें यहदाया मनूतयत् व अन दुपि बेबिलोनी सिपाईतयत् नं स्यानाबिल।

4 गदल्याहयात स्याःगु कन्हय् खुन्हु थ्व खँ सुनां मस्यूनबलय् हे

5 थःगु दाही चानातःपि, थःगु वसः खुनातःपि व थःगु म्हय् थःम्हं हे घाः यानातःपि चयम्ह मनूत अन्नबलि व धुर्पाय् ज्वनाः शकेम, शीलो व सामरियां परमप्रभुया देगलय् वल।

6 नतन्याहया काय् इश्माएल मिस्पां इमित नापलायेत ख्वख्वं वल। वं इमित नापलाये धुंकाः धाल, “अहीकामया काय् गदल्याहयाथाय् हूँ।”

7 इपि शहरय् दुहां वनेवं नतन्याहया काय् इश्माएल अले वलिसें दुपि मनूतयसं इमित स्यात अले इमित त्यांकिइ वांछवयाबिल।

8 तर इपि मध्ये झिम्हयसिनं इश्माएलयात धाल, “जिमित स्यानादी मते। जिमिसं छव, तछव, चिकं व कस्ति बूँइ सुचुका तयागु दु।” उकिं वं इमित त्वःताबिल।

9 इश्माएलं स्याःपिं मनूतयर्गु सीम्ह वांछवःगु तुंथि तसकं तःधं। व त्यांकि आशा जुजुं इस्त्राएलया जुजु बाशां हमला याःबलय् म्हुइके ब्यूगु खः। ☆ नतन्याहया काय् इश्माएलं मनूतयर्गु सीम्हं व त्यांकि जायकाबिल।

10 इश्माएलं मिस्पाय् ल्यंदुपि सकलें मनूत अर्थात जुजुया सेनापति नबूजरदानं अहीकामया काय् गदल्याहया जिम्माय् बियाः अन त्वःताथकुपि सकलें मनूत व जुजुया म्हायपिन्त ज्वनाः कुनाबिल। थुकथं नतन्याहया काय् इश्माएल थुपि कैदीतयत् ज्वनाः पारि अम्मोनीतयथाय् वनेत पिहां वन।

11 कारेहया काय् योहानान व वलिसें दुपि सकलें कप्तानतयसं नतन्याहया काय् इश्माएलं याःगु फुक्क अपराधया बारे न्यन।

12 अले इमिसं थः मनूत ज्वनाः नतन्याहया काय् इश्माएललिसें लडाईं याः वन। इमिसं वयात गिबोनय् दुगु तःधंगु पुखूया न्ह्यःने लुइकल।

13 इश्माएललिसें दुपि मनूतय्सं कारेहया काय् योहानान व वलिसें दुपि सेनाया कप्तानतय्त खन, इपि लयताल।

14 इश्माएल मिस्पां ज्वनाहःपि सकलें मनूत कारेहया काय् योहानानयाथाय् लिहां वन।

15 तर नतन्याहया काय् इश्माएल व वया च्याम्ह मनूत योहानानपाखें बचय् जुयाः अम्मोनीतय्थाय् बिस्युं वन।

योहानान मिश्रय् बिस्युं वनेत्यंगु

16 अले अहीकामया काय् गदल्याहयात स्यायेधुंकाः मिस्पां ज्वनायंकूपि सिपाइँत, मिस्त, मस्त व हाकिमत फुक्कसिगु जिम्मा कारेहया काय् योहानान व वलिसें दुपि सेनाया फुक्क कप्तानतय्सं काल।

17 इपि बेबिलोनीतपाखें बचय् जुइत मिश्रय् वनेगु बिचाः यानाः बेथलेहेमया लिक्क गेस्थ-किम्हामय् बाय् च्वन।

18 इपि बेबिलोनीत खनाः ग्याःगु खः, छायाःसा बेबिलोनयाम्ह जुजुं देशया बडाहाकिम ल्यःम्ह अहीकामया काय् गदल्याहयात नतन्याहया काय् इश्माएलं स्याःगु खः।

42

बचय् जूपिन्त ख्याच्चः

1 सेनाया सकलें कप्तानत, कारेहया काय् योहानान व होशयाहया काय् येजन्याह, चिधंपिनिसें ततःधंपि सकलें मनूत यर्मिया अगमवक्तायात नापलाः वल।

2 अले इमिसं वयात धाल, “जिमिगु बिन्ति न्यनादिसैं, जिपि बचय् जूपिनिगु निंति परमप्रभु छिकपिनि परमेश्वरयात प्रार्थना यानादिसैं। छायाःसा न्हापा यक्व दुपि जिपि आः कम हे जक ल्यनाच्चंगु छिं खँ हे खं।

3 परमप्रभु छिकपिनि परमेश्वरं जिमित गन वनेगु खः, जिमिसं छु यायेमाःगु खः, व क्यनादीमा धकाः प्रार्थना यानादिसैं।”

4 यर्मिया अगमवक्तां इमित धाल, “जिं छिमिगु खँ न्यनागु दु। छिमिसं बिन्ति याःथें जिं परमप्रभु छिकपिनि परमेश्वरयात प्रार्थना यानाबी, अले परमप्रभुं छु धयादिल व फुक्क जिं छिमित कनाबी। जिं छु नं खँ छिमिगुपाखें सुचुके मखु।”

5 अले इमिसं यर्मियायात धाल, “परमप्रभु छिकपिनि परमेश्वरं छिपाखें जिमिथाय् छुं खबर छवयाहयादिल धाःसा अले जिमिसं वयक्कःया वचनकथं मयात धाःसा परमप्रभु हे जिमिगु विरोधय् खःम्ह व विश्वास याये बहःम्ह साक्षी जुयादीमा।

6 व जिमित यःगु जुइमा वा मयःगु जुइमा, जिमिसं परमप्रभु जिमि परमेश्वरया आज्ञा पालन याये, गुम्हयसिथाय् जिमिसं छितः छवयेत्यनागु दु। जिमित बां हे लायेमा, छायाधाःसा जिमिसं परमप्रभु जिमि परमेश्वरयागु आज्ञा पालन याये।”

7 झिन्हु लिपा परमप्रभुया वचन यर्मियायाथाय् वल।

8 उकिं वं कारेहया काय् योहानान अले वनापं दुपिं सकलें सेनाया कप्तानतय्त अले चीधिकःपिनिसें तःधिकःपिं सकलें मनूतय्त सःतल।

9 यर्मियां इमित धाल, “परमप्रभु, इस्राएलया परमेश्वर, गुम्हयसिथाय् छिमिसं जितः थःगु बिन्ति देछायेत छवःगु खः, थथे धयादी,

10 ‘छिपिं थ्व हे देशय् च्वन धाःसा जिं छिमित नाश याये मखु तर छिमित तयातये, जिं छिमित लिनाकाये मखु तर पी, छायाधाःसा जिं छिमिगु छु स्पंकागु खः उकिया निति जिगु नुगः ख्वः।

11 छिपिं आः ग्यानाच्चंगु बेबिलोनया जुजुलिसें ग्याये मते, परमप्रभुं धयादी, छायाधाःसा छिमित वयागु ल्हातं बचय् यायेत व त्वःतकेत जि छिपिलिसें दु।

12 नबूकदनेसरयात छिमित दया याकेबिया जिं छिमित दया याये, अथे जुयाः वं थ्व छिमिगु देशय् छिमित च्वनेबी।’

13 “अयनं छिमिसं परमप्रभु छिमि परमेश्वरया आज्ञा पालन मयासें ‘जिपिं थ्व देशय् च्वने मखु,

14 तर जिपिं मिश्र देशय् हे च्वंवेने, छायाधाःसा अन जिमिसं लडाइँ स्वयेमाली मखु, तुरहीया सः न्यनेमाली मखु, मरि नये मखंकाः च्वनेमाली नं मखु’ धाल धाःसा,

15 हे यहदाया मनूत, परमप्रभुया थ्व वचन न्यँ! दक्व शक्ति दुम्ह परमप्रभु, इस्राएलया परमेश्वरं थथे धयादी, ‘छिमिसं मिश्रय् वनेगु क्वःछिनागु दुसा अले अन च्वनेगु खःसा,

16 गुगु तरवार खनाः छिपिं ग्याःगु खः, व हे तरवारं छिमित लिनाः मिश्र देशय् नापलाकी, अले छिपिं गुगु अनिकाल खनाः ग्याःगु खः, व मिश्र देशय् छिमिगु ल्युने ल्युने वइ, अले छिपिं अन हे सी।

17 धात्थें हे मिश्रय् वनाः च्वनेगु क्वःछयूपिं मनूत तरवार, अनिकाल व महामारी सी। जिं छिमिके हयेत्यनागु विपत्तिपाखें सुं नं म्वाइ मखु वा बचय् जुइ मखु।’

18 परमप्रभु, दक्व शक्ति दुम्ह इस्राएलया परमेश्वरं थथे धयादी, ‘गथे जिं जिगु तं यस्शलेमय् च्वंपिं मनूतय्के प्वंकागु खः, अथे हे छिपिं मिश्रय् वन धाःसा जिगु तं छिमिके प्वंके। जिं छिमित लिनाछवयागु फुक्क जातितयगु दथुइ जिं छिमित सराः, भय, गिल्ला व निन्दाया पात्र दय्के। थ्व देश छिमिसं हाकनं खनी मखु।’

19 “हे ल्यनाच्चंपि यहदाया मनूत, परमप्रभुं छिमित ‘मिश्रय् वने मते’ धयादीगु दु। थ्व खँ ल्वःमके मते! जिं थौं छिमित ख्याच्चः बियागु दु।

20 छिमिसं जितः परमप्रभु छिमि परमेश्वरयाथाय् छवयाः ‘जिमिगु नितिं परमप्रभु झी परमेश्वरयात प्रार्थना यानादिसँ, जिमित वय्कलं धयादीगु छता छता खँ धयादिसँ, जिमिसं व याये’ धयाः छिमिसं थःम्हं थःत ध्वंलाःगु दु।

21 जिं थौं छिमित व धयागु दु। तर वय्कलं जितः छिमित धा धकाः धयादीगु फुक्क खँय् छिमिसं परमप्रभु छिमि परमेश्वरया आज्ञा पालन याःगु मदु।

22 उकिं आः धाथें छिमिसं सीकाति, छिपि च्वंवेने मास्तिवय्कूगु थासय् हे छिपि तरवार, अनिकाल व महामारी सी।”

यर्मियायात मिश्रय् यंकूगु

43

1 परमप्रभु इमि परमेश्वरं गुलि खँ धायेत यर्मियायात छवयाहःगु खः, व फुक्क खँ यर्मियां इमित धाये धुंकाः

2 होशयाहया काय् अजर्याह व कारेहया काय् योहानान व मेपिं फुक्क जिराहा मनूतय्सं यर्मियायात धाल, “छं मखुगु खँ ल्हानाच्चंगु दु! ‘छिपि मिश्र देशय् च्वंवेने हे मते’ धकाः धायेत परमप्रभु झी परमेश्वरं छन्त छवयाहयादीगु मखु।

3 तर बेबिलोनीतय्सं जिमित स्यायेमा वा ज्वनाः बेबिलोनय् यंकेमा धयागु मतिइ तयाः नेरियाहया काय् बास्कं छन्त जिमिगु विरोधय् ग्वाकूगु खः।”

4 उकिं कारेहया काय् योहानान व सेनाया फुक्क कप्तानत व मेपिं सकलें मनूतय्सं “यहदा देशय् हे च्वै!” धयागु परमप्रभुया आज्ञा पालन मयात।

5 उकिया पलेसा न्हापां जःलाखःला देशय् बिस्सुं वंपि हाकनं यहदाय् च्वनेत लिहांवःपिन्त कारेहया काय् योहानान व सेनाया फुक्क कप्तानतय्सं यंकल —☆

6 मिजंपि, मिस्त, मस्त, राजकुमारीत, जुजुया सेनापति नबूजरदानं शापानया छय् अहीकामया काय् गदल्याहया ल्हातय् लःल्हाःपिं फुक्कसित व अगमवत्ता यर्मियायात अले नेरियाहया काय् बास्कयात नं इमिसं यंकल।

7 थुकथं परमप्रभुया आज्ञा पालन मयासँ इपि मिश्र देशय् वन, इपि तहपनेसय् थ्यन।

8 तहपनेसय् परमप्रभुया थ्व वचन यर्मियायाथाय् वल,

9 “छं ततःखःगु ल्वहं ल्हातय् का, अले यहदाया मनूतयसं स्वयाच्चंबलय् हे तहपनेसय् दुगु मिश्रयाम्ह जुजु फारोया दरबारया लुखाय् अप्पा छिनातःगु लँया क्वसं ध्याचलय् उपि ल्वहंत थुनाछव!

10 अले इमित धा, ‘दक्व शक्ति दुम्ह परमप्रभु, इस्राएलया परमेश्वरं थथे धयादी — जिं थःम्हं हे थः दास बेबिलोनया जुजु नबूकदनेसरयात सःते, अले जिं सुचुका तयागु थुपि ल्वहंतयगु च्वय् वयागु सिंहासन थापं याये। वं उकिया च्वय् थःगु पाल ग्वइ।

11 व वयाः मिश्र देशयात हमला याइ, अले सीगु लागि च्वयातःगु दुसा सित, कैदी जुयेगु च्वयातःगु दुसा कैदय् वनेत व तरवारं सीगु च्वयातःगु दुसा तरवारयात लःल्हाइ।

12 वं मिश्र देशया घःतयगु देगलय् मिं नकाबी। वं इमिगु देगःत छवय्काबी, अले घःतयत ज्वना यंकी। गथे फैजवाःतयसं थःगु वसतय् च्वंगु ससि फुक्क लिकाइ, अथे हे वं मिश्र देशय् च्वंगु फुक्क लिक्का छवइ अले व अनं छुं हे हानि मजुसें लिहां वइ।

13 वं मिश्र देशय् दुगु सूर्यया देगःया थांत स्यंकाबी, अले मिश्र देशया घःतय् देगःत मिं नकाबी।’ ”

44

मूर्ति पुजां यानाः नाश जूगु

1 मिश्र देशया उत्तरय् च्वंगु शहरत मिग्दोल, तहपनेस, नोप* व मिश्रय् दच्छिनपाखे च्वंपि सकलें यहदाया मनूतयगु बारे परमप्रभुयागु थ्व वचन यर्मियायाथाय् वल।

2 “दक्व शक्ति दुम्ह परमप्रभु, इस्राएलयाम्ह परमेश्वरं थथे धयादी — यरूशलेम व यहदाया फुक्क शहरय् जिं हयागु फुक्क विपत्ति ला छिमिसं खंगु हे दु। थौं व झिजांमिजां दंगु सुनसान थाय् जूगु दु, अन सुं नं मच्चं।

3 थ्व इमिसं मभिंगु ज्या याःगुलि जूगु खः। इमिसं छिमिसं म्हमस्यूपि व छिमि पुर्खातयसं म्हमस्यूपि मेपिं घःत पुजा यानाः जितः तंचाय्कल।

4 अयनं जिं जिम्ह दास अगमवक्तातय्त बारम्बार इमिथाय् थथे धाय्के छवया, ‘जितः तसकं मयःगु थज्याःगु घच्चाइपुगु ज्या याये मते।’

* 44:1 ४४:१ “नोप” या मेगु नां मेमफिस खः

5 तर इमिसं जिगु खँ मन्यं, उकी ध्यान हे मब्यु। इमिसं मभिंगु ज्या यायेगु मत्वःतू व इमिसं मेपि घःतयूत धुपाँय् च्याकेगु ज्या मत्वःतू।

6 उकिं जिं थःगु तं यहदाया शहर शहर व यरूशलेमया गल्लि गल्लिइ प्वंका। उपि थौं तक नं झिजांमिजां दंगु व सुनसान थाय् जुयाच्चंगु दु।

7 “आः दक्व शक्ति दुम्ह परमप्रभु, इस्राएलया परमेश्वरं थथे धयादी – यहदापाखे मिजपिं, मिस्त, चीधिकःपि मस्त व ह्याउमस्त नाश याकाः सुं छम्ह हे ल्यं मदय्क छिमिसं थःपिन्के थज्याःगु विपत्ति छाय् हयेगु?

8 छिपि च्वंवःगु थ्व मिश्र देशय् मेपिं घःतयूत धुपाँय् च्याकाः जितः छाय् तं चाय्कागु? थथे यानाः छिमिसं थःत हे नाश याइ अले पृथ्वीया फुक्क जातिया मनूतय्सं छिमित हेस्याइ अले छिमिगु नां कयाः सराः बी।

9 छु छिमि पुर्खात, यहदाया जुजुपिं व रानीपिं अले छिमिसं व छिमि कलाःपिन्सं यहदा देशय् व यरूशलेमया गल्लि गल्लिइ याःगु मभिंगु ज्या छिमिसं ल्वःमन ला?

10 छिपि थौं तक नं क्वमिलु जूगु मदुनि, छिमिसं जितः हनाबना तःगु नं मदु, जिं छिपिं व छिमि पुर्खातय्गु न्ह्यःने तयागु जिगु व्यवस्था व विधि छिमिसं पालन याःगु मदु।

11 “उकिं दक्व शक्ति दुम्ह परमप्रभु, इस्राएलया परमेश्वरं थथे धयादी – स्व, जि थः हे छिमिगु विरोधय् वनाः छिमित स्यंके, अले यहदाय् मनूत छम्ह नं मदय्काबी।

12 मिश्रय् च्वंवने मास्ति वय्कूपिं यहदाय् ल्यनाच्च्वपिन्त जिं नाश याये। मिश्र देशय् हे इपिं नाश जुइ। तरवारं वा अनिकालं इपिं नाश जुइ। चीधिकःपिनिसें तःधिकःपिं तक सकलें मनूत तरवार व अनिकालं सी। जिं इमित लिनाछवयागु फुक्क जातितय्गु दथुइ जिं इमित सराः, भय, गिल्ला व निन्दाया पात्र दय्के।

13 जिं यरूशलेमयात तरवार, अनिकाल व महामारी सजाँय बियागु थें हे मिश्र देशय् च्वंपिन्त जिं सजाँय बी।

14 मिश्र देशय् च्वंवपिं यहदाया ल्यनाच्च्वपिं छम्ह नं म्वानाच्च्वनी मखु, न बचय् जुइ। इमिसं यहदा देशय् हे लिहां वयाः अन च्वने मास्ति वय्कूसां छुं शरण काःवपि बाहेक इपिं छम्ह नं लिहां वयेखनी मखु।”

15 अले उगु महासभाय् दुपिं मिजंतय्सं, थः कलाःपिन्सं मेपिं घःतय्गु लागि धुपाँय् च्याकूगु स्यूपिं मनूतय्सं व अन दनाच्च्वपिं मेपिं सकलें मिसातय्सं अले मिश्रया उत्तरपाखे व दच्छिन्पाखेयापिं सकलें यहदाया मनूतय्सं यर्मियायात धाल,

16 “छिं परमप्रभुया नामय् धाःगु खँ जिमिसं मानय् याये मखु।

17 जिमिसं याये धकाः धयागु फुक्क ज्या या हे याये। स्वर्गयाम्ह रानी जिमि घःमयजुया निति जिमिसं अथे हे धुपाँय् च्याके अले त्वँसाबलि नं वयात छाये गथे जिमि पुर्खा, जुजुपि व नायःतयस्सं यहदाया शहर शहरय् व यस्सलेमया गल्लि गल्लिइ छाःगु खः। उबलय् जिमिके नयेगु नसा गाक्क दुगु खः, जिमित बांलानाच्वंगु खः, जिमिके विपति नं वःगु मदु।

18 तर गुबलय् निसें जिमिसं स्वर्गयाम्ह रानी घःमयजुयात धुपाँय् च्याकेगु व त्वँसाबलि छायेगु त्वःताः, उबलय् निसें जिमित फुक्क खँया मगाःमचाः जुया वयाच्वंगु दु, जिमि मनूत तरवार व अनिकालं सीगु दु।”

19 अले मिसातयस्सं धाल, “जिमिसं स्वर्गयाम्ह रानीया लागि धुपाँय् च्याकाबलय् अले वयात त्वँसाबलि छायाबलय् छु जिमि थः भाःतपिन्सं मसीकं हे वयागु मूर्ति बांलगु मरि दयकाच्वंगु व वयात त्वँसाबलि छायाच्वंगु धकाः च्वना ला?”

20 अले यर्मियां थथे लिसः ब्यूपिं सकलें मनूतयत्, मिस्त व मिजपिन्त धाल,

21 “छिमिसं, छिमि पुर्खात, छिमि जुजुपि व हाकिमत व देशयापिं मनूतयस्सं यहदाया शहर शहरय् व यस्सलेमया गल्लि गल्लिइ च्याकूगु धुपाँय्या बारे छु परमप्रभुयात लुमसे मवः ला? छु! वय्कलं बिचाः याना मदिल ला?

22 छिमिसं याःगु मभिंगु ज्या व घच्चाइपुगु ज्या परमप्रभुं यक्व अप्वः सह यानादी मफुत। अले छिमिगु देश झिजांमिजां दंगु, मनू मदुगु सुनसान थाय् जुल। अले मनूतयस्सं छिमिगु नां कयाः सराः बियेगु यानावयाच्वंगु दु, थौं नं अथे जुयाच्वंगु दु।

23 छिमिसं धुपाँय् च्याकाः परमप्रभुया विरोधय् पाप याःगुलि, अले वय्कःया आज्ञा पालन मयाःगुलि वा वय्कःया व्यवस्था वा नियम वा वय्कःया विधि पालन मयाःगुलि थ्व विपति छिमिके वःगु खः, थौं छिमिसं खनाच्वंगु थें।”

24 अले यर्मियां सकलें मनूत व मिस्तयत् धाल, “छिपि मिश्रय् दुपि यहदायापिं सकलें मनूतयस्सं परमप्रभुया थ्व वचन न्यँ,

25 दक्व शक्ति दुम्ह परमप्रभु, इस्राएलयाम्ह परमेश्वरं थथे धयादी – स्वर्गयाम्ह रानीयात धुपाँय् च्याकेत व त्वँसाबलि छायेत जिमिसं यानागु ‘भाकल धाथ्यें हे जिमिसं पूरा याये धकाः छिमिसं व छिमि कलाःपिन्सं थःम्हं बचं ब्यूगु खँ थःगु हे ज्यां छिमिसं पूरा याःगु दु।’

“उकिं छिमिसं थःगु बचं पूरा या! छिमिसं यानागु भाकल पूरा या!

26 तर हे मिश्र देशयापिं सकलें यहदाया मनूत, परमप्रभुया वचन न्यँ! परमप्रभुं धयादी, ‘जिगु तःधंगु नामय् जिं पाफयाच्वनागु दु कि मिश्र देशय् च्वनाच्वंपिं सुं नं

यहदाया मन्तूयसं नं “गथे परमप्रभु धातये म्वाःम्ह खः” धकाः आवंलि गुबलें जिगु नामं पा फइ मखु वा जिगु नां काइ मखु।

27 छायाःसा जि इमित भिया लागि मखु तर मभिया लागि स्वयाच्चनागु दु, मिश्र देशय् दुपि सकलें यहदाया मन्तू नाश मजुतले तरवार व अनिकालं सी।

28 तरवारं बचय्जूपि मिश्र देशं यहदा देशय् कम हे जक लिहां वइ। अबलय् मिश्र देशय् चवंःपि यहदाया ल्यंदुपि सकसिनं इमिगु वचन सत्य खः लाकि जिगु वचन सत्य खः, व सी।’

29 “परमप्रभुं धयादी, ‘छिमिगु विरोधय् स्यंकेगु जिगु वचन धातये हे पूरा जुइ धकाः छिमिसं सीमा धकाः जिं छिमित थ्व थासय् सजॉय बी। अले व हे छिमित चिं जुइ।’

30 परमप्रभुं थथे धयादी, ‘गथे जिं यहदाया जुजु सिदकियाहयात वयात स्यायेत स्वःम्ह वया शत्रु बेबिलोनया जुजु नबूकदनेसरया ल्हातय् बियागु खः, अथे हे मिश्रया जुजु फारो होप्रायात नं जिं वयात स्यायेत स्वःम्ह वया हे शत्रुया ल्हातय् बी।’ ” ☆

45

बास्करयात परमप्रभुया बचं

1 यहदाया जुजु, योशियाहया काय, यहोयाकीमं राज्य यानाच्चंगु प्यंगगु दँय् नेरियाहया काय, बास्कं यर्मिया अगमवक्तां च्वकेत नवाःगु थुपि वचन छथू भवँतय् च्वये धुंकाः यर्मियां वयात धाल, ☆*

2 “बास्क, परमप्रभु, इस्राएलया परमेश्वरं छन्त थथे धयादी –

3 छं धाल, ‘धक्कार जितः! छायाःसा परमप्रभुं जिगु दुःखय् दुःख तनादिल! झसुकाः ततं जि त्यानुइ धुंकल, जितः गनं नं आराम मदु।’

4 “उकिं परमप्रभुं धयादी – छं वयात थथे धा, ‘परमप्रभुं थथे धयादी – जिं छु दयकागु दु, व जिं स्यंकाबी। जिं पृथ्वी न्यंक छु पिनागु दु व जिं लिनाकाये।

5 तर न्यौं! छं थःगु निंति ततःधंगु खँ माला च्वनागु ला? अथे माले मते! जिं थःम्हं हे फुक्क मन्तूयके विपत्ति हये, परमप्रभुं धयादी, तर छ न्हाथाय् वंसां जि अन छंगु ज्यान बचय् यानाः छन्त म्वाकातये।’ ”

☆ 44:30 ४४:३० २ राज २५:१-७

☆ 45:1 ४५:१ २ राज २४:१९; २ इति ३६:५-७; दान १:१-२ 45:1 ४५:१ ६०५ बि.सि.

46

जाति जातिया बारे अगमवाणी

1 जाति जातिया बारे यर्मिया अगमवक्तायाथाय् वःगु परमप्रभुया वचन थ्व हे खः।

मिश्र देशया बारे अगमवाणी

मिश्रया बारे –

2 यफ्रेटिस खुसि सिथय् च्वंगु कर्कमीशय् योशियाहया काय् यहदाया जुजु यहोयाकीमं राज्य यानाच्चंगु प्यंगु दँय् बेबिलोनया जुजु नबूकदनेसरं त्याकूमह मिश्र देशयाम्ह जुजु फारो नेकोया सेनाया बारे,*☆

3 “तःधंगु व चिधंगु ढालत तयार या!

लडाइँया लागि न्ह्यज्या!

4 सलया म्हय् लगाम च्यु!

हे सलगइपिं,

सल गयाः नँयागु तपुलि पुयाः

थथःगु थासय् दँ!

छिमिगु भाला च्वामुकि।

छिमिगु म्हय् कवच फ्यु!

5 तर जिं छु खनाच्चवना?

इपिं ला ग्यानाच्चंगु दु।

इपिं लिचिलाच्चंगु दु।

इमि सिपाइँत बुत।

इपिं हथाय् पथासं बिस्युं वनाच्चंगु दु।

इमिसं लिफः मस्वः, प्यखेरं आतंक हे आतंक दु,”

परमप्रभुं धयादी।

6 “याकनं बिस्युं वनीपि नं बिस्युं वने फइ मखु,

न बल्लाःपिं हे बचय् जुइ फइ।

उत्तरय् यफ्रेटिस खुसि सिथय्

इपिं धेधेचुयाः दइ।

* 46:2 ४६:२ ६०५ बि.सि. ☆ 46:2 ४६:२-२६ यशै १९:१-२५; इज २९:१-३२:३२

- 7 “नील खुसि थें न्ह्यज्याना: वइगु,
तःधंगु लबु थाहां वइगु खुसि थें वइगु थ्व सु खः?
- 8 मिश्र देश नील खुसि थें न्ह्यज्याना: वइ,
लबु थाहां वइगु खुसिया लः थें।
वं धाइ, ‘जि न्ह्यज्याना: पृथ्वीयात त्वपुयाबी।
जिं शहर शहरयात व अनयापि मनूतय्त नाश यानाबी।’
- 9 अय् सल, न्ह्यज्या!
अय् सारथीत, रथ याकनं ब्वाकि!
अय् सिपाईत, न्ह्यज्या!
ढाल क्वबिपि कूश व पूतयापि मनूत,
वाण बांलाक कय्के सःपि
लूदयापि मनूत, वनाछव!
- 10 तर व दि प्रभु, दक्व शक्ति दुम्ह परमप्रभुया दि खः,
बदला काइगु दि,
थः शत्रुतय्त बदला काइगु दि।
लुमधंतले तरवारं नाश याइ,
हि त्वना: वं प्या:चा: लंकी।
छाय्धा:सा उत्तरयागु देशय्,
यूफ्रेटिस खुसि सिथय्,
प्रभु, दक्व शक्ति दुम्ह परमप्रभुं बलि छानादी।
- 11 “हे मिश्र देशयाम्ह कुमारी म्हाय्,
च्वय् गिलादय्† वना: मलम का!
तर छं म्वा:म्वाकं थीथी कथंयागु वासः पाइगु,
छ लाइ मखु।
- 12 जात जाति छंगु लज्याया खँ न्यनी।
छंगु ख्वःसलं पृथ्वी जाइ।
सिपाईलिसें सिपाई थक्कर नइ।
इपि निम्हं छकलं दइ।”

† 46:11 ४६:११ गिलाद वासः दय्केत छयलीगु सिमासामाया लागिं नांजाःगु यर्दन खुसिया पुर्बय् लाःगु छगू लागा।

13 बेबिलोनया जुजु नबूकदनेसरं वयाः मिश्र देशयात हमला याइगु बारे परमप्रभुं यर्मियायात थ्व खबर बियादीगु दु, ☆

14 “मिश्र देशय सुचं ब्यु!
मिगदोलय् घोषणा या,
नोप‡ व तहपनेसय् नं घोषणा या,
‘तयार जुयाः थथःगु थाय् कयाः दै,
छाय्धाःसा तरवारं छिमिगु प्यखेरं क्वापक्वाप नयाच्चंगु दु।’

15 छिमि सिपाइँत छाय् क्वदःगु?
इपि दने फइ मखु, छाय्धाःसा परमप्रभुं इमित क्वय्पाखे घ्वानादीगु दु।

16 छिमि सिपाइँत बरोबर थक्कर नयाः
छम्हयसिया च्वय् मेम्ह दइ।
इमिसं धाइ, ‘दै! अत्याचारया तरवारपाखें बिस्युं वनाः
झीपि थः हे मनूतय्थाय्
व थः जन्म जूगु देशय् हे लिहां वनेनु।’

17 अन इमिसं तःसलं धाइ,
‘मिश्रया जुजु फारो तःधंगु सः जक खः।
वं ला थःगु मौका तंकूगु दु।’

18 “धात्थें जि म्वाःम्ह खः थें” जुजुं धयादी,
गुम्हयसिगु नां दक्व शक्ति दुम्ह परमप्रभु खः,
“पहाडत मध्ये तबोर थें छम्ह वइ,
समुद्र सिथया कर्मेल थें व वइ।

19 हे मिश्र देशय् च्वंपि,
कैदी जुयाः वनेत थःगु सामान प्वःच्यु,
छाय्धाःसा नोप नाश जुइ,
मनू मदयाः व झिजांमिजां जुइ।

20 “मिश्र छम्ह बांलाःम्ह साचा खः।
तर उत्तरपाखें छम्ह साभुजि

वयागु विरोधय वयाच्चंगु दु।

21 वया ज्यालाय् वःपि सिपाईत तग्वारापि साचात थें च्वं।

इपिं छक्कलं फहिलाः बिस्युं वनी।

इपिं दी मखु, छायाःसा इमिके विपत्तिया दि,

इमिगु सजाँयया दि वयाच्चंगु दु।

22 शत्रुत जबरजस्ती न्ह्यज्यानावइबलय,

बिस्युं वंम्ह सर्पयागु थें सः मिश्रं पिकाइ।

इपिं वयाथाय् सिमा पालीपिं मनूत थें

पा ज्वनाः वयाच्चंगु दु।

23 इमिसं वया मनूतय्त् सिमायात थें पाली,”

परमप्रभुं धयादी।

“छायाःसा इपिं क्वःबुइँचा स्वयाः यक्व दु,

इपिं अल्याख दु।

24 मिश्र देशया म्हाययात मछाले माय्काबी।

वयात उत्तरयापि मनूतय्गु ल्हातय् लःल्हानाबी।”

25 दक्व शक्ति दुम्ह परमप्रभु, इस्राएलया परमेश्वरं धयादी, “स्व, जिं थःम्हं हे नोऽ शहरया अमोन घः, फारो, मिश्र देश व वया घःत अले जुजुपिं धकाः फारोयात भरोसा याइपिन्के सजाँय हयेत्यनागु दु।

26 जिं इमित इमिगु ज्यान कायेत स्वःपिनिगु ल्हातय्, अर्थात बेबिलोनया जुजु नबूकदनेसर व वया हाकिमतय्गु ल्हातय् लःल्हानाबी। तर अनंलि मिश्र देशय् हाकनं न्हापा थें तुं मनूत च्वनी,” परमप्रभुं धयादी।

27 “हे जिम्ह दास याकूब, छ ग्याये मते।

हे इस्राएलयापिं मनूत, नुगः क्वतुंके मते।

जिं थःम्हं हे छिमित तापाःगु देशं

व छिमि सन्तानयात ज्वनाः यंकातःगु देशं त्वःतकाहये।

याकूबया सन्तानतयत् हाकनं शान्ति व सुरक्षा दइ।

सुनानं वयात ख्याये फइ मखु। ☆

28 हे जिम्ह दास याकूब, छ ग्याये मते,

छायाःसा जिं छलिसें दु,” परमप्रभुं धयादी।

“गुगु गुगु देशय् जिं छिमित छ्यालब्याल याना,
 व फुक्क देशयात नाश यानाबी।
 छिमित धाःसा भज्यंक नाश याये मखु।
 जिं छन्त सजॉय मब्यसे त्वःते ला मखु
 अयून् भिकेबलय् खःकथं न्याय यानाः भिके।”

47

पलिशतीतयगु बारे अगमवाणी

1 मिश्रयाम्ह जुजु फारों गाजाय् हमला याये न्ह्यः पलिशतीतयगु बारे यर्मिया
 अगमवक्तायाथाय् वःगु परमप्रभुया वचन थ्व हे खः,✧

2-3 परमप्रभुं थथे धयादी,

“स्व! उत्तरपाखे लः थाहां वयाच्चंगु दु।
 व बाः वयाच्चंगु लःधाः थें जुइ।
 वं देश व उकी दुगु फुक्कयात त्वपुयाबी,
 शहर व अन दुपिं सकसितं त्वपुयाबी।
 ब्वाँय् वनीपि बल्लाःपि सलतयगु तुतिया ख्वःया सः,
 शत्रुतयगु रथत तसकं ब्वाँय् वंगु घःचाःया सः न्यनाः
 मनूत चिल्लाय् दनाः हाली,
 अले देशय् च्वंपिं सकलें ख्वइ।
 अबुपिन्सं थःकाय् म्हाय्पिन्त ग्वाहालि बी मखु।

इमिगु ल्हाः याग्लाप्याग्ला जुइ।

4 छायाधाःसा पलिशतीत नाश जुइगु दिं वःगु दु,
 अले बचय्जूपिं मध्ये टुरोस
 व सीदोनयात ग्वाहालि बी फुपिं सकलें नाश जुइ।
 परमप्रभुं पलिशतीतयत् नाश यानादीत्यंगु दु,
 कप्तोरया* सिथं वःपिं सकसितं।

5 गाजायापिं मनूतयसं नुगः मछिंकाः थःगु छ्यंया सँ खाइ।
 अशकलोनयात सुम्क तइ।
 हे पलिशतीतय् मैदानय् ल्यनाच्चंपिं,

✧ 47:1 ४७:१-७ यशै १४:१९-३१; इज २५:१५-१७; योए ३:४-८; आमो १:६-८; सप २:४-७; जक ९:५-७

* 47:4 ४७:४ कप्तोर थ्व क्रेट टापु खः

छिमिसं गुबलय् तक थःगु दुःख क्यनेत थथःगु म्हय् घाः यानाच्चनेगु?

6 “छिमिसं ख्वख्वं धाइ, ‘हे परमप्रभुया तरवार,
छं गुबलय् आराम कायेगु?

छ थःगु दापय् लिहां हूँ,
छ सुम्क च्वेँ।’

7 तर परमप्रभुं थ्वयात आज्ञा बियादी धुंकाः,
वयकलं थ्वयात अशकलोनयात
व समुद्र सिथय्यात हमला यायेगु आज्ञा बीधुंकाः
थ्वं गय् यानाः आराम काइ?”

48

मोआबया बारे अगमवाणी

1 मोआबया बारे —

दक्व शक्ति दुम्ह परमप्रभु, इस्राएलया परमेश्वरं थथे धयादी,

“धिक्कार दु नेबोयात, छायाःसा व नाश जुइ,
कियतैमया बेइज्जत जुइ

अले उकियात त्याकाकाइ,
किल्लाया बेइज्जत जुइ अले व चुंचुं जुइ।*

2 मोआबया प्रशंसा हाकनं गुबलेँ जुइ मखुत,
मनूतय्सं हेश्बोनय्* उकियात स्यंकेगु ग्वसाः ग्वइ,
‘वा! झीसं उगु जातियात नाश यानाबीनु।’

हे मदमेन†, छ नं सुनसान जुइ,
तरवार छंगु ल्यूल्यु वइ।

3 होरोनैम चिल्लाय् दनाः हाःगु सः न्यौं!
नाश व तःधंगु दुःखया सः ताये दयाच्चंगु दु।

4 मोआब नाश जुइ,
वया मस्त तःसलं ख्वइ।

☆ 48:1 ४८:१-४७ यशै १५:१-१६:१४; २५:१०-१२; इज २५:८-११; आमो २:१-३; सप २:८-११ * 48:2

४८:२ हेश्बोन थ्व खँग्वः नवाइबलय् हिब्रू भाषाय् खँग्वः ग्वसाः थें च्वं † 48:2 ४८:२ मदमेन थ्व खँग्वः नवाइबलय् हिब्रू भाषाय् खँग्वः “सुम्क” थें च्वं

- 5 इपि लूहीत थाहां वनीगु लँय्
 ख्वख्वं थाहां वनी।
 होरोनैमपाखे क्वहां वनीगु लँय्
 चिल्लाय् दनाः ख्वःगु सः न्यंगु दु।
- 6 बिस्युं हूँ! थथःगु ज्यान बचय् या!
 मरुभूमियागु नांगा झाः थें जु!
- 7 छिमिसं थःगु ज्याय् व थःगु धन सम्पत्तिइ भलसा तःगुलि
 छिमित नं ज्वना यंकी।
 अले कमोश घःयात नं थः पुजाहारीत
 व थः शासकतनापं ताताःपाःगु देशय् यंकी।
- 8 अले परमप्रभुं धयादीगु थें
 नाश याइम्ह छिमिगु फुक्क शहरय् वइ,
 छगू शहर नं बचय् जुइ मखु।
 ब्यासि नं नाश जुइ,
 पहाडयागु मार्थवंगु जमिनयात नं नाश याइ।
- 9 मोआबय् चि ह्वलाब्यु,
 छायाःसा व तहसनहस जुइ,
 उकिया शहरत सुं नं मनू मदय्क सुनसान जुइ।
- 10 “अल्छी चाचां परमप्रभुया ज्या याइम्ह मनूयात सराः लायेमा!
 थःगु तरवारयात हि बाः वय्के मब्यूम्ह मनूयात सराः लायेमा!
- 11 “मोआब मचाबलय् निसें हे याउँक च्वनाच्चंगु दु।
 थलय् त्वःतातःगु दाखमघ थें छगः थलं मेगु थलय् मप्वंकूगु थें,
 व देशयात गुबले ज्वनाः यंकूगु मदु।
 वयागु सवाः न्हापायागु थें च्वं, वयागु बास्ना ह्यूगु मदु।
- 12 तर स्व! ई वयाच्चंगु दु,”
 परमप्रभुं धयादी,
 “गबले जिं थलं प्वंकीपि मनूत छवये,
 इमिसं व प्वंकी।
 इमिसं वयागु थलत खालि यानाबी
 अले वयागु थल चुंचुं यानाबी।

13 गथे थःम्हं भलसा तःगु लुँयाम्ह द्रुहचाया मूर्तिपाखें बेथेलय् इस्राएल मछालेमाःगु खः,
अथे हे मोआब नं वयागु मूर्ति कमोशपाखें मछालेमाली।

14 “छिमिसं गय् यानाः धाये फुगु?
‘जिपिं बहादुर व बल्लाःपिं सिपाइंत खः धकाः।’

15 मोआब नाश जुइ, अले उकिया शहरय् हमला याइ।
वया ल्याय्म्हपि मध्ये दकलय् स्वयेज्यूपिन्त स्याइगु जुइ,”
महाराजं धयादी, गुम्हयसिगु नां दक्व शक्ति दुम्ह परमप्रभु खः।

16 “मोआबया नाश लिक्क थ्यंकः वःगु दु,
वयागु विपत्ति याकनं हे वइ।

17 वया प्यखेरं च्वंपिं व वयागु नां न्यंपिं सकलें वयागु निंति ख्व,
अले धा, ‘व बल्लाःगु राजदण्ड त्वधूगु दु।
व नांजाःगु कथि त्वधूगु दु।’

18 “हे दीबोनय् च्वंपिं मनूत,
थःगु गौरवं कुहां वयाः गंगु जमिनय् च्वँ,
छाय्धाःसा मोआबयात नाश याइम्ह छंगु विरोधय् वइ।
वं छंगु छचाःखेरं पःखाः ग्वयातःगु शहरत नाश याइ।

19 हे अरोएरय् च्वंपिं, लुँय् दनाः बांलाक स्व।
बिस्युं वंपिं मनूत व मिसातय्त् ‘छु जुल’ धकाः न्यँ।

20 मोआबया बेइज्जत जूगु दु,
छाय्धाःसा वयात चुंचुं याःगु दु।
‘नुगः मछिंकि, ख्व, मोआबयात नाश यात’ धकाः
अर्नोन खुसि सिथय् वनाः धा।

21 तज्जाःगु माथ्वंगु थाय्पा न्याय वःगु दु
अर्थात होलोन, यहसाह व मेपात,
22 दीबोन, नेबो व बेथ दिब्लातैम,
23 किर्यातैम, बेथ गमूएल व बेथ मोन,
24 किर्यात, बोझा
व मोआबया लिक्क व ताताःपाःगु फक्क शहरयागु।

25 मोआबया नेकूः‡ध्यनाब्यूगु दु
अले वयागु ल्हाः त्वथुलाब्यूगु दु,”

परमप्रभुं धयादी।

26 “मोआबयात कयूकि,
छाय्धाःसा वं परमप्रभुया विरोध याःगु दु।
मोआब थःम्हं ल्हःगुलिइ हे ग्वारा ग्वारा तुलेमा।
मनूतय्सं वयात हेस्याय्मा।

27 छं इस्राएलयापिं मनूतय्त हेस्यानागु मखु ला?
वा वयात खूँतय्गु दथुइ ज्वंगु खः ला?
छाय्धाःसा छं वयागु बारे न्ववाक्व पतिकं
छं वयात हेस्यानाः थःगु छ्यं संकीगु।

28 हे मोआबय् च्वंपिं, छिपिं थथःगु शहरत त्वःताः ल्वहंधिकय् च्वंहूँ!
छिपिं गुफाया त्वाःया लिक्क स्वँ दय्कीपिं सुकुभन्तु थें जु!

29 “मोआब गुलि तःधं जुइमाःम्ह खः धयागु खँ जिमिसं न्यनागु दु।
व तसकं तःधं जुइमाःम्ह खः।

वयागु फुँइ व
नुगःया तःधंछुया बारे जिमिसं न्यनागु दु।

30 वयागु फुँइ जिं स्यु, तर व ज्यालगे मज्जु,
वयागु घमण्डं छुं याये फुगु मखुनि,”

परमप्रभुं धयादी।

31 उकिं जि मोआबया निति ख्वये,
सकलें मोआबीतय्गु निति जि ख्वये।
कीर-हरेशेतया मनूतय्गु निति जिं नुगः मछिंके।

32 हे सिब्माया दाखमात,
याजेर ख्वः थें जि छंगु लागि ख्वये।
छंगु कचात समुद्र तक थ्यन,
उपिं याजेरया समुद्र तक हे थ्यंगु दु।
छंगु सये धुकूगु फल

‡ 48:25 ४८:२५ नेकू थथे धयागु शक्तिया चिं खः

व छंगु दाखय् नाश याइम्ह वःगु दु।

33 मोआबया यक्व सइगु क्यबत

व बुँन लसता व खुसि वने धुंकूगु दु।

जिं दाख तिसीगु थासं दाखया ति वयेगु दिकाबियागु दु।

लयतायाः हा हां सुनानं उकियात न्हुइ मखु।

इमिगु हाःसः लसताया हाःसः मखु।

34 “हेश्बोनं इपिं ख्वःगु सः एलाले

व यहश तक हे थ्यंगु दु,

सोअरनिसें होरोनैम व एलत-शलीशियाह तक हे,

छाय्धाःसा निम्रीमया लः नं सुनावने धुंकल।

35 पुजा यायेगु थासय् बलि छाइपिन्त

व घःतय् धुपौय् च्याकीपिन्त

जिं मोआबं भज्यंक नाश यानाबी,”

परमप्रभुं धयादी।

36 “उकिं बाँसुरी थें जिगु नुगलं मोआबया निति बिलाप याइ।

कीर हरेशेतयापि मनूतय्गु निति बाँसुरी थें वं बिलाप याइ।

इमिसं कमय् याःगु धन नाश जुल।

37 इपिं सकसिनं सँ खाःगु दु,

दारी खाःगु दु।

सकसिगु ल्हाः चिरिबाःगु दु।

सकसिनं भांग्रां जँ त्वपूगु दु।

38 मोआबया छँया फुक्क कःसि कःसिइ

व चुक चुकय् ख्वःसः बाहेक मेगु छुं नं मदु,

छाय्धाःसा सुयातं मयःगु थल थें

जिं मोआबयात तछ्यानाबियागु दु,”

परमप्रभुं धयादी।

39 “व गज्याःगु कुचा कुचा जूगु दु,

इपिं गपाय्सकं ख्वयाच्चंगु दु।

मोआब लज्या चाःगु दु व ध्वस्त जूगु दु,

अले वया प्यखेरं च्वं पिं जातितय्सं वयात हेस्याइगु अले व खनाः वातां जुइ।”

40 परमप्रभुं थथे धयादी,

“स्व, छम्ह इमा मोआबया च्वय् थःगु पपू चक्कंकाः
हथासं ब्वयाः वयाच्वंगु दु।

41 किर्योतयात कब्जा याइ,
अले किल्लात अधिकार याइ।

उखुन्हु मोआबया सिपाईतय्गु नुगः
मचाबू ब्यथा जूम्ह मिसाया नुगः थें जुइ।

42 मोआबयात नाश याइ, व हाकनं छगू राज्य जुयाच्वनी मखु,
छाय्धाःसा वं परमप्रभुयागु विरोध यात।

43 हे मोआबयापिं मनूत,
भय, गाः व जालं
छिमित पियाच्वंगु दु,”

परमप्रभुं धयादी।

44 “ग्यानाः बिस्युं वनीपिं गालय् लाइ।
गालं च्वय् थाहां वइपिं जालय् लाइ।
छाय्धाःसा मोआबय् जिं वयागु सजॉयया दै हये,”

परमप्रभुं धयादी।

45 “बिस्युं जुयाच्वं पिं मनूत ग्वाहालि मदयाः हेश्बोनया किचलय् दनी।
छाय्धाःसा हेश्बोनं छगू मि
व सीहोनया दथुं हानाहाना च्यानाच्वंगु मि पिहां वःगु दु।
उकिं मोआबया कपाःतय्त व त्वापु याइपिं घमण्डीतय्गु छ्यंक्वँय्यात भस्म
यानाबी।

46 धिक्कार छन्त, अय् मोआब!
कमोश घःया मनूत नाश जुल,
छं काय् म्हाय्पिन्त ज्वनाः मेगु देशय् यंकल।

47 “अयनं लिपा वइगु दिनय्
जिं मोआबया सुख शान्ति हाकनं लित हये,”

परमप्रभुं धयादी।

मोआबया न्याय थन तक।

49

अम्मोनीतयूगु बारे अगमवाणी

1 अम्मोनीतयूगु बारे—

परमप्रभुं थथे धयादी,

“छु! इस्राएलया काय्पि मदु ला?

छु! वया सुं सर्बय काइम्ह मदु ला?

छाय् मोलोखं गादया लागा कब्जा या:गु?

छाय् वया थ: मनूत गादय् च्वंव:गु?” ☆

2 परमप्रभुं धयादी,

“स्व! जिं अम्मोनीतयूगु रब्बा शहरया विरोधय् लडाईया स: न्यकेगु ई वयाच्वंगु दु।

व छगू नाशया ट्रुं जुइ,

अले उकिया ज:ख: च्वंगु गांयात मिं भस्म याइ।

उबलय् थ:त लिना: पितह:पिन्त

इस्राएलीतय्सं लिनाछवइ,”

परमप्रभुं धयादी।

3 “हे हेशबोन, ख्व! छाय्धा:सा ऐ शहर नाश जुल।

हे रब्बायापि मनूत, चिल्लाया दना: ख्व!

भांग्रा हिना: दुखं च्वँ

अले ख्वख्वं प:खा:या दुने थुखे उखे ब्वाँय् हूँ!

छाय्धा:सा छिमि घ: मोलोखयात, वया पुजाहारीत

व हाकिमतनापं मेगु देशय् यंकी।

4 हे विश्वास यायेबह: मजूम्ह म्हाय्,

छाय् छं थ:गु ब्यासिया निति,

थ:गु यक्व सइगु ब्यासिया निति घमण्ड यानागु?

जित: सुनां हमला याइ धका:

‘छं थ:गु सम्पत्तिइ भलसा तया: धाइगु?’ ”

5 प्रभु, दक्व शक्ति दुम्ह परमप्रभुं थथे धयादी,

☆ 49:1 ४९:१-६ इज २१:२८-३२; २५:१-७; आमो १:१३-१५; सप २:८-११

“स्व! जिं थःम्हं हे छंगु प्यखें दुपिपाखें छंके भय हये।
छिपि सकसितं लिनाछवइ।
बिस्युं जूपिन्त मुंकिपि सुं दइ मखु।

6 “अयनं लिपा वइगु दिनय्, जिं अम्मोनीतय्गु सुख शान्ति हाकनं लित हये,”
परमप्रभुं धयादी।

एदोमया बारे अगमवाणी

7 एदोमया बारे—

दक्व शक्ति दुम्ह परमप्रभुं थथे धयादी,

“छु! तेमानय् आः बुद्धि मन्त ला?

छु! अनयापिं बुद्धिमानतय्गु सल्लाह नाश जुल ला?

छु! इमिगु बुद्धि ध्वग्गिना वन ला?☆

8 हे ददानय् च्वपि, फहिलाः बिस्युं हुँ,

तज्जाःगु गुफाय् सुला च्वँ,

छाय्धाःसा एसावयात सजाँय बीगु इलय्

जिं वयाके विपत्ति हये।

9 छन्थाय् दाख खाइपि वःसा

इमिसं छुं दाख त्वःतामथकी ला?

चान्हय् खुँत वःसा

छु! इमिसं थःत गुलि यल उलि धन खुयाः मयंकी ला?

10 तर जिं एसावयात नांगा याये,

वं थःत सुचुके मफय्मा धकाः

जिं व सुलाच्चनीगु थाय् खुला यानाबी।

वया काय्म्ह्वाय्पि, थःथितिपि व जःलाखःलापिन्त नाश याइ,

छम्ह नं ल्यनी मखु।

11 छिमि मांबौ मदुपिन्त त्वःता हुँ, जिं इमित म्वाकातये।

छिमि भाःत मदुपि मिसातय्सं नं जितः भरोसा याये फु।”

12 परमप्रभुं थथे धयादी, “ख्वलां त्वःने म्वाःपिन्सं नं वं त्वने हे माः धाःसा, छ सजाँय मफसें बचय् जुइ दइ ला? छन्त त्वःति मखु, छं धात्थें त्वने हे माली।

☆ 49:7 ४९:७-२२ यशै ३४:५-१७; ६३:१-६; इज २५:१२-१४; ३५:१-१५; आमो १:११-१२; ओब १-१४; मला १:२-५

13 बोझा शहर नाशया ट्रुँ जुइ धका: जिं थःगु हे नामय् पाफये। मनूत व शहर खना: वातां जुइ, इमिसं थुकियात हेस्याइ, जिं इमित लिनाछवयागु फुक्क जातितय्गु दथुइ जिं इमित सरा:, भय, गिल्ला व निन्दाया पात्र दय्के। थुकिया फुक्क शहरत न्ह्याबलेया नितिं झिजांमिजां जुइ,” परमप्रभुं धयादी।

14 जिमिसं परमप्रभुपाखें थ्व बुखें न्यनागु दु।

छम्ह दूतयात जाति जातितय्थाय् थथे धाय्के छवःगु खः,
“दुँ, झीपिं वनापं लडाइँ या: वनेनु।”

15 “स्व, जिं छन्त जाति जातिया दथुइ चिधं यानाबी।

छन्त दक्कसिनं हेपे याइ।

16 छं हःपा: ब्यूगु भय व छंगु नुगःया घमण्डं छन्त ध्वंलाःगु दु।

हे ल्वहंधीया कापिचाय् च्वनीपिं,

हे डाँडाया च्वका च्वकाय् दुक्क जुया: च्वनीपिं,

तर छ इमा थें च्वय् च्वय् ब्वःसां,

अले नगुतय्गु दथुइ छें दय्का च्वंसां अनं जिं छन्त बैय् कुर्काबी,”

परमप्रभुं धयादी।

17 “एदोम भयया खँ जुइ,

अन जूगु नाश खना: उकिया लिक्क जुया: वनीपिं सकलें वातां जुइ,

अले सकसिनं उकियात हेस्याइ।”

18 परमप्रभुं धयादी,

“सदोम व गमोरा अले उकिया जःखः च्वंगु शहरत नाश जूबलय् जूगु थें

अन सुं नं मनू दइ मखु,

सुं मनू नं अन च्वनाच्चनी मखु।✧

19 स्व! यर्दनया झालं यक्व घाँय्ख्यः दुगु थासय् सिंह वः थें,

जिं एदोमयात पलखं हे वयागु देशं लिनाछवये।

अले सुयात जिं ल्यये वयात हे जिं तये।

छाय्धाःसा जि थें जाःम्ह सु दु?

सुनां जितः चुनौती बी फु?

जिगु न्ह्यःने दनाच्चने फुम्ह सु फैजवाः दु?”

- 20 उर्कि एदोमया विरोधय् परमप्रभुं दय्कादीगु योजना,
 अले तेमानय् च्वंपिनिगु विरोधय् वय्कःया इच्छा छु दु धकाः न्यै,
 बथांयापि चिचीधिकःपि फैया मस्तयत् घिसय् यानाः यंकी।
 इमिसं यानाः वं इमिगु घाँय्ख्यःयात भज्यंक नाश यानाबी।
- 21 इपि पतन जूगु सलं पृथ्वी थरथर खाइ।
 इपि हाःगु सः लाल समुद्र तक हे थ्वइ।
- 22 स्व! छम्ह इमा हथासं ब्वयावइ,
 बोझाया च्वय् वं थःगु पपू चक्कंकी।
 उखुन्हु एदोमया सिपाईतय्गु मन
 मचाबू ब्यथा जूमह मिसायागु थें जुइ।

दमस्कसया बारे अगमवाणी

- 23 दमस्कसया बारे,
 “हमात व अर्पाद अलमल जूगु दु,
 छायाःसा इमिसं मभिंगु खबर न्यंगु दु।
 ग्यानाः इमिगु नुगः क्वतुंगु दु।
 शान्त जुइ मफइगु समुद्र थें इमिगु नुगः इतिमिति कंगु दु।☆
- 24 दमस्कस कमजोर जूगु दु।
 व बिस्सुं वनेत्यंगु दु।
 भयनं वयात ज्वंगु दु।
 मचाबू ब्यथा जूमह मिसायात थें च्यूताः
 व सास्ती वयात ज्वंगु दु।
- 25 व नांजाःगु शहर,
 व जिगु लसताया शहर सुनसान जूगु दु।
- 26 अनयापि ल्याय्म्हपि मिजंपिन्त शहरया लैय् स्याइ
 अले उखुन्हु वया फुक्क सिपाईत सुम्क च्वनी,
 दक्व शक्ति दुम्ह परमप्रभुं धयादी।
- 27 दमस्कसया पखालय् जिं मि तयाबी,
 उर्कि बेन-हदद जुजुया किल्लात भस्म याइ,”

☆ 49:23 ४९:२३-२७ यशै १७:१-३; आमो १:३-५; जक ९:१

केदार व हासोरया बारे अगमवाणी

28 बेबिलोनया जुजु नबूकदनेसरं त्याकूगु केदार व हासोरया राज्यतय्गु बारे –
परमप्रभुं थथे धयादी,

“केदारय् हमला या,
अले पुर्बयापि मनूतय्त् नाश या!

29 इमिगु पाल, फैया बथां,
बल्चात व फुक्क मालसामान यंकीगु जुइ।
इमि ऊँटत नं इमिगुपाखें लाकायंकी।
मनूतय्सं तःसलं इमित धाइ,
‘प्यखेरं आतंक हे आतंक दु।’

30 “हे हासोरयापिं मनूत, याकनं बिस्सुं हूँ!
तज्जाःगु गुफाय् वनाः सुला च्वै!”

परमप्रभुं धयादी।

“बेबिलोनया जुजु नबूकदनेसरं छिमिगु विरोधय् जाः ग्वःगु दु,
अले छिमिगु विरोधय् छगू योजना दय्कूगु दु।

31 “छिपिं दै! याउँक व मग्यासैं च्वनाच्चंगु छगू जातिथात हमला या,”
परमप्रभुं धयादी।

“इमि न ध्वाखा दु न गजबार दु।
इपिं याकःचा च्वनाच्चंगु दु।

32 इमि ऊँटत, यक्व सा द्रुहं व फैच्चलय्त् लुतय् यानाः यंकी।
ताताःपाःगु थासय् च्वंपिन्त
जिं प्यखेंपाखे छ्यालब्याल यानाबी।
अले इमिगु प्यखेंपाखें इमिके विपत्ति हये,”

परमप्रभुं धयादी।

33 “हासोर सदांया निंतिं सुनसान जुइ,
अन ध्वंचात जक च्वनी।
सुं मनू अन च्वनी मखु,
सुं मनू अन च्वनाच्चने फइ मखु,”

एलामया बारे अगमवाणी

34 सिदकियाह जुजु जूगु शुस्या इलय् एलामया बारे यर्मियाथाय् वःगु परमप्रभुया वचन थ्व खः,

35 दक्व शक्ति दुम्ह परमप्रभुं थथे धयादी,
“स्व! जिं थःम्ह हे एलामया धनु,
इमिगु शक्तिया मू लिधंसा त्वथुलाबी।

36 जिं एलामया विरोधय् आकाशया
प्यखेंपाखें प्यंगू फय् हयाबी।

जिं इमित छ्यालब्याल यानाबी
अले एलामं बिस्युं वंपिं मथ्यंगु जाति छुं नं दइ मखु।

37 जिं एलामयात इमि शत्रुतयगु
व स्यायेत स्वःपिनिगु न्ह्यःने चुंचुं यानाबी।

जिं तसकं तंम्वयाः इमिके विनाश हये”

परमप्रभुं धयादी।

“जिं इमित सिमधयकुतले,
इमित तरवार ज्वनाः लितुली।

38 जिं एलामय् थःगु सिंहासन तये,
अले वया जुजु व हाकिमतय् नाश यानाबी,”

परमप्रभुं धयादी।

39 “अयनं लिपा वइगु दिनय्
जिं एलामयागु सुख शान्ति हाकनं लित हये,”

परमप्रभुं धयादी।

50

बेबिलोनया बारे अगमवाणी

1 बेबिलोन व बेबिलोनीतय्गु देशया बारे यर्मिया अगमवक्तापाखें परमप्रभुं
धयादीगु वचन थ्व हे खः,☆

2 “जाति जातियात कै,
अले झण्डा ल्हनाः न्यांकि,
छुं खँ नं सुचुके मते, तर थथे धा,

☆ 50:1 ५०:१-५१:६४ यशै १३:१-१४:२३; ४७:१-१५

‘बेबिलोनयात कब्जा याइ,
 वया घः बेल लज्याय् लाइ,
 वया घः मरोदकयात नाश याइ।
 वयागु शालिकतयत् बेइज्जत याइ,
 वयागु मूर्तित आतंकं जाइ।’

3 छायाःसा उत्तरपाखें छगू जाति वयात हमला याइ,
 अले वयागु देशयात झिजांमिजां दंगुथाय् यानाबी।
 अन सुं चवनी मखु,
 मनूत व पशुत निथिं बिस्सुं वनी।”

इस्राएलीत थःगु देशय् लिहां वःगु

4 “उपिं दिनय्, उगु इलय् इस्राएलया मनूत
 व यहूदाया मनूत नापनापं ख्वख्वं थः परमप्रभु परमेश्वरयात माःवनी,”
 परमप्रभुं धयादी।

5 “इमिसं सियोनपाखे वनीगु लैँ गुगु खः धकाः न्यनी
 अले थःगु ख्वाः उखेपाखे स्वय्की।
 इपिं वयाः थःत हे परमप्रभुयाथाय्
 गुबलें ल्वःममंकीगु सदांया बाचाय् ची।

6 “जिम्ह प्रजा तंपिं फैत थें जूगु दु।
 इमि जवाःतय्सं इमित मखुगु लैँय् यंकूगु दु।
 अले पहाड पहाडय् मखुगु लैँय् वंके ब्यूगु दु।
 डाँडा डाँडाय् व पहाड पहाडय् चाःह्यु वैं
 इमिसं थः चवनीगु थाय्यात ल्वःमंकल।

7 इमित नापलाकूपिन्सं इमित नयाबिल।
 इमि शत्रुतय्सं धाल, ‘थुकी जिमिगु छुं दोष मदु,
 छायाःसा इमिसं इमिगु खःगु चवनेगु थाय् परमप्रभु,
 इमि पुर्खातयगु आशा, परमप्रभुया विरोधय् पापयात।’

8 “बेबिलोन बिस्सुं हूँ!
 बेबिलोनीतयगु देश त्वःति,

अले थःगु बथांयात लँ क्यनीपि दुगुचात थें जु!☆

9 छायाःसा स्व!

जिं उत्तरयागु देशं ततःधंगु जातियात ग्वाकाः इमिगु पुचःयात बेबिलोनया विरोधय् हये।

इमिसं बेबिलोनया विरोधय् लडाइँया लागि तयारी याइ,

अले वयात उत्तरपाखें कब्जा याइ।

इमिगु वाण बहादुर सिपाईतयगु थें जुइ,

गुगु अथें लिहांवनी मखु।

10 अथे जुयाः बेबिलोनयात लुटपाट याइ,

इमित लुतय् याइपिं सकसिके गाक्क दइ,”

परमप्रभुं धयादी।

बेबिलोन पतन जूगु

11 “जिगु सर्बययात लुटपाट याःम्ह छ न्ह्यइपुकाः लयताःगुलि,

छ अन्न दाःबलय् लयतायाः तिन्हम्ह साचा थें जूगुलि

अले बल्लाःपिं सलत थें हाःगुलि,

12 छंगु लागिं मां थें च्वंगु छंगु शहर तसकं लज्याय् लाइ,

सुनां छन्त बुइकल वयात क्वहांकी।

व जातित मध्ये दकलय् चिधं जुइ,

झिजांमिजां दंगुथाय्, सुख्खा जमिन व मरुभूमि थें व जुइ।

13 परमप्रभुया तमं यानाः अन सुं च्वने खनी मखु,

तर व झिजांमिजां दंगुथाय् जुइ।

बेबिलोन जुयाः वनीपिं सकलें अजू चाइ,

अले घाः खनाः इपिं ग्याइ।

14 “हे धनुष वाण चले याइपिं सकलें

बेबिलोनया प्यखेरं लडाइँया लागि तयार जुयाच्चवै!

छपु नं वाण मल्यंक वयात कय्कि!

छायाःसा वं परमप्रभुया विरोधय् पाप याःगु दु।

15 वयागु प्यखेरं च्वनाः तःसलं हा!

वं थःत लःल्हाइ। वयागु धरहरात क्वःदली,

वयागु पःखाःयात थुनाबी।

वयात बदला का,

छाय्धाःसा परमप्रभुया बदला थ्व हे खः।

वं मेपिन्त गथे यात वयात नं अथे हे या।

16 पुसा ह्वलिपि व ईचा ज्वनाः छव लइपिन्त बेबिलोनं नाश या।

अत्याचारीया तरवारं यानाः सकसितं थथःगु छेंय् लिहां वनेब्यु,

सकलें थथःगु देशय् लिहां वनेमाः!”

इस्त्राएलीत लिहां वःगु

17 “इस्त्राएल ला सिंहं लिनाः छ्यालब्याल जूगु बथां थें खः।

वयात न्हापा ला अश्शूरयाम्ह जुजुं नल,

लिपतय् बेबिलोनयाम्ह जुजु नबूकदनेसरं वयागु क्वयँय् त्वथुलाबिल।”

18 उकिं, दक्व शक्ति दुम्ह परमप्रभु,

इस्त्राएलया परमेश्वरं थथे धयादी,

“जिं थःम्हं हे अश्शूरयाम्ह जुजुयात सजॉय बियागु थें

बेबिलोनयाम्ह जुजु व वयागु देशयात सजॉय बी।

19 तर जिं इस्त्राएलयात वयागु थःगु हे ख्यलय् लित हये

अले व कर्मेल व बाशानय् जइ।

वयागु नये पित्याःगु एफ्राइम व गिलादया डाँडाय् लुधनी।”

20 परमप्रभुं धयादी,

“उपिं दिनय्, उगु इलय् इस्त्राएलया अपराधयात माली,

तर छगू नं लुइ मखु,

अले यहूदाया पाप नं माली तर छगू नं लुइ मखु।

छाय्धाःसा जिं बचय् यानातयागु ल्यं दुगु ब्वयात जिं क्षमा याये।”

बेबिलोनयात परमेश्वरया सजॉय

21 “मरातैम देश व पकोदय् च्वंपिन्त हमला या।

इमित ल्यु, स्या अले इमित भज्यंक नाश या,”

परमप्रभुं धयादी।

“जिं छिमित आज्ञा बियागु फुक्क या!

22 देशय् लडाइँ

व विनाशया हाःसः दु।

23 फुक्क पृथ्वीया मुगः बेबिलोन तज्याःगु व कुचा कुचा जूगु दु।

जाति जातिया दथुइ बेबिलोन झिजांमिजां दंगु दु।

24 हे बेबिलोन, जिं छंगु लागि जा: तया।

छं सी न्ह्य: हे छ उकी तक्थन।

छन्त माला: ज्वंगु दु।

छाय्धा:सा छं परमप्रभुया विरोध याना जुल।

25 परमप्रभुं थ:गु ल्वाभ:या धुकू चाय्कादीगु दु,

अले थ:गु तंया ल्वाभ: पिकयादीगु दु।

छाय्धा:सा दक्व शक्ति दुम्ह परमप्रभु परमेश्वरं

बेबिलोनीतयगु देशय् यायेमा:गु ज्या दु।

26 ताता:पा:गु थासं वयाथाय् वा!

वयागु अन्नया धुकू तछ्याना: चाय्कि!

वयात अन्नया ट्रें थें ट्रेंचिकाब्यु!

वयात भज्यंक नाश यानाब्यु!

अले वयागु छुं नं ल्यं मदय्मा!

27 वया फुक्क द्रहंचात स्यानाब्यु!

उपि स्याइगु थासय् यंकेमा:!

इमित धिक्कार दु! छाय्धा:सा इमिगु दि व:गु दु।

इमित सर्जोय बीगु ई थ्यंक: वल।

28 परमप्रभु झी परमेश्वरं वयक:या देग:या निति

गय् याना: बदला कयादिल धका:

सियोनय् घोषणा याइपिं बेबिलोन देशं बिस्युं व:पिं

व शरण का:वपिनिगु खँ न्यै!

29 “धनुष वाणं कयकिपि सकलें मनूतयत् बेबिलोनया विरोधय् स:ता हजि।

वया प्यखेरं छाउनी तया: घेरय् या,

सुं नं बिस्युं वने मफयेमा।

वयागु ज्या स्वया: वयात बदला ब्यु!

वं गथे या:गु दु, वयात अथे हे या!

छाय्धा:सा वं इस्राएलया पवित्र परमेश्वरयात मभिका खँ ल्हा:गु दु।✧

30 उकिं वया ल्याय्म्हपि मिजंतयत् वयागु लैय् स्याइ।

वया सकलें सिपाईंत उखुन्हु सुम्क च्वनी,”

परमप्रभुं धयादी।

31 “हे घमण्डी, स्व, जि हे छंगु विरोधय् दु,”

प्रभु, दक्व शक्ति दुम्ह परमप्रभुं धयादी,

“छाय्धाःसा छंगु दि वःगु दु,

जिं छन्त सजाँय बीगु दि।

32 घमण्डी धाःसा लुफि हायाः दइ,

अले सुनानं वयात दनेत ग्वाहालि याइ मखु।

जिं वयागु शहर शहरय् मि तयाबी,

उकिं वयागु प्यखेरं दुपि फुक्कसित भस्म याइ।”

33 दक्व शक्ति दुम्ह परमप्रभुं थथे धयादी,

“इस्त्राएल व यहूदाया मनूतय् क्वत्यलातःगु दु।

इमित ज्वनायंकूपि सकसिनं इमित बल्लाक ज्वनातःगु दु।

इमिसं इमित वनेबी मखु।

34 अयनं इमित उद्गार याइम्ह बल्लाः,

वय्कःया नां दक्व शक्ति दुम्ह परमप्रभु खः।

वय्कलं इमिगु मुद्ग म्हितादी अले देशय् शान्ति हयादी,

तर बेबिलोनय् च्वपिन्के धाःसा अशान्ति हयादी।

35 “बेबिलोनीतय्गु विरोधय् छपु तरवार!”

परमप्रभुं धयादी,

“बेबिलोनय् च्वपिनिगु विरोधय्

अले वया हाकिमत व बुद्धि दुपि मनूतय्गु विरोधय्।

36 इमि मखुपि अगमवक्तातय्गु विरोधय् नं छपु तरवार।

इपिं मूर्ख जुइ।

वया सिपाईतय्गु विरोधय् नं छपु तरवार।

इपिं आतंक जाइ।

37 वया सलत व रथत

व वया दथुइ दुपि विदेशी सिपाईतय्गु विरोधय् छपु तरवार!

इपिं मिस्त थें बमलाइ।

वयागु धन सम्पत्तिया विरोधय् छपु तरवार चलय् जुइ,

इमित लुतय् याइ।

38 वयागु लः सुनावनेमा धकाः वयागु विरोधय् वा मवइगु ई,
छाय्धाःसा व मूर्ति हे मूर्ति दुगु देश खः,
वया घःत ग्यानाः वँय् जुइ।

39 “उकिं अन मरुभूमिया पशुत व धोंत च्वनी
अले न्हिकांझंगः नं च्वनी।
अन हाकनं गुबलें सुं नं मनू च्वनी मखु,
पुस्तां पुस्ता तक अन सुं नं च्वनी मखु।”

40 “सदोम व गमोरा
अले उकिया जःखः च्वंगु शहरतय् जि परमेश्वरं नाश यानागु थें,
बेबिलोनय् सुं मनू च्वनी मखु।
सुं नं मनू अन च्वनाच्वनी मखु।

परमप्रभुं धयादी, ☆

41 “स्व! छगू सेना उत्तरपाखें वयाच्वंगु दु।
छगू तःधंगु जाति व यक्व जुजुपि
पृथ्वीया तातापाःगु थासं लडाइँया लागि तयार जुयाच्वंगु दु।

42 इमिसं धनुष व भाला घानातःगु दु।
इपि तसकं नुगः छाःपि, इमिके दयामाया धाःसा मदु।
इपि सल गयाः वइबलय् इमिगु सः समुद्रयागु थ्वःसः थें च्वं।
हे बेबिलोन! इपि छन्त हमला यायेत लडाइँया लागि इवःलिक वःपि मनूत
थें वइ।

43 बेबिलोनयाम्ह जुजुं इमिगु बारे न्यन,
वयागु ल्हाः याग्लाप्याग्ला जुल।
मचाबू ब्यथा जूम्ह मिसा थें वयात धन्दा जुल।

44 स्व! यर्दनया झालं यक्व घाँय्ख्यः दुगु थासय् सिंह वः थें,
जिं बेबिलोनयात पलखं हे वयागु देशं लिनाछवये।
अले सुयात जिं ल्यये वयात हे जिं तये।
छाय्धाःसा जि थें जाःम्ह सु दु?

सुनां जितः चुनौती बी फु?

जिगु न्ह्यःने दनाच्चवने फुम्ह सु फैजवाः दुः”

45 उकिं बेबिलोनया विरोधय् परमप्रभुं दय्कादीगु योजना।

अले बेबिलोनीतय्गु देशया विरोधय् वय्कःया इच्छा छु दु न्ये,
बथांयापिं चिचीधिकःपिं फैया मस्तयत् घिसय् यानाः यंकी।

इमिसं यानाः वं इमिगु घाँय्ख्यःयात भज्यंक नाश यानाबी।

46 बेबिलोन कब्जा याःबलय् ताये दुगु सलं पृथ्वी थरथर खाइ।

वयागु ख्वःसः जाति जातितय्थाय् तक थ्वइ।

51

बेबिलोनयात मेगु दण्ड

1 परमप्रभुं थथे धयादी,

“स्व! जिं थःम्ह हे बेबिलोनयागु विरोधय् व लेब-कमाइयापिं* मनूतय्गु विरोधय्
छगू नाश याइगु आत्मायात ग्वाके।

2 वयात हासां हायेत व वयागु देश नाश यायेत
बेबिलोनय् जिं विदेशीत छवये।

वयागु नाशया दिनय्

वयागु विरोध याइपिं विदेशीत वया प्यखेपाखे वइ।

3 धनुष वाणं कय्कीम्हय्सिनं थःगु धनुषय् वाण मतयेमाः।

अले व थःगु नैपाता फिनाः मदनेमाः।

वया ल्याय्म्हपिं मनूतयत् त्वःते मते!

वया फुक्क सेनायात भज्यंक नाश यानाब्यु।

4 इमित बेबिलोनय् स्याइ।

उकिया गल्लि गल्लिइ इपिं सी थें च्वंक घाःपाः जुइ।

5 इस्राएल व यहूदायात इमि परमेश्वर,

दक्क शक्ति दुम्ह परमप्रभुपाखे त्वःतूगु मदु,

खः ला इस्राएलया पवित्र परमेश्वरया न्ह्यःने

इमिगु देश दोषं जाःगु दु।

* 51:1 ५१:१ लेब-कमाइ थ्व बेबिलोनया गुप्ति नां खः

6 “बेबिलोन बिस्सुं हूँ!

सकलें थथःगु ज्यान बचय् यायेत बिस्सुं हूँ!

वयागु पापया कारण छिपि नाश जुइ मते।

थ्व जिगु बदला कायेगु ई खः,

वय्कलं वयात वं फयेमाःगु सजाय बियादी।

7 बेबिलोन परमप्रभुया ल्हातय् लूँयागु ख्वला जूगु खः,

वं फुक्क पृथ्वीयात दाखमघं काय्कल।

जाति जातितय्सं वयागु दाखमघ त्वन,

उकि इपि वें थें जुल।☆

8 आः बेबिलोन आकाझाकां क्वःदली,

अले बेबिलोनयात कुचा कुचा याइ।

वयागु निति ख्व! वयागु स्याःचाःया निति मलम हजि!

सके व लनी ला?

9 “जिमिसं बेबिलोनयात लाय्केगु खः,

तर व लाइ मखु। वयात त्वःताब्यु।

अले झीपि थथःगु देशय् वना हे छवयेनु।

छाय्धाःसा वयागु इन्साफ आकाश तक हे थ्यंगु दु।

थ्व सुपाँय तक हे तःजाःगु दु।☆

10 “‘परमप्रभुं झीत दोष मदुपि ठहरय् यानादीगु दु।

वा, झीसं परमप्रभु झी परमेश्वरं छु यानादीगु खः

व सियोनय् कं वनेनु।’

11 “वाण च्वामुकि!

ढालत का!

परमप्रभुं मादीतय् जुजुपिन्त ग्वाकादीगु दु,

छाय्धाःसा बेबिलोनयात नाश यायेगु हे वय्कःया बिचाः खः।

परमप्रभुं बदला कयादी,

थःगु देगःया निति बदला।

12 बेबिलोनया पःखाःया विरोधय् झण्डा ल्हँ!

पिवाःयात बल्लाकि!

पिवाः च्वनीपि मनूत ति!

हमला यायेत सुला च्वनेगु थासय् मनूत ति!

बेबिलोनयापि मनूतयगु विरोधय् परमप्रभुं आज्ञा बियादीगु दु।

वय्कलं थःगु बिचाः पूवकादी।

13 हे यक्व लः दुगु थासय् च्वनीपि!

व धन-सम्पत्ति यक्व दुपि!

छिपिं खतम जुइगु ई थ्यंकः वल,

छंगु अन्त थ्यंकः वल।✧

14 दक्व शक्ति दुम्ह परमप्रभुं थःगु हे नामय् पाफयादीगु दु –

छिमिगु शहरय् जिं क्वःबुईचात थें शत्रुत जायकाबी,

इपिं छंगु विरोधय् तःसलं हाली।

परमेश्वरया प्रशंसाया भजन

15 “परमप्रभुं पृथ्वीयात थःगु बलं दय्कादिल।

वय्कलं थःगु बुद्धिं संसारयात थापं यानादिल।

थःगु दुग्यानं वय्कलं आकाशयात चक्ककादिल।

16 वय्कः थ्वय्क हालादीबलय् आकाशय् लः गड्याड गुडयाड याइगु,

वय्कलं पृथ्वीया तापाःगु थासं सुपौय् थकयादी।

वय्कलं वानापं हाबलासा त्वयकादी।

थःगु धुकुति फय् वय्कादी।

17 “सकलें मनूत मूर्ख व ज्ञान मदुपिं खः।

छम्ह छम्ह धातुया ज्या याइम्ह वयागु मूर्तिपाखें हे लज्याय् लाइ।

वयागु सालिकत नक्कली खः,

उकी सासः दइ मखु।

18 उपिं ज्यालगे मजू, न्हीकीगु खँ जक खः।

इमिगु न्याय जुइबलय् इपिं नाश जुइ।

19 याकूबया भाग इपिं थें मखु।

वय्कलं हे फुक्क दय्कादिल।

अले वय्कलं इस्राएलयात थः प्रजा दय्केत ल्ययादीगु दु।

दक्व शक्ति दुम्ह परमप्रभु वय्कःया नां खः।

परमप्रभुया ल्वाभः

20 “हे बेबिलोन, छ जिगु लडाइँया कथि,

जिगु लडाइँया ल्वाभः जुइमा।

छपाखें जिं जातितय्त् चुंचुं याये।

छपाखें हे जिं राज्य राज्ययात नाश याये।

21 छपाखें जिं सल व सल गयाः वःम्हयसित

छपाखें जिं रथ व रथ चलय् याइपिन्त चुंचुं याये।

22 छपाखें जिं मिजं व मिसायात चुंचुं याये।

छपाखें जिं बुरापिं व ल्यायम्हपिन्त चुंचुं याये।

छपाखें जिं ल्यायम्हपिं व ल्यासेपिन्त चुंचुं याये।

23 छपाखें जिं फैजवाः व वयागु बथांयात चुंचुं याये।

छपाखें जिं बुँज्या याइम्हयसित व वया द्रुहंयात चुंचुं याये।

छपाखें जिं बडाहाकिम व हाकिमतय्त् चुंचुं याये।

24 “इमिसं सियोनय् याःगु फुक्क मभिगु ज्याया कारणं जिं बेबिलोन व बेबिलोनियाय् च्वंपिं सकलें मनूतय्त् छिमिसं खंक हे पलेसा बी,”

परमप्रभुं धयादी।

25 “हे नाश याइगु पहाड, गुगु फुक्क पृथ्वीयात नाश याइगु खः,

स्व! जि हे छंगु विरोधय् दु,”

परमप्रभुं धयादी,

“अले जिं थःगु ल्हाः छंगु विरोधय् न्ह्यज्याके।

छन्त भीरं क्वय् क्वफानाबी,

अले छन्त मिं नःगु पहाड यानाबी।

26 इमिसं छंकेनं छँया कुन्चाय् तयेत

व जग तयेत छगः मू ल्वहं नं काइ मखु।

छाय्धाःसा व थाय् न्ह्याबलेंया लागि सुनसान जुयाच्चनी,”

परमप्रभुं धयादी।

27 “छिमिगु देशय् झण्डा धस्वाकी!

जाति जातितय् दथुइ तुरही पु!

वयागु विरोधय् लडाइँ यायेत जातितयत् तयार या!
 आरारात, मिन्नी व अशकनजयात वयागु विरोधय् सःती!
 वयागु विरोधय् छम्ह सेनापति ल्यः!
 क्वःबुइँचाया बथां थें सलत छव!

28 वयागु विरोधय् लडाइँ यायेत जाति जातियात,
 मादी जुजुपिन्त, इमि बडाहाकिमतयत्
 व वया फुक्क शासकतयत्
 व वयागु अधीनय् दुगु फुक्क देशयात तयार या!

29 देश थुरथुर खाइ, अले तसकं नुगः मछिंकी,
 छायाःसा परमप्रभुं बेबिलोन देशयात सुं मनू मच्चनीगु
 झिजांमिजां दंगुथाय् दय्केगु क्वःछिनादीगु दु।

30 बेबिलोनया सिपाईतय्सं लडाइँ यायेगु त्वःतूगु दु।
 इपिं ला थथःगु किल्ला दुने हे च्वनीगु।

इमिगु बल कम जुइ धुंकल।
 इपिं मिस्त थें जूगु दु।

इमिगु च्वनीगु थाय् मिं नकाबी धुंकल,
 उकिया ध्वाखाया गजबारत त्वथुलाबी धुंकल।

31 बेबिलोनयाम्ह जुजुयात वयागु फुक्क शहर काये धुंकल धकाः कनेत
 छम्ह हुलाकी मेम्हयसिगु ल्युने वनी
 अले खबर बीम्हयसिगु ल्युने मेम्ह खबर बीम्ह वनी,

32 अले थ्व खबर नं कनी, खुसि छीगु थाय् काये धुंकल,
 ध्वपचाय् दुगु सःखिमाय् मि तयाबिल, सिपाईत ग्यानाच्चंगु दु।”

33 दक्व शक्ति दुम्ह परमप्रभु, इस्राएलया परमेश्वरं थथे धयादी,
 “बेबिलोन खलाया न्हुइत्यंगु छव थें खः।
 व लइगु ई याकनं वइ।”

34 सियोनयापिं मनूतय्सं धाइ,
 “बेबिलोनयाम्ह जुजु नबूकदनेसरं जिमित नयाबिल,
 वं जिमित अलमल यानाबिल।
 जिमित वं छगः प्वंगु थल थें यानाब्यूगु दु।
 वं जिमित पपुदुपिं अजिङ्गरं थें नुनाछवल।

साःगु नसायात थें जिमित नयाः थःगु प्वाः जाय्कल,
अनंलि ल्हयाः जिमित वांछवल।

35 जितः व जिगु म्हयात गुलि क्वत्यल
बेबिलोनय् च्वंपिन्त नं अथे हे क्वत्यलेमा।”

“जिथाय् हि बाः वय्कूगुया दोष बेबिलोनय् च्वंपिन्त लायेमा।” यरूशलेमं धाइ।

परमप्रभुं इस्राएलयात ग्वाहालि यानादी

36 उकिं परमप्रभुं थथे धयादी,

“स्व! जिं छंगु पंली
अले छंगु निंति जिं हे बदला काये।

जिं वयागु समुद्र सुकाबी,
वयागु लःया मूल सुकाबी।

37 बेबिलोन छगू नाशया द्रुं जुइ,
ध्वंचात च्वनीगु थाय्,

मनूत खनाः व वातां जुइ, व न्हीकीगु खँ
व सुं मनू मच्चनीगु थाय् जुइ।

38 वया सकलें मनूत सिंह थें थ्वय्क हाली,
इमिसं सिंहया मस्तय्सं थें घुर्रंघुर्रं सः पिकाइ।

39 इपिं दने धुंकाः जिं इमिगु निंति छगू भवय् तयार याये।
अले इमित काय्के,

अले इपिं न्हिलाः चिल्लाय् दनाः हाली
अले सदांयात घनी।

इपिं गुबलें दनी मखु,”

परमप्रभुं धयादी।

40 “जिं इमित चिधिकःम्ह भ्याःचा,
भ्याःचा व दुगु थें स्यायेत क्वय् हये।”

बेबिलोन नाश जूगु

41 “सारा पृथ्वीया घमण्ड बेबिलोनयात गय यानाः कब्जा यात!
बेबिलोनय् छु जूगु खः व खनाः जाति जाति थारान्हइ।

42 बेबिलोनया च्वय् समुद्र थाहां वइ,
उकिया थ्वय्क हालीगु लबुं वयात त्वपुयाबी।

- 43 वयागु शहरत सुनसान जुइ,
छगू सुख्खा व मस्भूमिया देश,
छगू देश गन सुं चवनी मखु,
गनं जुया: सुं वये वने याइ मखु।
44 जिं बेबिलोनय् बेबिलोनीतय् घ: बेलयात सजौंय बी,
अले वं छु घुर्कुगु ख: वयागु म्हुतुं ल्ह्वे।
वयाथाय् हाकनं जातित पुजा यायेत ग्वा: ग्वा: मुनी मखु।
अले बेबिलोनया प:खा: दुनी।”

ज्वनायंकूपिन्त बुखँ

- 45 “हे जिमि मनूत, वयागु दथुं पिहां वा!
सकलें थथ:गु ज्यान बचय् यायेत ब्वाँय् हूँ!
परमप्रभुयागु ग्यानापुगु तंपाखें बिस्सुं हूँ!
46 देशय् छुं हल्ला न्यना: नुग: क्वतुंके मते वा ग्याये मते.
छगू दैय् छगूकथंया हल्ला वइ,
मेगु दैय् मेगुकथंया हल्ला।
देशय् ल्वापुख्यापुया हल्ला
अले शासकया विरोधय् शासक दंगु हल्ला।
47 छाय्धा:सा जिं बेबिलोनया मूर्तितयत्
सजौंय बीगु ई धात्थें वइ,
वयागु फुक्क देश लज्याय् लाइ,
अले वया स्या:पिं फुक्क अन हे लानाचवनी।
48 अबलय् स्वर्ग व पृथ्वी अले उकी दुपिं फुक्क
बेबिलोन बूगुलि लय्ताया: चिल्लाय् दना: हाली,
छाय्धा:सा उत्तरपाखें
नाश याइपिन्सं वयात हमला याइ,”

परमप्रभुं धयादी।☆

- 49 “बेबिलोनं याना: पृथ्वीइ स्या:पिं ग्वतुगु थें,
इस्राएलया स्या:पिनिगु नितिं बेबिलोन ग्वतुलेमा:।☆
50 छिपि तरवारं बचय्जूपि याकनं वना हे छव!

छगू तापाःगु देशय् परमप्रभुयात लुमंकी,
अले यस्शलेमया बारे बिचाः या!”

51 इस्राएलया मनूतय्सं धाइगु, “जिपि मछालेमाःगु दु,
छाय्धाःसा जिमित ब्वःब्यूगु दु।
अले जिमिगु ख्वाः लज्यां ह्याउँसे च्वने धुंकल।
छाय्धाःसा विदेशीत
जिमि परमप्रभुया देगलय् दुहां वंगु दु।”

52 परमप्रभुं धयादी, “जिं वयागु मूर्तितय्त याकनं सजॉय बीत्यनागु दु।
अले देश न्यंकं हे घाःपाः जूपि पिच्यानाः हाली।

53 बेबिलोन आकाश तक हे थ्यन धाःसां
अले थःगु ततःधंगु किल्लातय्त बल्लाकल धाःसां
जिं वयागु विरोधय् नाश याइपि छवये,”

परमप्रभुं धयादी।

बेबिलोन नाश जुइगु

54 “बेबिलोनं चिल्लाय् दनाः हाःगु सः वइ।
बेबिलोनीतयगु देशं ख्वःसः पिहां वइ,
छगू तःधंगु विनाशया सः।

55 परमप्रभुं बेबिलोनयात नाश यानादीत्यंगु दु,
वयकलं वयागु हाःसःयात बन्द यानादी।

शत्रुतयगु लबुतय्सं समुद्रं थें तं क्यनी।

इपि गर्जय् जूगु सः लिथ्वयाच्चंगु दु।

56 बेबिलोनया विरोधय् छम्ह नाश याइम्ह वइ।

वया सिपाइँतय्त ज्वनी,

अले इमिगु धनुष वाण त्वथुलाबी।

छाय्धाःसा परमप्रभु बदला कयादीम्ह परमेश्वर खः।

वयकलं पूरा लिच्चः बियादी।

57 जिं इमि हाकिमत, अले बुद्धि दुपिं मनूतय्त काय्काबी,

वया बडा-हाकिमत, हाकिमत व सिपाइँतय्त नं।

इपि न्हाबलेंया नितिं घनी अले दनी मखु,” परमप्रभुं धयादी

गुम्हयसिगु नां दक्व शक्ति दुम्ह परमप्रभु खः।

58 दक्व शक्ति दुम्ह परमप्रभुं थथे धयादी,

“बेबिलोनया तःब्यागु पःखाःयात जगंनिसें थुनाबी।

अले उकिया ततःजाःगु ध्वाखात छवय्काबी,

मनूतयसं अथें थःत त्यानु चायकी,

यक्व देशयापि दकःमितयसं मफतय् ज्या यात छायाःसा इमिगु ज्या मि भस्म जुइ।”

यर्मियाया बुर्रें बेबिलोनय् छवःगु

59 यहदाया जुजु सिदकियाहं राज्य यानाच्चंगु प्यंगूगु दँय् मासेयाहया छय्, नेरियाहया काय् मू हाकिम सरायाह जुजुलिसें बेबिलोनय् वंवल्य् यर्मियां वयात थ्व वचन बिल।†

60 बेबिलोनय् याकनं वइगु विपत्ति यर्मियां छथू भ्वँतय् च्वःगु खः, वं च्वःगु फुक्क खँ बेबिलोनया बारे खः।

61 वं सरायाहयात धाल, “छ बेबिलोनय् थ्यने धुंकाः छं थ्व फुक्क वचन तःसलं ब्वँ!

62 अनंलि धा, ‘हे परमप्रभु, छिं थ्व थाय्यात नाश याये धयादीगु दु, अले थुकी न मनू च्वनी न पशु च्वनी, थ्व सदांया नितिं झिजांमिजां दंगुथाय् जुइ।’

63 छं थ्व थूतलातःगु भ्वँ ब्वने धुंकाः थुकियात छगः ल्वहं चिनाः यूफ्रेटिस खुसिइ वांछवयाब्यु!☆

64 अले थथे धा, ‘जिं थुकी हयेगु विपत्तिं यानाः थथे हे बेबिलोन गुबलें दने मफय्क क्वदइ। अले अनयापि मनूत ग्वतुली।’ ”

यर्मियाया वचन थन हे क्वचाल।

52

यरूशलेम पतन जूगु

२ राज २४:१८-२५:७

1 सिदकियाह निइछदँ दुबलय् जुजु जूगु खः। वं यरूशलेमय् झिंछदँ शासन यात।

वया मांया नां हमुतल खः। व लिब्नाय् च्वंम्ह यर्मियाया म्हाय् खः।*

2 यहोयाकीम जुजु याःगु थें वं परमप्रभुया मिखाय् मभिंगु ज्या यात।

† 51:59 ५१:५९ ५९३ बि.सि.

☆ 51:63 ५१:६३-६४ प्रका १८:२९

* 52:1 ५२:१ ५९७-५८६ बि.सि.

3 यरूशलेम व यहूदाय् जुगु घटनां परमप्रभुयात तंचायकूगुलि वय्कलं इमित थःगु न्ह्यःनं पितिनाछवयादिल।

सिदकियाहं बेबिलोनयाम्ह जुजुया विरोधय् विद्रोह यात।

4 उकिं सिदकियाहं राज्य यानाच्चंगु गुंगूगु दँया झिगूगु लाया झिन्ह दुखुन्ह बेबिलोनयाम्ह जुजु नबूकदनेसर यरूशलेमय् हमला यायेत थः फुक्क सेना ज्वनावल। इमिसं शहरया पिने छाउनी तल अले शहरयात घेरय् यात।†☆

5 थुकथं सिदकियाह जुजुया झिंछगूगु दँ तक शहरयात घेरय् याना तल।

6 प्यंगूगु लाया गुन्ह दुखुन्ह थुलि तःधंगु अनिकाल जुल कि मनुतय्के नयेत तकं छुं मन्त।‡

7 बेबिलोनीतय्सं शहरया पःखाः तछ्यानाबिल। इमिसं शहर घेरय् यानातःगु जूसां चान्हय् सिदकियाह जुजु व सकलें सिपाइँत जुजुया क्यब लिक्कयागु निगू पःखाःया दथुइ दुगु लुखा जुयाः बिस्सुं वन। इपि अराबापाखे बिस्सुं वन।☆

8 तर बेबिलोनी सिपाइँतय्सं सिदकियाहयात लित अले वयात यरीहोया ख्यलय् नापलाकल। वया फुक्क सिपाइँत वयात त्वःताः बिस्सुं वन।

9 बेबिलोनी सिपाइँतय्सं सिदकियाहयात ज्वनाः वयात हमात देशय्, रिब्ला धाःगु थासय् बेबिलोनयाम्ह जुजुयाथाय् हल। अन वं वयात सजॉय बीगु आज्ञा बिल।

10 अन रिब्लाय हे बेबिलोनयाम्ह जुजुं सिदकियाहया कायपिन्त वयागु मिखाया न्ह्यःने हे स्याकेबिल, अले यहूदाया फुक्क हाकिमतय् नं स्याकेबिल।

11 अनलि वं सिदकियाहया मिखा लिकाकेबिल। बेबिलोनयाम्ह जुजुं वयात कँय्यागु सिखलं चिनाः बेबिलोनय् यंकल। अले वयात मसीतले कुनातल।☆

देगः नाश जूगु

२ राज २५:८-१७

12 बेबिलोनया जुजु नबूकदनेसरया झिगुंगूगु दँया न्यागूगु लाया झिन्ह दुखुन्ह बेबिलोनया जुजुयात सेवा याइम्ह अङ्गरक्षकतय् सेनापति नबूजरदान यरूशलेमय् वल।§☆

13 वं परमप्रभुया देगः, जुजुया दरबार, व यरूशलेमया फुक्क छें मिं नकाबिल। वं ततःखाःगु फुक्क छें मिं नकाबिल।☆

† 52:4 ५२:४ १५ जनवरी ५८८ बि.सि. ☆ 52:4 ५२:४ इज २४:२ ‡ 52:6 ५२:६ १८ जुलाई ५८६ बि.सि. ☆ 52:7 ५२:७ इज ३३:२१ ☆ 52:11 ५२:११ इज १२:१३ § 52:12 ५२:१२ १४ अगष्ट ५८६ बि.सि. ☆ 52:12 ५२:१२-२३ २ राज २५:८-१७ ☆ 52:13 ५२:१३ १ राज ९:८

14 जुजुया सेनापतिया अधीनय् दुपि फुक्क सेनां यरूशलेमया छचाःखेरं दुगु पःखाः थुनाबिल।

15 अनंलि सेनापति नबूजरदानं मनूत मध्ये दकलय् चीमिपि, शहरय् ल्यनाच्चंविपि मनूत व बेबिलोनया जुजुयाथाय् बिस्सुं वंविपि मनूत व ज्या सःपि कालिगरतय्त् ज्वनाः बेबिलोनय् यंकल।

16 तर नबूजरदानं देशयागु दाखक्यब व बुँइ ज्या यायेत छुं गरीबतय्त् त्वःताः थकल।

17 अले बेबिलोनीतय्सं परमप्रभुया देगलय् दुगु कैययागु थांत, लिधंसा, कैययागु तग्वःगु त्यांकि कुचा कुचा यानाः फुक्क कैय बेबिलोनय् यंकल।☆

18 इमिसं वेदी सफा यायेबलय् छ्यलीगु बेल्ला व नौ तयेगु थल, मत मिले याइगु ज्वलंत, बलि बीबलय् हि फइगु थलत, मकःत व आम्वुरा, ख्वल्चा, कस्वा, फुक्क कैययागु सामान यंकल।

19 जुजुया अङ्गरक्षकतय् सेनापति भिंगु लुँ वा वहःयागु बातात, गुँगू मकःत, छवाकेगु बातात, थलबलत, त्वाःदेवात, त्वँसाबलि छाइगु ख्वला व बातात नं यंकल।

20 उपि निपु थां, छगः कैययागु तग्वःगु त्यांकि, उकिया क्वय् दुगु झिनिम्ह कैययागु द्रहंत, थुखे उखे यंके ज्युगु लिधंसात गुगु सोलोमन जुजुं परमप्रभुया देगःया नितिं दयकूगु खः उपि फुक्क लने हे मफय्क दु।

21 निपु थां ८-८ मिटर तःजा। उकिया चाकः ५.३ मिटर दु, व न्हयगू व बागू सेन्टिमिटर तःफि, व फुस्लुं च्वं।

22 छपु छपु थांया च्वय् कैययागु त्वपुलि दु। छगः छगः क्वपु २.२-२.२ मिटर तःजा। छगः छगः क्वपु कैययागु जालि व धालेग्वःया बुतां प्यखेरं भरय् यानातःगु दु।

23 लिक्क लिक्क गुइगः धालेग्वःत दु। प्यखेरं जालियात घेरय् यानातःगु धालेग्वःत मुक्कं गुइखुगः दु।

यहूदायापिं मनूतयत् ज्वनाः बेबिलोनय् यंकूगु

२ राज २५:१८-२१, २७-३०

24 बेबिलोनया सेनापति दकलय् तःधंम्ह पुजाहारी सरायाह व निगूगु थासय्याम्ह पुजाहारी सपन्याहयात व स्वम्ह पालेतय्त् नं ज्वना यंकल।☆

25 शहरय् ल्यनाच्चंपि मध्ये वं सिपाईतय् कप्तान व न्हयम्ह जुजुयात सल्लाह बीपिन्त यंकल। वं देशयापि मनूतयत् सिपाईलय् भर्ना याइम्ह दक्व शक्ति दुम्ह हाकिम व शहरय् लुया वःपि खुइम्ह सिपाईतयत् नं यंकल।

26 थुमित अङ्गरक्षकतय् सेनापति नबूजरदानं रिब्ला शहरय् बेबिलोनयाम्ह जुजुयाथाय् यंकल।

27 बेबिलोनयाम्ह जुजुं हमात देशया रिब्ला शहरय् थुमित स्यायेगु आज्ञा बिल। थुकथं यहदायापि मनूतयत् थःगु देशं ज्वना यंकल।

28 नबूकदनेसरं ज्वनायंकूपि मनूतयग् ल्याः थथे दु –

वया शासनया न्हयगूगु दैय् ३,०२३ म्ह यहदाया मनूत।*

29 वयागु शासनया झिंच्यागूगु दैय् नबूकदनेसरं यस्शलेमं ८३२ म्ह यंकल।†

30 वयागु शासनया निस्वंगूगु दैय् जुजुया सेनापति नबूजरदानं ७४५ म्ह यहदाया मनूतयत् ज्वनाः बेबिलोनय् यंकल। मुक्कं ४,६०० म्ह मनूत दु।‡

यहोयाकीनयात त्वःतूगु

31 यहदायाम्ह जुजु यहोयाकीनयात ज्वनाः बेबिलोनय् यंकूगु स्विन्हय्दुं दुबलय् एबील-मरोदक बेबिलोनयाम्ह जुजु जुल। झिनिगूगु लाया निझ्यान्हु दुबलय् जुजु एबील-मरोदकं यहोयाकीनयात इयालखानां त्वःतल।§

32 वं वलिसें बांलाक न्ववानाः बांलाःगु व्यवहार यात। अले व थें बेबिलोनय् कैदी जुयाच्चंपि मेपि जुजुपिन्त स्वयाः वयात अज्ज अप्वः इज्जतया थासय् तल।

33 थुकथं यहोयाकीनं कैदीया वसः त्वःतल अले म्वानाच्चंतले बरोबर जुजुया टेबिलय् नल।

34 यहोयाकीन म्वानाच्चंतले बेबिलोनयाम्ह जुजुं वयात न्हिन्हि नयेत माःगु खर्च बियाच्चन।

* 52:28 ५२:२८ ५९७ बि.सि. † 52:29 ५२:२९ ५८६ बि.सि. ‡ 52:30 ५२:३० ५८९ बि.सि.

§ 52:31 ५२:३१ २२ मार्च ५६१ बि.सि. ☆ 52:31 ५२:३१-३४ २ राज २५:२७-३०

Newar
Newar: Newar (Bible)

copyright © 2024 Nepal Bible Society and Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Newar

Contributor: Wycliffe Bible Translators, Inc.

All rights reserved.

2025-05-17

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 16 May 2025 from source files
dated 17 May 2025

838cc630-4ccf-5055-be45-10a98a141cc7